

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING



SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1952

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1954

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY
1952

THE ROYAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

EMIL KIHLSSTRÖMS TRYCKERIAKTIEBOLAG
STOCKHOLM 1954

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den andra årgången av Skogsstatistisk årsbok, avseende kalenderåret 1952. Årsboken är uppställd efter i stort sett samma linjer som sin föregångare för 1951. Tack vare värdefull kritik från myndigheter, organisationer och enskilda ha dock vissa förbättringar kunnat företagas vid sammanställningen och redigeringen av föreliggande årgång. Bl. a. ha i texten i större utsträckning än tidigare införts historiska tabeller, ut-

visande utvecklingen under de senaste tio åren eller sedan 1939. Den skogliga undervisningen har behandlats fylligare i det att skogsvårdsgårdarna ägnats ett särskilt avsnitt.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter samt enskilda organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet.

Stockholm i maj 1954.

Kungl. Skogsstyrelsen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

CONTENTS

	Sid.		Page
Förord	3	Preface	3
Innehållsförteckning	5	Contents	5
Förkortningar	12	Abbreviations	12
Karta	14	Chart	14
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	15	A. Forest-land and forest capital	15
I. Ytvidd	15	I. Area	15
II. Virkesförråd	19	II. Timber resources	19
III. Mark- och skogsvärden	25	III. Value of forest-land and forests ...	25
IV. Skogens förnygring och vård	27	IV. Regeneration and tending of forests	27
1. Frötillgång m. m.	27	1. Availability of seed etc.	27
2. Reproduktionsåtgärder	29	2. Sowing and planting	29
3. Røjning	30	3. Cleaning	30
4. Gallring	31	4. Thinning	31
5. Betesfred	31	5. Protection against grazing	31
V. Skador på skogen	31	V. Damage to the forest	31
1. Skogsbränder	31	1. Fires	31
2. Snöbrott, stormskador	33	2. Windfalls and snow-breaks ...	33
3. Viltskador	33	3. Wild animals	33
4. Insektsskador	33	4. Insects	33
5. Svampskador	34	5. Fungi	34
B. Skogstekniska arbeten	36	B. Technical activities	36
I. Skogsvägbyggnad	36	I. Roadbuilding	36
II. Skogsdikning	37	II. Draining	37
III. Flottledsbyggnad	38	III. Building of floatways	38
IV. Skogsindelningsarbeten	39	IV. Management plans	39
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	40	C. The utilization of forest capital ...	40
I. Avverkning, transport m. m.	40	I. Cutting and transport	40
1. Avverkning	40	1. Logging	40
2. Virkesmätning	41	2. Timber measuring	41
3. Flottning	43	3. Floating	43
4. Järnvägstransporter	44	4. Railway-transport	44
5. Lastbilstransporter	45	5. Lorry-transport	45
6. Fartygstransporter	46	6. Sea-transport	46
7. Havsflottning	47	7. Sea-rafting	47
II. Virkesförbrukning och produktion m. m.	47	II. Timber-consumption and produc- tion	47
1. Sågverksindustrien	47	1. Sawmill industry	47
2. Fanér- och plywoodindustrierna	48	2. Veneer and plywood industries	48

	Sid.		Page
3. Massaindustrien	49	3. Pulp industry	49
4. Wallboardindustrien	49	4. Wallboard industry	49
5. Förbrukning av brännved och husbehovsvirke	50	5. Consumption of fuelwood etc.	50
III. Import och export	50	III. Foreign trade	50
1. Orarbetade trävaror	50	1. Unprocessed wood	50
2. Sågat virke	51	2. Sawn wood	51
3. Fanérskivor	51	3. Veneer and plywood	51
4. Massa och wallboard	51	4. Pulp and wallboard	51
D. Virkespriser och omkostnader	53	D. Timber prices and production costs	53
I. Exportpriser å sågade trävaror och massa	53	I. Export prices of sawn wood and pulp	53
II. Inrikes priser å sågade trävaror och massa	55	II. Home-market prices of sawn wood and pulp	55
III. Priser å sågtimmer, massaved och brännved	55	III. Prices of lumber, pulp wood and fuel wood	55
IV. Drivningskostnader	57	IV. Costs of logging	57
E. Arbetarförhållanden	59	E. Labour-market conditions	59
I. Löner och avtal	59	I. Wages and collective wage agree- ments	59
II. Sysselsättning	60	II. Employment	60
III. Olycksfall och arbetarskydd	63	III. Accidents and protection against accidents	63
F. Vilttillgång och jakt	66	F. Wild animals and hunting	66
G. Övriga skogliga frågor	68	G. Other matters relating to forestry	68
I. Administration	68	I. Administration	68
1. Domänverket	68	1. The Swedish State Forest Ser- vice	68
2. Skogsstyrelsen	69	2. The Royal Board of Private Forestry	69
3. Skogsvårdsstyrelserna	70	3. The local forestry boards	70
II. Skogsforskningsinstitutet	71	II. The Forest Research Institute ...	71
III. Skoglig undervisning	72	III. Forestry training	72
IV. Föreningar och organisationer ...	75	IV. Associations and organizations ...	75
V. Anslag för skogsvårdande ändamål	81	V. State subsidies for silviculture ...	81
H. Internationell översikt	86	H. International review	86
I. Sammanfattning på engelska	88	I. Summary in English	88
J. Källförteckning	95	J. Literary sources	95

Tabeller i texten

Tabell A. Skogsbruk i och utan för-
ening med jordbruk. Antal bruk-
ningsdelar av olika storlek år 1944,

Tables in the text

Table A. Forest management with and
without combination with agricul-
ture. Number of units of different

	Sid.		Page
där skogsbruk och jordbruk är förenade. Endast enskilda ägare. Länsgrupper	17	sizes, where forestry and agriculture are combined. Private owners only. By groups of counties	17
<i>Tabell B.</i> Virkesförrådet på bark och den procentuella andelen av olika trädslag och diameterklasser. Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis	18	<i>Table B.</i> Growing stock (incl. bark) and the distribution in per cent by species and by size groups. By counties	18
<i>Tabell C.</i> Stamantal, totalt i milj. och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser. Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis	20	<i>Table C.</i> Number of trunks, total and per ha, by species and size groups. By counties	20
<i>Tabell D.</i> Skogsmarkens medelbonitet på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1945 och 1952. Länsvis	23	<i>Table D.</i> Average ideal and average normal site quality numbers at the real estate assessments 1945 and 1952. By counties	23
<i>Tabell E.</i> Kubikmassans procentuella fördelning på åldersklasser i Svealand och Götaland. Länsvis	24	<i>Table E.</i> Growing stock in distribution by age classes in Svealand and Götaland, in per cent. By counties	24
<i>Tabell F.</i> Värdet per ha av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1928, 1933, 1938, 1945 och 1952. Länsvis	26	<i>Table F.</i> Value per ha of forest land and growing forest as estimated at the real property assessments in 1928, 1933, 1938, 1945 and 1952. By counties	26
<i>Tabell G.</i> Av domänverket och skogsvårdsstyrelserna åren 1948—52 utklängt skogsfrö	28	<i>Table G.</i> Production of pine and spruce seed by the State Forest Service and by local forestry boards, in 1948—52	28
<i>Tabell H.</i> Reproduktionsåtgärder och röjning åren 1942—52	30	<i>Table H.</i> Silvicultural measures taken in 1942—52	30
<i>Tabell I.</i> Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. åren 1946—52	32	<i>Table I.</i> Number of forest fires, damage etc. in 1946—52	32
<i>Tabell J.</i> Skogsvägbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per km ² skogsmark) år 1952. Länsvis	37	<i>Table J.</i> The relative extent of forest road building and draining (metres per km ² forest land) in 1952. By counties	37
<i>Tabell K.</i> Produktionen i riket av sågvirke av barrträd åren 1943—52	48	<i>Table K.</i> Yearly production of coniferous sawn wood in 1943—52	48
<i>Tabell L.</i> Noteringar av exportpriser å sågade trävaror av furu och gran. Härnösands distrikt, fob. Åren 1937—52	53	<i>Table L.</i> Export prices of sawn pine and spruce wood in 1937—52	53
<i>Tabell M.</i> Medelpriser vid export av sågat virke och pappersmassa åren 1939—52	54	<i>Table M.</i> Average export prices of sawn wood and pulp in 1939—52 ...	54
<i>Tabell N.</i> Av domänverket erhållna rånettopriser vid försäljning av rotposter och upplugget virke drivningsåren 1947/48—1952/53	58	<i>Table N.</i> Net prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root or cut, in the cutting years 1947/48—1952/53	58

	Sid.		Page
<i>Tabell O.</i> Den totala förvärvsarbetande befolkningen i riket samt antalet egentliga skogsarbetare den 31 dec. 1950. Länsvis	61	<i>Table O.</i> The country's total wage-earning population and wage-earning population in forestry at the 31. December, 1950. By counties	61
<i>Tabell P.</i> Antalet egentliga skogsarbetare fördelade efter ålder vid folkräkningarna åren 1930, 1940, 1945 och 1950. Hela riket	62	<i>Table P.</i> Number of wage-earners in forestry, by age-groups, in 1930, 1940, 1945 and 1950. Entire country	62
<i>Tabell Q.</i> Antal olycksfall och därav föranledda sjukdagar per 1 000 årsarbetare i skogs- och flottningsarbeten åren 1949 och 1950	64	<i>Table Q.</i> Number of accidents per 1 000 fullyear workers in forest work and floating, in 1949 and 1950	64
<i>Tabell R.</i> Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare under år 1952	73	<i>Table R.</i> Professional training of forest workers and forest owners in 1952	73
<i>Tabell S.</i> Av riksdagen anvisade medel till de särskilda skogsvårdsanslagen	84	<i>Table S.</i> Subsidies, granted to silviculture by the Swedish Parliament	84

Tabeller

<i>Tabell 1.</i> Rikets areal vid 1952 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis	99
<i>Tabell 2.</i> Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter samt stiftsnämnder vid 1952 års slut. Länsvis	100
<i>Tabell 3.</i> Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn vid 1952 års slut. Länsvis	102
<i>Tabell 4.</i> Virkesförråd på bark, totalt och per ha, fördelat på trädslag och diameterklasser. Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis	104
<i>Tabell 5.</i> Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (med bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—1952. Länsvis	107
<i>Tabell 6.</i> Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder under år 1952, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	108
<i>Tabell 7.</i> Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. under år 1952. Länsvis	110
<i>Tabell 8.</i> Antal skogsbränder och bränd areal under år 1952, fördelade efter brandsorsak. Länsvis	111

Tables

<i>Table 1.</i> Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1952. Forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties	99
<i>Table 2.</i> Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards, at the end of 1952. By counties	100
<i>Table 3.</i> Forest land under the supervision of regional forestry authorities at the end of 1952. By counties	102
<i>Table 4.</i> Growing stock (incl. bark) total and per ha, by species and size groups. By counties	104
<i>Table 5.</i> Yearly increment of pine and spruce (excl. bark), and of all species (incl. bark). By counties	107
<i>Table 6.</i> Silvicultural measures taken in 1952 by forest-owner groups. By counties	108
<i>Table 7.</i> Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires, in 1952. By counties	110
<i>Table 8.</i> Number of forest fires and damage by causes, in 1952. By counties	111

	Sid.		Page
<i>Tabell 9.</i> Skogsbilvägar färdigbyggda under år 1952 med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis	112	<i>Table 9.</i> Forest roads completed in 1952, by forest-owner groups. By counties	112
<i>Tabell 10.</i> Under år 1952 färdigställda och avsynade skogsdiken med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis	113	<i>Table 10.</i> Draining ditches completed in 1952, by forest-owner groups. By counties	113
<i>Tabell 11.</i> Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1942/43—1951/52	114	<i>Table 11.</i> Estimated yearly cutting by assortments in the cutting-years 1942/43—1951/52	114
<i>Tabell 12.</i> Avverkningen på kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar under åren 1943—1952 ...	115	<i>Table 12.</i> Cutting in Crown forests, diocesan forests and other public forests in the years 1943—1952	115
<i>Tabell 13.</i> Avverkningen på kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar under år 1952. Länsvis	116	<i>Table 13.</i> Cutting in Crown forests, diocesan forests and other public forests in 1952. By counties	116
<i>Tabell 14.</i> Av virkesmätningssällskaperna under säsongerna 1949/50—1951/52 inmätta kvantiteter virke ...	117	<i>Table 14.</i> Volume of timber measured in the cutting years 1949/50—1951/52 by timber measurement associations	117
<i>Tabell 15.</i> Medelvolymer för av virkesmätningssällskaperna under drivningssäsongerna 1950/51 och 1951/52 inmätt virke i fast mått under bark	118	<i>Table 15.</i> Average volume of timber measured by timber measurement associations during the cutting years 1950/51 and 1951/52	118
<i>Tabell 16.</i> Virkesmätningssällskapernas medelkostnader för inmätt virke under drivningsåren 1947/48—1951/52	119	<i>Table 16.</i> Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the cutting years 1947/48—1951/52	119
<i>Tabell 17.</i> Flottningsföreningar och flottleder år 1952	120	<i>Table 17.</i> Floating associations and floatways in 1952	120
<i>Tabell 18.</i> Flottat och levererat virke år 1952	121	<i>Table 18.</i> Wood floated and delivered in 1952	121
<i>Tabell 19.</i> Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. år 1952	122	<i>Table 19.</i> Floating and sorting costs etc. in 1952	122
<i>Tabell 20.</i> Rundvirkestransporter på järnväg under år 1952	123	<i>Table 20.</i> Transports of unprocessed wood by rail in 1952	123
<i>Tabell 21.</i> Rundvirkestransporter på järnväg, fördelade efter transportavstånd, år 1952	123	<i>Table 21.</i> Transports of unprocessed wood by rail, according to distance of transportation, in 1952	123
<i>Tabell 22.</i> Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlad virke, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken under mars, april samt september och oktober år 1952	124	<i>Table 22.</i> Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during four months in 1952. By counties	124
<i>Tabell 23.</i> I rikets hamnar och lastageplatser under år 1952 lossade kvantiteter av oförädlad virke (endast inrikes fartygstransporter)	126	<i>Table 23.</i> Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs, in 1952	126
<i>Tabell 24.</i> Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke, åren 1948—1952. Riket	127	<i>Table 24.</i> Yearly consumption of roundwood by forest industries, in 1948—1952. Entire country	127

	Sid.		Page
<i>Tabell 25.</i> Sågverkens och hyvleriernas samt lådämnesfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1952. Länsvis	128	<i>Table 25.</i> Production of lumber and boxboard, in 1952. By counties	128
<i>Tabell 26.</i> Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1952. Länsvis	129	<i>Table 26.</i> Pulp and wallboard production in 1952. By counties	129
<i>Tabell 27.</i> Import av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1948—1952	130	<i>Table 27.</i> Imports of roundwood, sawn wood, etc. in 1948—1952	130
<i>Tabell 28.</i> Export av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1948—1952	131	<i>Table 28.</i> Exports of roundwood, sawn wood, etc. in 1948—1952	131
<i>Tabell 29.</i> Sveriges import och export av oförädlat virke, med fördelning på export- resp. importländer, under år 1952	132	<i>Table 29.</i> Swedish imports and exports of roundwood etc., by countries of origin and destination, in 1952	132
<i>Tabell 30.</i> Rännettovärden för virkesuttagen å kronoskogar åren 1943—1952. Länsvis	133	<i>Table 30.</i> Net value of wood cut in Crown forests, in 1943—1952. By counties	133
<i>Tabell 31.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1951/52: sågtimmer av furu och gran. Län och flodområden	134	<i>Table 31.</i> Gross prices and costs during the cutting year 1951/52: Coniferous timber. By counties and river basins	134
<i>Tabell 32.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1951/52: massa ved av barrträd. Län och flodområden	136	<i>Table 32.</i> Gross prices and costs during the cutting year 1951/52: Coniferous pulp-wood. By counties and river basins	136
<i>Tabell 33.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1951/52: brännved. Länsvis	138	<i>Table 33.</i> Gross prices and costs during the cutting year 1951/52: Fuel wood. By counties	138
<i>Tabell 34.</i> Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kronor, vintrarna 1939/40 samt 1948/49 till 1951/52. Länsvis	139	<i>Table 34.</i> Average daily wages of forest workers in the seasons 1939/40 and 1948/49—1951/52. By counties ...	139
<i>Tabell 35.</i> Sysselsättningen i skogsbruket år 1952 vid domänverket och 54 större skogsholag	140	<i>Table 35.</i> Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests in 1952	140
<i>Tabell 36.</i> Personal sysselsatt i flottningsverksamhet, år 1952	141	<i>Table 36.</i> Personnel engaged in floating activity, in 1952	141
<i>Tabell 37.</i> Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket åren 1950—1952	142	<i>Table 37.</i> Labour exchange activity in forestry in 1950—52	142
<i>Tabell 38.</i> Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1950. Större arbetsgivare, exkl. staten	142	<i>Table 38.</i> Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating in 1950. 142	

	Sid.		Page
<i>Tabell 39.</i> Antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1950 samt genomsnitt för perioden 1945—1949. Större arbetsgivare, exkl. staten	143	<i>Table 39.</i> Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating in 1950 and on an average for the period 1945—1949.	143
<i>Tabell 40.</i> Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt för åren 1936—1945 samt åren 1948—52. Länsvis	144	<i>Table 40.</i> Number of elk killed during legal shooting season in 1936—1945 (10-year average) and in 1948—52. By counties	144
<i>Tabell 41.</i> Antal under åren 1948—52 dödade skogsvillebråd	145	<i>Table 41.</i> Number of game killed in 1948—52	145
<i>Tabell 42.</i> Under budgetåret 1951/52 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut tilldelade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder (statsbidrag, prisutjämningsmedel). Länsvis	146	<i>Table 42.</i> State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget year 1951/52. By counties	146
<i>Tabell 43.</i> Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen, i vissa länder år 1952	148	<i>Table 43.</i> Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries, in 1952	148
<i>Tabell 44.</i> Avverkning av virke i vissa länder med betydande skogsavverkning under åren 1951 och 1952	149	<i>Table 44.</i> Logging in certain countries with extensive logging, in 1951 and 1952	149
<i>Tabell 45.</i> Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel under år 1952 ...	150	<i>Table 45.</i> Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade in 1952	150
<i>Tabell 46.</i> Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer år 1952 ...	151	<i>Table 46.</i> Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries, in 1952	151
<i>Tabell 47.</i> Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror år 1952	152	<i>Table 47.</i> Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products, in 1952	152

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	.
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mått	m ³ f.
Kubikmeter travat mått	m ³ t.
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el. '
Tum	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprotmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
På bark (med bark)	pb.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Brösthöjd	brh.
Osorterat (sågad vara kval. I—IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Cirka	ca
Kronor	kr
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredningar	SOU

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil or negligible
Not available
Logically impossible
Provisional or estimated figure
Centimetre
Metre
Kilometre
Hectare
Square kilometre
Cubic metre
Cubic metre solid wood
Cubic metre piled wood
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)
Foot (English)
Inch (English)
Cubic foot (English)
Floating cubic foot
Cubic foot by measuring on the top of the log
Cubic foot by measuring on the top and at the bottom of the log
Standard (Petersburg)
Kilogramme
Completely barked
Unbarked
On (or with) bark
Under (or without) bark
Measured at the middle of the log
Breast height
Unsorted
Quinta
Approximately
Swedish crowns
Food and Agriculture Organization of the United Nations
Swedish Official Statistics
Investigations by the Swedish Government

LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

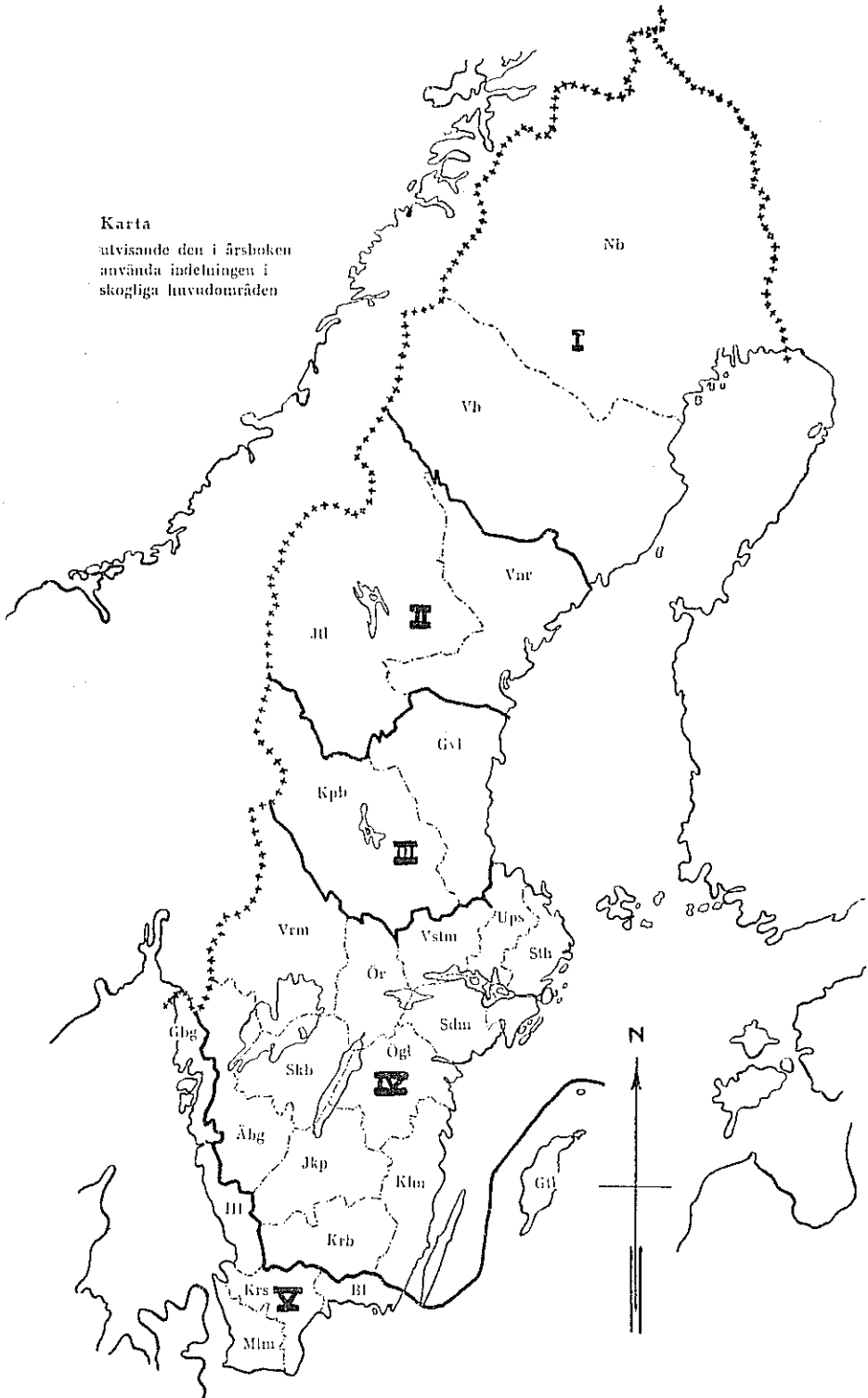
Nb	Norrbottnens län	Ups	Uppsala län	Kim	Kalmar län
Vb	Västerbottnens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län	Sdm	Södermanlands län	Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vnr	Västernorrlands län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Gvl	Gävleborgs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Kpb	Kopparbergs län	Äbg	Älvsborgs län	Krs	Kristianstads län
Vrm	Värmlands län	Jkp	Jönköpings län	Mlm	Malmöhus län
Ör	Örebro län	Krb	Kronobergs län		
Vstm	Västmanlands län				

I vissa tabeller äro länen sammanslagna i fem grupper (se karta s. 14):

In certain tables the counties are grouped as follows (see chart on page 14):

- I Övre Norrland Nb och Vb
- II Mellersta Norrland Jtl och Vnr
- III Nedre Norrland o. Dalarna Gvl och Kpb
- IV Mellansverige och Småland Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm
- V Södra och västra kustlänen Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs, och Mlm

Karta
 utvisande den i årsboken
 använda indelningen i
 skogliga huvudområden



A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvidd

I förhållande till areal och folkmängd är Sverige ett av världens skogrikaste länder. Såsom framgår av huvudtabell 1 består 56 % av rikets landareal (exkl. vatten) av produktiv skogsmark, medan inägorna endast svarar för 11 % av landarealen. Återstående 33 % betecknas som impediment, men en icke ringa del av dessa upptages av sådana myrar och försumpade skogar, vilka genom dräneringar kan omföras till produktiv mark.

Rikets skogsmarksareal har under det senaste årtiondet varit föremål för ett flertal inventeringar med delvis skiljaktiga resultat. Förutom de beräkningar, som verkställdes genom den i huvudsak 1952 avslutade riksskogstaxeringen, vars resultat i dessa delar redovisas i tabell 1, har beräkningar även gjorts vid jordbruksräkningarna 1944 och 1951 samt vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1945 och 1952. Några definitiva resultat från den senaste jordbruksräkningen föreligger dock ännu ej. Olika delar i inventeringsresultaten påverkar endast obetydligt de ovan anförda procenttalen, men är dock av sådan storleksordning att de förtjänar en kommentar. De olika undersökningarna har givit följande resultat rörande rikets skogsmarksareal:

Riksskogstaxeringen	
1939—52	229 483 km ²
1944 års jordbruksräkning	222 690 »

1945 års allmänna fastighetstaxering	222 898 »
1952 års allmänna fastighetstaxering	225 152 »

Uppgifterna från de båda fastighetstaxeringarna, som endast omfattade landsbygden, har för vinnande av jämförbarhet ökat med uppgifter om städernas skogsmarksareal. Till uppgiften från 1952 års allmänna fastighetstaxering har dessutom lagts den ungefärliga areal skogsmark och övrig mark, som övergått från landsbygd till städer mellan åren 1945 och 1952. Skiljaktigheterna i de redovisade arealerna torde bl. a. bero på svårigheterna att bestämma gränserna mellan produktiv skogsmark och övrig mark. Riksskogstaxeringens uppgifter innesluter f. ö. uttryckligen hagmark, medan jordbruksräkningarna och fastighetstaxeringarna utesluter sådan skogbevuxen hagmark, som utnyttjas som kultiverad betesäng (jfr punkt 4 av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen den 9 sept. 1928). Ökningen mellan de båda fastighetstaxeringarna med 2 254 km² (1,0 %) torde dock delvis vara ett uttryck för en reell ökning av rikets skogsmarksareal mellan ifrågavarande år, betingad dels av att produktiv skogsmark genom utdikning o. d. vunnits av impediment, dels av att tidigare odlade marker gjorts skogbärande.

Skogsmarkens andel av totalarealen varierar betydligt från län till län; med undantag av tre län, Malmöhus, Göte-

borgs och Bohus samt Norrbottens län, läcker mer än 40 % av totalarealen av skog. I Västernorrlands län är nära 75 % av arealen skogbevuxen. Orsaken till att skogen i Norrbottens län endast läcker en i förhållande till andra län ringa del av arealen är, att myrar och fjäll upptager större delen av länets areal. I förhållande till folkmängden har de tre nordligaste länen, Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län, de största skogsmarkerna i riket, medan Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Stockholms län med Stockholms stad i detta hänseende kommer längst ned på skalan. Bidragande härtill är givetvis den omständigheten, att just i dessa tre områden ligger rikets tre största städer.

Med hänsyn till äganderätten kan skogsmarken indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar och bolagsskogar, som omfattar vardera ungefär en fjärdedel, samt övriga enskilda skogar, omfattande drygt hälften av rikets skogsmarksareal. En tabell över skogsmarkens fördelning på ägargrupper finnes i 1951 års upplaga av Skogsstatistisk årsbok (sid. 17). De olika statliga och regionala myndigheter, som utövar tillsynen över landets skogar, framgår av följande sammanställning. De arealer, som är att hänföra till de olika grupperna, återfinnes i tabellerna 2 och 3.

I. Domänstyrelsen.

A. Kronoskogar.

1. kronoparker
2. skogsjordbruk, kronotorp, äldre kronolägenheter m. m.
3. kronoholmar och skär
4. kronoöverloppsmarker
5. oavmätta kronomarker

B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn.

1. bergverksskogar
2. renbetesfjäll
3. vissa ecklesiastiska skogar
4. kronoallmänningar
5. allmänna inrättningsars skogar av kyrklig natur, som icke innehavas med stadgad åborätt
6. skogar tillhörande fjällstugor
7. nationalparker

II. Andra statliga myndigheter.

- A. Fortifikationsförvaltningen.
- B. Vattenfallsstyrelsen.
- C. Lantbruksstyrelsen.
- D. Lotsstyrelsen.

III. Stiftsnämnder.

IV. Skogsvårdsstyrelser.

A. Skogar lydande under 1948 års skogsvårdsdrag.

1. allmänna skogar
 - a) landstings, städers och övriga kommuners skogar
 - b) kronohemman och kronolägenheter, vilka innehavas med stadgad åborätt
 - c) Uppsala universitets skogar, hospitalskogor samt skogar, vilkas avkastning utgår till skoländamål, m. fl.
2. enskilda skogar
 - a) gods- och bondeskogar
 - b) bolagsskogor

B. Skogar lydande under lagen den 13 maj 1932 om häradsallmänningar.

C. Skogar lydande under lagen den 17 juni 1938 om allmänningsskogor i Norrland och Dalarna.

Siffrorna rörande skogsmarksarealen i tabellerna 1—3 avviker något från

Tabell A. Skogsbruk i och utan förening med jordbruk. Antal brukningsdelar av olika storlek år 1944 där skogsbruk och jordbruk är förenade. Endast enskilda ägare. Länsgrupper

Forest management; with and without combination with agriculture. Number of units of different sizes where forestry and agriculture are combined. Private owners only.

By groups of counties

Skogsbruksstatistik 1944 Tab 5 del 9

1	2	3	4	5	6	7	8
Länsgrupp samt storleksgrupper efter åkerarealen <i>Groups of counties and size groups according to field area</i>	Antal brukningsdelar fördelat på storleksgrupper efter skogsmarksarealen <i>Number of units by size groups of forest area</i>						Summa <i>Total</i>
	<25 ha	25—50 ha	50—100 ha	100—200 ha	200—400 ha	>400 ha	
I							
0,26— 2 ha	4 557	1 635	1 336	840	271	71	8 710
2—10 »	9 536	7 015	5 165	2 615	975	205	25 511
10—50 »	396	673	750	311	95	35	2 260
>50 »	—	—	—	—	—	2	2
Summa Total	14 489	9 323	7 251	3 766	1 341	313	36 483
II							
0,26— 2 ha	4 768	551	331	187	76	12	5 925
2—10 »	8 279	4 050	3 326	1 959	748	215	18 577
10—50 »	211	410	573	522	257	82	2 055
>50 »	—	—	1	1	1	—	3
Summa Total	13 258	5 011	4 231	2 669	1 082	309	26 560
III							
0,26— 2 ha	7 856	1 198	597	129	30	5	9 815
2—10 »	7 831	4 171	2 714	1 137	219	27	16 099
10—50 »	929	1 251	1 357	852	279	46	4 714
>50 »	—	5	11	13	3	8	40
Summa Total	16 616	6 625	4 679	2 131	531	86	30 668
IV							
0,26— 2 ha	16 193	843	250	61	28	15	17 390
2—10 »	51 659	15 611	5 629	1 218	185	58	74 360
10—50 »	22 127	9 952	6 201	2 048	459	93	40 880
>50 »	665	593	905	882	531	350	3 926
Summa Total	90 644	26 999	12 985	4 209	1 203	516	136 556
V							
0,26— 2 ha	4 035	105	27	5	3	3	4 178
2—10 »	18 573	3 036	919	97	11	1	22 637
10—50 »	8 509	2 724	1 342	344	36	9	12 964
>50 »	388	94	133	85	39	39	778
Summa Total	31 505	5 959	2 421	531	89	52	40 557
Riket <i>Entire country</i>							
0,26— 2 ha	37 409	4 332	2 541	1 222	408	106	46 018
2—10 »	95 878	33 883	17 753	7 026	2 138	506	157 184
10—50 »	32 172	15 010	10 223	4 077	1 126	265	62 873
>50 »	1 053	692	1 050	981	574	399	4 749
Summa Total	166 512	53 917	31 567	13 306	4 246	1 276	270 824

Anm.: Tabellen innehåller ej brukningsdelar med enbart skogsmark, d. v. s. med mindre åker än 0,26 ha.

Remark: The table does not include units which have only forests, i. e. units with less than 0,26 ha fields.

Tabell B. Virkesförrådet på bark och den procentuella andelen av olika trädslag och diameterklasser (enl. riksskogstaxeringen 1938—52).

Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

*Growing stock (incl. bark) and the distribution in per cent by species and by size-groups.
By counties*

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>Counties</i>	Virkes- förråd <i>Growing stock</i>	Därav <i>Of which</i>						
		tall <i>pine</i>	gran <i>spruce</i>	björk <i>birch</i>	övr. träd- slag <i>other species</i>	mind- re än 15 cm i brh <i>less than 15 cm</i>	15—24 cm i brh	25 cm i brh och större <i>and over</i>
	totalt milj. m ³ sk.	%	%	%	%	%	%	%
Nb	205,0	51	31	17	2	35	40	25
Vb	202,7	39	44	16	2	35	41	24
Jtl	170,1	32	53	13	2	40	41	19
Vnr	142,1	27	56	13	4	39	42	19
Gvl	141,2	41	47	10	3	34	41	25
Kpb	176,2	50	42	7	1	33	43	24
Vrm	137,1	37	58	9	2	28	45	27
Ör	65,1	42	45	10	3	25	43	32
Vstm	147,7	44	41	11	4	24	38	38
Ups								
Sth								
Sdm								
Ög	54,0	52	34	9	5	20	36	44
Skb	40,9	46	37	12	5	20	37	43
Äbg	67,8	33	53	10	4	22	41	37
Jkp	64,9	39	49	10	3	22	40	37
Krb	54,4	39	48	10	4	23	42	35
Kln	67,4	49	34	10	7	21	39	40
Gtl	8,5	76	19	3	2	21	41	38
Gbg	14,0	29	49	13	8	27	42	31
Hl	16,6	34	37	14	15	26	39	35
Bl	13,9	21	45	15	19	26	38	36
Krs	22,9	27	31	13	28	24	37	39
Mlm	7,1	6	37	7	50	18	31	51
I	407,7	45	37	16	2	35	40	25
II	312,2	30	54	13	3	40	42	19
III	317,4	46	44	8	2	33	42	25
IV	699,3	41	46	10	4	24	41	36
V	83,0	31	37	12	20	25	38	37
Riket	1 819,6	40	45	12	4	31	41	29
<i>Entire country</i>								

motsvarande siffror i fjolårets statistik. I vad avser mälarlänen beror dessa förändringar på att fjolårets uppgifter för

dessa län hämtats från den första riksskogstaxeringens material; i föreliggande upplaga av Skogsstatistisk årsbok

har införts resultaten från den år 1952 avslutade andra riksskogstaxeringen. I övriga fall är arealförändringarna huvudsakligen betingade av gränsregleringar till följd av den nya kommunindelning, vilken trädde i kraft på nyåret 1952.

Beträffande bonde- och godsskogarna lämnades i 1951 års upplaga av denna årsbok en sammanställning över brukningsdelarnas fördelning på storleksgrupper efter skogsmarksarealen. I 1944 års jordbruksräkning återfinnes för nyssnämnda ägargrupp en undersökning om i vilken utsträckning skogsbruk bedrivs i förening med jordbruk. Då förändringar i detta avseende för-

siggår relativt långsamt, torde materialet alljämt ha ett visst aktualitetsvärde; ett utdrag återges därför i tabell A. För riket i dess helhet utgjorde brukningsdelar med mindre än 25 ha skog 61 % av det totala antalet brukningsdelar med skogs- och jordbruk i förening; för Övre Norrland (länsgrupp I) var motsvarande procenttal endast 40. Av skogsbrukningsdelarna var 58 % förenade med småjordbruk i storlek 2—10 ha. Åker- och skogsmarksarealerna uppvisar en stark samvariation, vilket framgår av följande tablå, som utvisar skogsbrukningsdelarnas procentuella fördelning på olika storleksgrupper av jordbruk för hela riket:

Åkerareal ha	Skogsmarksareal						S:a
	<25	25—50	50—100	100—200	200—400	>400	
0,26—2	22	8	8	9	10	8	17
2—10	58	63	56	53	50	40	58
10—50	19	28	33	31	27	21	23
>50	1	1	3	7	13	31	2

Som synes är de största jordbruken rikligast representerade i kombination med skogsmarksarealer över 400 ha (31 %), jordbruk i storlek 10—50 ha är rikligast företrädde i kombination med

skogsmarksarealer i 50—100 ha-klassen (33 %) o. s. v. I vilken utsträckning skogsbruk förekommer utan kombination med jordbruk framgår icke av materialet.

II. Virkesförråd

Landets virkesförråd inventeras vid riksskogstaxeringarna, av vilka som nyss nämnts den andra i ordningen slutförts under 1952. De enligt denna taxering framkomna resultaten rörande virkesförrådets storlek redovisas i tabell 4. Sålunda uppgick totala virkesförrådet till ca 1 820 milj. m³ sk., varvid dock är att märka att de olika lä-

nen taxerats vid vitt skilda tidpunkter (1938—52).

I tabell B har den procentuella andelen i virkesförrådet för olika träslag och olika diameterklasser uträknats. Härav framgår att virkesförrådet har väsentligt olika sammansättning i skilda delar av landet. Tallen är rikligast företrädd i Norrbottens och Kop-

Tabell C. Stamantal, totalt i milj. och per hektar, fördelat på trädslag och diameterklasser (enl. riksskogstaxeringen 1938—1952). Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Number of trunks, total and per ha, by species and size-groups. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupper County	Tax.-år Year of assessment	Trädslag Species	Antal stammar i diameterklass (cm på bark i brh) No of trunks by size groups							
			I milj.				Per hektar skogsmark Per ha forest area			
			Mindre än 15 cm Less than	15— 24 cm	25 cm och större and over	Samtliga All sizes	Mindre än 15 cm Less than	15— 24 cm	25 cm och större and over	Samtliga All sizes
Nb	1941	tall	1 607	252	70	1 930	397	62	17	476
		gran	1 769	169	33	1 970	437	42	8	487
		björk	2 303	69	3	2 376	568	17	1	586
		övriga s:a	293	7	1	302	72	2	—	74
			5 973	497	107	6 577	1 474	123	26	1 623
Vb	1939—41	tall	1 024	179	47	1 250	317	55	15	387
		gran	2 524	215	40	2 779	782	67	12	861
		björk	2 662	71	4	2 736	825	22	1	848
		övriga s:a	248	7	1	251	75	2	1	78
			6 453	472	92	7 017	1 999	146	29	2 174
Jll	1939—40	tall	983	126	25	1 134	367	47	9	423
		gran	2 635	229	34	2 898	984	85	13	1 082
		björk	1 746	52	4	1 801	652	19	1	672
		övriga s:a	471	6	1	479	176	2	1	179
			5 836	413	64	6 312	2 179	153	24	2 356
Vnr	1938	tall	460	85	21	567	240	45	11	296
		gran	2 640	190	22	2 852	1 379	99	12	1 490
		björk	962	39	4	1 005	503	20	2	525
		övriga s:a	535	11	2	568	290	6	1	297
			4 617	326	49	4 992	2 412	170	26	2 608
Gvl	1942	tall	676	115	36	827	479	81	25	585
		gran	1 949	144	20	2 113	1 379	102	14	1 495
		björk	884	27	3	914	626	19	2	647
		övriga s:a	354	5	1	360	250	4	1	255
			3 863	291	60	4 214	2 734	206	42	2 982
Kpb	1943—44	tall	955	193	51	1 199	472	96	25	593
		gran	1 985	170	23	2 178	980	84	11	1 075
		björk	1 042	22	2	1 066	515	11	1	527
		övriga s:a	234	2	—	237	116	1	—	117
			4 215	388	76	4 679	2 083	192	37	2 312
Vrm ¹	1950	tall	415	100	30	545	325	78	23	426
		gran	1 436	169	30	1 635	1 124	132	24	1 280
		björk	721	26	3	750	564	21	2	587
		övriga s:a	270	4	1	275	211	3	1	215
			2 842	300	64	3 205	2 224	234	50	2 508

¹ Inkl. Bjurtjärn.

Tab. C. (forts.)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ör ²	1951	tall	180	54	21	255	343	103	40	486	
		gran	599	64	11	674	1 141	122	21	1 284	
		björk	350	14	2	366	668	27	3	698	
		övriga	134	3	1	138	256	6	1	263	
		s:a	1 264	135	34	1 433	2 408	258	65	2 731	
Vstm Ups Sth Sdm	1950	tall	550	119	58	726	402	87	42	531	
		gran	1 122	137	33	1 293	821	100	24	945	
		björk	885	34	4	924	647	25	3	675	
		övriga	326	11	2	339	239	8	1	248	
		s:a	2 884	302	97	3 282	2 109	220	70	2 399	
Ög	1941	tall	175	46	27	248	344	91	54	489	
		gran	302	39	10	351	595	76	20	691	
		björk	192	13	2	207	377	25	4	406	
		övriga	123	5	1	130	243	10	3	256	
		s:a	792	103	41	936	1 559	202	81	1 842	
Skb	1950—51	tall	123	32	16	172	361	95	48	504	
		gran	211	29	9	249	615	85	26	726	
		björk	269	11	2	282	786	31	6	823	
		övriga	105	4	1	110	308	12	3	323	
		s:a	709	76	28	813	2 070	223	83	2 376	
Äbg	1949	tall	156	49	20	225	241	75	31	347	
		gran	492	74	21	587	759	114	33	906	
		björk	345	16	2	363	532	25	4	561	
		övriga	131	5	1	138	203	8	2	213	
		s:a	1 124	144	45	1 313	1 735	222	70	2 027	
Jkp	1947	tall	213	47	22	281	324	71	34	429	
		gran	522	65	16	603	796	100	25	921	
		björk	405	14	2	421	618	21	3	642	
		övriga	114	4	1	119	175	6	1	182	
		s:a	1 254	130	41	1 424	1 913	198	63	2 174	
Krb	1946—47	tall	200	44	17	261	341	76	29	446	
		gran	476	55	14	545	814	93	23	930	
		björk	445	13	2	459	760	22	3	785	
		övriga	108	4	1	113	185	6	2	193	
		s:a	1 228	116	33	1 378	2 100	197	57	2 354	
Klm	1948	tall	249	61	30	341	365	90	45	500	
		gran	435	48	12	495	638	71	18	727	
		björk	363	17	3	383	533	25	4	562	
		övriga	253	8	2	263	371	12	3	386	
		s:a	1 300	134	48	1 482	1 907	198	70	2 175	
Gll	1928	tall	59	18	6	83	443	132	45	620	
		gran	35	5	1	41	264	37	5	306	
		björk	3	1	—	4	26	4	1	31	
		övriga	2	—	—	2	11	2	1	14	
		s:a	99	23	7	129	744	175	52	971	
Gbg	1949	tall	41	12	3	56	253	72	20	345	
		gran	105	15	4	124	643	92	25	760	
		björk	104	5	1	109	639	28	4	671	
		övriga	60	2	—	63	370	15	3	388	
		s:a	311	34	8	353	1 905	207	52	2 164	
Hl	1946	tall	63	13	5	80	303	61	23	387	
		gran	99	12	3	113	474	56	16	546	
		björk	102	6	1	109	491	29	5	525	
		övriga	80	5	2	86	383	24	7	414	
		s:a	343	35	11	389	1 651	170	51	1 872	

² Exkl. Bjurtjärn.

Tab. C. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bl	1945	tall	21	5	3	29	118	30	16	164
		gran	113	12	4	129	639	68	21	728
		björk	97	7	1	104	547	38	4	589
		övriga s:a	136 366	5 29	1 9	143 404	771 2 075	29 165	8 49	808 2 289
Krs	1945	tall	41	12	5	58	157	46	21	224
		gran	110	12	4	126	426	48	15	489
		björk	151	8	1	160	584	32	4	620
		övriga s:a	194 495	12 45	4 14	210 555	752 1 919	48 174	16 56	816 2 149
Mlm	1945	tall	7	1	—	8	104	15	5	124
		gran	29	4	1	34	452	66	23	541
		björk	17	1	—	18	271	18	5	294
		övriga s:a	41 94	4 10	3 5	48 109	658 1 485	68 167	42 75	768 1 727
I	1939—41	tall	2 632	431	117	3 180	362	59	16	437
		gran	4 293	384	73	4 750	590	53	10	653
		björk	4 965	140	7	5 112	682	19	1	702
		övriga s:a	536 12 425	15 969	2 200	553 13 594	74 1 708	2 133	— 27	76 1 868
II	1938—40	tall	1 443	211	46	1 701	314	46	10	370
		gran	5 275	419	56	5 750	1 149	91	12	1 252
		björk	2 708	91	7	2 807	590	20	1	611
		övriga s:a	1 026 10 452	17 739	3 113	1 046 11 304	223 2 276	3 160	1 24	227 2 460
III	1942—44	tall	1 631	308	88	2 026	474	90	25	589
		gran	3 933	314	43	4 290	1 142	91	12	1 245
		björk	1 926	49	4	1 980	560	14	1	575
		övriga s:a	588 8 078	8 680	1 136	597 8 893	171 2 347	2 197	— 38	173 2 582
IV	1941—51	tall	2 254	551	241	3 046	342	84	37	463
		gran	5 592	680	157	6 429	848	103	24	975
		björk	3 975	158	22	4 155	603	24	3	630
		övriga s:a	1 566 13 388	48 1 437	11 431	1 625 15 255	238 2 081	7 218	2 66	247 2 315
V	1928—46	tall	237	62	23	322	237	62	23	322
		gran	492	60	17	570	491	60	17	568
		björk	474	27	4	506	473	27	4	504
		övriga s:a	513 1 717	29 179	10 54	553 1 950	512 1 713	29 178	10 54	551 1 945
Hela riket <i>Entire country</i>	1928—51	tall	8 197	1 563	515	10 276	358	68	23	449
		gran	19 585	1 857	347	21 789	855	81	15	951
		björk	14 049	466	45	14 559	613	20	2	635
		övriga s:a	4 229 46 061	117 4 003	27 934	4 373 50 998	185 2 011	5 174	1 41	191 2 226

parbergs län, i de fyra mälardalslänen, i Östergötlands, Skaraborgs och Kalmar län samt på Gotland. I de båda Skåne-länen dominerar lövträden, medan i övriga delar av riket granen är det träd-

slag, som är rikligast företrätt. Orsakerna till denna till synes slumpmässiga fördelning mellan tall- och granvegetation är många. Tallen föredrager de torrare markerna, sand- och rull-

stensåsar, klippor och stenbundna marker, medan granen trivs bäst på fuktig morän. Granen är emellertid tåligare och expanderar ständigt på tallens bekostnad. Skogsbränder och ibland även människornas ingripanden har dock ofta inverkat till tallens förmån. Så t. ex. vill man förklara granens stora utbredning i Jämtlands och Västernorrlands län med att skogsbränderna i dessa trakter varit av relativt ringa omfattning och sålunda icke kunnat inverka på nuvarande skogsbeståndens sammansättning. Beträffande fördelningen på grovlekklasser utgör de sex nordligaste länen en relativt enhetlig grupp, där den lägsta dimensionsklassen svarar för en betydligt större del av virkesförrådet än vad fallet är i övriga län. Detta beror bl. a. på de lägre boniteterna i de norrländska skogarna, vilket medför att träden där icke för motsvarande åldrar uppnår samma dimensioner som i landets sydligare delar.

I den senaste riksskogstaxeringen har även antalet stammar beräknats. I tabell C redovisas några resultat av denna beräkning. Då stamtätheten per hektar sammanhänger med trädens ålders- och diametersammansättning samt med boniteten, ger tabellen ej uttryck för beståndsslutenheten e. d. Av intresse är emellertid, att antalet tallstammar endast är hälften så stort som antalet granstammar trots att tallvirkesförrådet är i det närmaste lika stort som virkesförrådet av gran. Tallens genomsnittsvolym är sålunda för riket i dess helhet betydligt större än granens. — En blick på kolumnerna 9 och 10 visar, att antalet stammar per hektar i de två grövre dimensionsklasserna är störst i vissa mellansvenska län; Örebro län hade sålunda 323 stammar per hektar i

Tabell D. Skogsmarkens medelbonitet på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna 1945 och 1952. Länsvis

Average ideal and average normal site quality numbers at the real estate assessments 1945 and 1952. By counties

1	2	3	4
Län County	Idealbonitet 1952 Ideal site quality	Normalbonitet Normal site quality	
		1945	1952
Nb	2,3	1,4	1,4
Vb	2,8	1,6	1,7
Jtl	2,8	1,8	1,7
Vnr	3,6	2,3	2,4
Gvl	3,8	2,8	2,8
Kpb	3,5	2,5	2,5
Vrm	4,6	3,4	3,9
Ör	4,4	3,7	3,8
Vstm	4,9	3,8	4,2
Ups	4,6	3,7	3,9
Sth	4,5	3,5	3,8
Sdm	4,9	3,8	4,1
Ög	4,7	3,6	4,0
Skb	5,3	4,0	4,5
Äbg	5,1	3,4	4,3
Jkp	5,6	3,8	4,8
Krb	5,6	3,7	4,7
Klm	5,5	3,5	4,7
Gtl	2,9	2,1	2,5
Gbg	5,1	3,1	4,3
Hl	6,0	3,9	5,1
Bl	6,0	4,2	5,1
Krs	6,2	4,6	5,3
Mlm	7,8	5,4	6,7

dessa dimensioner, Skaraborgs län 306, Älvsborgs län 292 och mälardalslänen 290. I detta hänseende sämst bestockade var de fyra nordligaste länen med resp. 149, 175, 177 och 196 stammar per hektar (räknat norrifrån).

Tabell D visar de genomsnittliga bonitetstalen vid den allmänna fastighetstaxeringen 1945 samt de bonitetstal, som faststälts till vägledning för be-

Tabell E. Kubikmassans procentuella fördelning på åldersklasser i Svealand och Götaland (enligt riksskogstaxeringen 1938—52). Länsvis

Growing stock in distribution by age classes. By counties

1	2	3	4	5	6	7	8
Län County	Taxering och år ¹ Survey and year	Åldersklass Age class					
		under 20 år years	20—40 år years	40—60 år years	60—80 år years	80—100 år years	över 100 år years
Kpb	Rt 43—44	2	7	15	26	20	30
Vrm	Rt 50	1	9	26	30	20	14
Ör	VI 42	1	12	30	29	17	11
Vstm	SI 50	2	13	31	27	16	11
Ups	SI 50	2	13	31	23	20	11
Sth	SI 50	2	9	24	30	21	14
Sdm	SI 50	2	20	25	21	16	16
Ög	VI 41	2	12	33	28	15	10
Skb	Rt 50—51	2	16	29	31	15	7
Äbg	Rt 49	2	16	34	29	14	5
Jkp	Rt 47	3	13	36	28	12	8
Krb	Rt 46—47	3	16	42	24	9	6
Klm	Rt 48	3	12	35	28	13	9
Gtl	Rt 28	—	6	19	25	22	28
Gbg	Rt 49	2	21	31	28	13	5
HI	Rt 46	5	27	38	20	6	4
Bl	Rt 45	8	24	44	19	3	2
Krs	Rt 45	5	24	38	22	8	3
Mlm	Rt 45	5	21	30	24	12	8

¹ RT = riksskogstaxeringen, VI = vedskogsinventeringen 1941—42, SI = snabbinventeringen 1950.

redningsnämnderna vid 1952 års allmänna fastighetstaxering. Principerna för beräkningen av dessa tal berördes i 1951 års upplaga av Skogsstatistisk årsbok (sid. 19). Bonitetssiffrorna för 1952 grundar sig huvudsakligen på den andra riksskogstaxeringens material. För de fyra mälarlänen är de dock baserade på 1950 års snabbinventering av dessa län, för Örebro och Östergötlands län ligga vedskogsinventeringarna 1941 och 1942 till grund och för Gotland, slutligen, är siffrorna hämtade från första riksskogstaxeringens material 1928. Till grund för bonitetsbestämningarna vid 1945 års allmänna

fastighetstaxering ligger huvudsakligen den första riksskogstaxeringens material. Endast för norrlandslänen samt Kopparbergs län är siffrorna grundade på uppgifter ur den andra riksskogstaxeringen. Att boniteten bedömts avsevärt högre vid den senare riksskogstaxeringen beror främst på de stegringar i trädhöjderna, som konstaterats ha ägt rum under tiden mellan resp. taxeringstillfällen (ökning av de trädslags- och diameterklassvisa medelhöjderna) och som sammanhänger med att företrädesvis de i fornhänseende sämsta träden utstämplats.

Skogens relativa fördelning på ål-

dersklasser enligt senaste riksskogstaxering redovisas i tabell E. Sådan redovisning har som synes endast skett för länen i Svealand och Götaland. Av tabellen framgår bl. a. att i de nordligare länen en större del av virkesförrådet återfinnes i de högre åldersklasserna än i de sydligare länen. Indirekt kan detta bekräfta huvudregeln, att omloppstiden är högre ju längre norrut man kommer.

En fråga som i synnerhet under 40-talet hade aktualitet var, huruvida virkesuttagen i de svenska skogarna balanserades av tillväxten. Genom riksskogstaxeringen har nu klarlagts, att någon fara för minskning av virkesförrådet i våra skogar icke föreligger.

III. Mark- och skogsvärden

Från den 1952 företagna allmänna fastighetstaxeringen finns endast vissa preliminära uppgifter tillgängliga. Metodiken har varit i princip densamma som vid 1945 års taxering. En redogörelse härför finnes intagen i »Undersökningen av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering» (SOU 1950:34).

Det samlade värdet av rikets skogsmark och växande skog var vid taxeringstillfället 1952 ca 5 168 milj. kronor, varav ca 990 milj. markvärde. Jämfört med 1945 års taxering innebär totalvärdet en höjning med ca 65 %. Av länen hade Värmlands och Kopparbergs län de högst taxerade skogarna, med 466 resp. 410 milj. kronor inklusive markvärde. Lägsta värdet, 32 milj. kronor, noteras för Gotlands län. Dessa absoluta värden är emellertid av ringa intresse, om de icke ställs i relation till

Tabell 5 visar sålunda, att den totala tillväxten i riket uppgår till ca 60 milj. m³ sk. per år; virkesuttag av denna storleksordning har i varje fall under senare tid endast skett under åren 1937, 1943 och 1945 (tab. 11). Den relativa tillväxten är störst i Skaraborgs och Malmöhus län med 5,1 resp. 5,0 m³ sk. per ha, lägst i de fyra nordligaste länen samt på Gotland. Av årstillväxten bidrager granen med den största andelen. Det är slutligen att märka, att i tabell 5 kolumnerna 2 och 3 icke är direkt jämförbara med kolumn 4 bl. a. på grund av att i de två förstnämnda kolumnerna barken icke är medräknad och ej heller träd under 10 cm i brösthöjd.

den areal, som de representera. Detta har skett i tabell F, som sålunda visar värdet per ha av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de olika fastighetstaxeringarna. Värdet per ha av växande skog har, såsom framgår av tabellen, 1952 taxerats högst i Södermanlands, Östergötlands, Skaraborgs och Malmöhus län, d. v. s. län där virkesförrådet per ha är stort (jämför tabell 4!). Av tabell F framgår också variationerna mellan de olika taxeringsåren i värdet av skogsmark och växande skog. Om skogsmarksvärdet per ha i genomsnitt för hela riket 1928 sättes lika med 100, så hade värdet 1945 stigit till 134 och 1952 till 192. För den växande skogen har stegringen varit än starkare; med 1928 = 100 var värdet per ha 1945 153 och 1952 265. Dessa betydande värdestegringar fördelar sig givetvis, såsom också framgår av tabellen, mycket ojämnt på de olika länen;

Tabell F. Värdet per ha av skogsmark och växande skog på landsbygden vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1928, 1933, 1938, 1945 och 1952. Länsvis

Value per ha of forest land and growing forest as estimated at the real property assessments in 1928, 1933, 1938, 1945 and 1952

Måttenhet: Kronor per ha
Unit of measurement: Sw. cr. per ha

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Skogsmarksvärde Value of forest land					Värdet av växande skog Value of growing forest				
	1928	1933	1938	1945	1952	1928	1933	1938	1945	1952
Nb	7,1	4,8	5,9	7,3	9,2	18,2	16,7	17,3	21,7	33,1
Vb	11,4	9,1	10,8	13,1	17,6	38,3	32,0	33,9	39,1	66,8
JH	12,2	10,9	12,5	16,3	18,2	39,9	36,4	41,0	55,5	70,6
Vnr	19,7	15,2	18,5	25,0	30,2	63	48	57,2	79,1	112,5
Gvl	27,5	20,3	24,0	35,5	45,2	90	73	92,7	143,0	220,4
Kpb	22,2	16,1	17,7	30,8	40,0	79	59	65,5	117,6	177,6
Vrm	35,0	26,1	29,8	49,0	71,6	131	108	121,1	203,4	310,6
Ör	36,7	29,1	33,4	53,9	78,6	125	106	121,5	232,4	362,4
Vstm	35,8	28,0	32,9	53,9	76,5	114	100	130,8	225,1	366,0
Ups	37,9	27,1	31,2	51,8	80,0	145	101	118,2	209,4	386,0
Sth	37,6	25,7	32,2	49,7	76,1	128	90	114,3	186,6	323,0
Sdm	43,0	35,6	36,6	62,8	91,8	156	154	150,9	257,9	488,7
Ög	43,7	32,2	36,8	56,6	91,4	139	121	138,8	225,3	469,5
Skb	49,3	39,7	45,7	66,6	102,4	139	131	159,2	234,7	467,6
Äbg	41,9	36,6	41,3	57,1	87,3	88	89	114,4	183,3	371,1
Jkp	49,4	37,9	42,8	58,2	107,0	128	110	133,6	182,2	437,6
Krb	49,2	36,6	41,1	63,8	104,4	118	97	113,7	188,1	390,4
Klm	45,9	36,5	39,6	58,8	104,2	116	109	130,0	202,7	458,7
Gl	28,5	24,3	30,3	39,5	44,2	82	76	93,7	129,2	186,7
Gbg	47,3	37,8	43,6	58,4	80,9	103	73	89,2	130,9	273,2
Hl	43,6	42,5	48,9	64,9	91,2	71	78	97,3	145,7	278,8
Bl	51,9	42,6	49,3	70,1	107,0	108	97	116,3	165,3	333,5
Krs	55,0	50,0	61,9	88,9	107,7	109	110	141,7	232,6	350,3
Mlm	81,7	62,2	87,1	122,7	150,4	216	165	234,5	359,5	467,6
I	9,0	6,7	8,1	10,0	13,2	27,1	23,5	24,7	29,6	49,0
II	15,3	12,7	15,0	19,9	23,0	49,5	49,5	47,7	65,2	87,6
III	24,4	17,8	20,3	32,7	42,2	83,6	64,8	76,7	128,0	195,2
IV	41,8	32,4	36,5	56,2	88,6	125,2	108,2	126,9	207,0	393,0
V	48,9	42,5	51,5	71,1	94,1	103,0	93,9	119,2	179,9	307,8
Riket Entire country	23,6	18,6	21,5	31,6	45,2	72	61	71,2	110,0	191,0

så t. ex. är stegringen från 1928 till 1952 för skogen i de fyra nordligaste länen endast ca 80 %, medan för vissa sydligare län (Hallands, Kalmar och Älvsborgs län) utvecklingen inneburit en fyrdubbling av värdet per ha. Till jäm-

förelse må nämnas att partipriserna under de fem berörda åren förhållit sig ungefär på följande sätt: 1928 = 100, 1933 = 69, 1938 = 89, 1945 = 144 och 1952 = 238.

Någon utredning rörande mark- och

skogsvårdens fördelning på olika skogsägarkategorier föreligger ännu ej beträffande 1952 års taxering. Från

taxeringen år 1945 äro vissa uppgifter införda i Skogsstatistisk årsbok 1951 (sid. 29—31).

IV. Skogens förnygring och vård

I. Frötillgång m. m.

Insamling av kott, hängen och ollon sker väsentligast genom skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets försorg och äger vanligen rum på senvintern i anslutning till avverkningsarna. Även bolagen och de större godsens bidrager i icke ringa utsträckning till landets försörjning med skogsträdsfrö. Tillgången på mogen tall- och grankott var på vårvintern 1952 relativt begränsad. De genom skogsvårdsstyrelsernas försorg år 1952 insamlade tall- och grankottkvantiteterna gav sålunda efter klängning endast 5 652 kg tallfrö och 411 kg granfrö, vilket — åtminstone beträffande tallfrö — var mindre än under de närmast föregående åren. Fröproduktionens fördelning på de olika länen framgår av tabell G. Även insamlingen av lövträdsfrö och ollon var under året jämförelsevis ringa. Vid domänverkets fröklängningsanstalter (Hällnäs, Bispgården och Lycksele) samt på reviren utklängdes samma år 1 162 kg tallfrö, medan utklängningen av granfrö och insamlingen av hängen och ollon var obetydlig.

Genom skogsforskningsinstitutets försorg göres varje höst en sammanställning rörande tillgången i olika delar av riket på kott, hängen och ollon, att vara till ledning vid insamling därav

under den följande vintern. Enligt institutets rapport rörande läget på hösten 1952 var tillgången på tallkott då god i större delen av riket, framförallt i mellersta Norrland, där tillgången betecknades som riklig. För grankott var situationen däremot genomgående dålig. Tillgången på björkhängen var samma höst relativt god i Götaland och större delen av Svealand, medan den i Dalarna och Norrland genomgående bedömdes som mindre god eller dålig. God tillgång på ekollon rapporterades från Södermanlands och Kalmar län och på bokollon från några smärre lokaler i Götaland.

Försörjningen med skogsodlingsmaterial sker huvudsakligen från de plantskolor, som drivas av skogsvårdsstyrelserna och domänverket. Därjämte bedriva vissa större skogsbolag m. fl. sådan verksamhet. Skogsvårdsstyrelsernas plantskolor har under de senaste åren undergått en ständig och stark expansion, och 1952 omfattade de en sammanlagd areal av 286 ha. Motsvarande areal var 1945 endast 124 ha och 1951 261 ha. De sex av domänverket drivna centrala plantskolorna omfattade 1952 en areal av 48 ha.

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har för sådd inom egna plantskolor använt eller för skogssådd utlämnat följande kvantiteter frö och ollon (kg):

		Använt resp. utlämnat frö eller ollon, kg			
		tall	gran	löv	ek och bok
Skogsvårdsstyrelserna	1951	9 385	6 511	3 307	29 883
	1952	8 336	6 464	2 227	7 314
Domänverket	1951	2 512	475	48	5 248
	1952	1 779	385	45	747

Tabell G. Av domänverket och skogsvårdsstyrelserna åren 1948—1952
utklängt skogsfrö

*Production of pine and spruce seed by the State Forest Service and by local
forestry boards*

Måttenhet: kg
Unit of measurement: kg

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Utklängt skogsfrö <i>Production of seed</i>									
	1948		1949		1950		1951		1952	
	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce
Skogsvårds- styrelserna <i>Local forestry boards</i>										
Nb	4	—	—	—	19	—	85	—	87	—
Vb	51	—	—	—	834	—	520	—	230	—
JlI	182	—	300	—	1 293	—	317	14	253	—
Vnr	9	—	130	—	844	—	269	1	155	—
Gvl	85	—	695	—	466	—	1 278	15	746	31
Kpb	228	—	507	—	893	—	452	—	205	—
Vrm	563	—	745	457	263	—	392	310	199	—
Ör	—	—	155	—	107	2	405	20	29	—
Vstm	194	—	655	—	474	—	169	472	231	24
Ups	227	—	612	159	—	—	135	6	296	17
Sih	43	—	166	15	3	—	19	—	178	57
Sdm	229	—	473	253	—	—	23	421	240	70
Ög	1 506	118	1 559	252	770	—	288	53	308	150
Skb	—	—	375	1 949	24	—	228	—	88	—
Äbg	373	—	1 494	13 055	—	—	76	—	574	—
Jkp	706	—	2 125	323	269	—	360	36	388	2
Krb	59	—	874	1 527	15	—	145	—	345	50
Klm	2 084	—	1 559	104	1 465	173	729	—	834	—
Gll	234	—	9	—	1	—	76	—	199	1
Gbg	39	—	55	381	1	—	6	—	3	—
Hl	23	—	309	1 035	—	—	2	—	2	—
Bl	19	—	37	67	15	238	71	—	2	—
Krs	109	—	645	268	—	—	92	—	34	9
Mlm	13	—	35	163	9	—	16	—	26	—
Summa <i>Total</i>	6 980	118	13 514	20 038	7 765	413	6 154	1 348	5 652	411
Domänverket <i>State Forest Service</i>	951	25	1 930	1 250	4 190	20	1 109	300	1 162	2
Riket <i>Entire country</i>	7 931	143	15 444	21 288	11 955	433	7 263	1 648	6 814	413

Som synes har verksamheten under 1952 varit något mindre än året innan, troligen som följd av redovisningsårets

sämrre resultat i fråga om insamling av kott, hängen och ollon.

Det från skogsvårdsstyrelserna och

domänverket utlämnade antalet planter av tall och gran var under 1952 betydligt större än 1951, och även antalet utlämnade lövträdsplanter var något

större under det förstnämnda året än under det senare. Följande tabell visar verksamheten under de båda åren:

		Antal använda eller utlämnade planter, 1 000-tal		
		tall	gran	övriga
Skogsvårdsstyrelserna	1951	25 109	35 479	4 724
	1952	— 82 157	—	5 614
Domänverket	1951	6 282	2 575	1 342
	1952	10 506	3 817	1 172

Av de från skogsvårdsstyrelserna utlämnade barrträdsplantorna var ca $\frac{1}{2}$ omskolade.

Av de i riket under 1952 förbrukade kvantiteterna planter, frön och ollon importerades en betydande del. Följande sammanställning utvisar de kvantiteter, för vilka skogsstyrelsens importtillstånd beviljats under året (alla

importtillstånd torde dock icke ha utnyttjats för import). Då även domänstyrelsen och skogsvårdsstyrelser är representerade bland importörerna ingår en stor del av den importerade skogsodlingsmaterielen i ovanstående tabell över de förbrukade eller utlämnade kvantiteterna.

Exportland	Tall (<i>Pinus silvestris</i>)		Gran (<i>Picea excelsa</i>)		Övriga barrträd ¹		Ek och bok		Björk, poppel, al och avenbok	
	Planter 1 000 st.	Frö kg	Planter 1 000 st.	Frö kg	Planter 1 000 st.	Frö kg	Planter 1 000 st.	Ollon 1 000 kg	Planter 1 000 st.	Frö kg
Danmark	3	—	8 193	875	366	149	952	21	472	152
Tyskland	—	2	3 050	732	—	2	29	1	—	—
övr. länder	—	250	1 300	—	140	76	—	1	1	8
Summa	3	252	12 543	1 607	506	227	981	23	473	160

¹ Lärkträd, douglasgran och sitkagran.

2. Reproduktionsåtgärder

Särskilt inom det större skogsbruket har man på senare tid, i synnerhet i rikets nordligare delar, alltmer gått över till traktthuggning, som nödvändiggör vissa åtgärder för skogens reproduktion. Vilka åtgärder, som bör vidtagas, är beroende på ett flertal faktorer, såsom klimat, markens beskaffenhet och tillgång på fröträd. Omfattningen under 1952 av olika reproduktionsåtgärder inom skilda län och skogsägar-

grupper framgår av tabell 6. En viss dubbelredovisning av areal kan här föreligga, om samma förnygringsyta varit föremål för flera slags åtgärder, t. ex. såväl hyggesrensning som sådd. Även andra felkällor kunna föreligga (se anmärkning till tabell 6).

Reproduktionsåtgärderna synes 1952 ha varit mera omfattande än någonsin tidigare, åtminstone sedan 1942, det

Tabell H. Reproduktionsåtgärder och röjning åren 1942—1952

Silvicultural measures taken in 1942—52

Måttenhet: 1 000 ha
Unit of measurement:

1	2	3	4	5
År Year	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>	Markberedning (inkl. hyggesbränn.) <i>Working the soil (incl. broadcast burning)</i>	Skogsodling <i>Planting and sowing</i>	Röjning <i>Thinning in seedling and young stands</i>
1942	62	10	21	37
1943	56	7	21	49
1944	91	14	20	40
1945	66	12	20	42
1946	96	11	31	40
1947	70	13	25	38
1948	92	24	33	30
1949	151	37	40	55
1950	129	36	45	57
1951	100	22	42	54
1952	151	44	50	91

omfattar ca 25 % av rikets skogsmarksareal, svarade för 26 % av den under 1952 hyggesrensade arealen, 44 % av den markberedda och 22 % av den skogsodlade arealen. På bolagsskogarna, som likaledes omfattar ungefär fjärdedelen av rikets skogsmarksareal, utfördes 36 % av såväl hyggesrensning som skogsodlingsåtgärderna samt 41 % av markberedningen. Ä de enskilda skogarna utom aktiebolagsskogarna, slutligen, representerande hälften av skogsmarksarealen, utfördes 38 % av all hyggesrensning, 15 % av all markberedning samt 42 % av all skogsodling i riket under 1952. De här lämnade procenttalen får ses mot bakgrunden av de olika ekonomiska, strukturella och andra förutsättningarna inom de olika skogsägarkategorierna. Så t. ex. lämpar sig kronans och bolagens stora sammanhängande skogskomplex i allmänhet bättre för trakhuggning med efterföljande reproduktionsåtgärder än de vanligen mindre bondeskogsskiftena.

första år då sammanfattande statistik publicerades. Tabell H visar omfattningen av vissa skogsvårdsåtgärder under åren 1942—52. Verksamheten har under ifrågavarande elva år undergått en anmärkningsvärt stark men ojämn ökning. De stora kastningar i skogsvårdsarbetets omfattning från ett år till ett annat, som karakteriserar utvecklingen, torde till stor del bero på väderleksförhållandena under resp. somrar.

De olika åtgärdernas regionala fördelning framgår, som nämnts, av tabell 6. Över 80 % av all hyggesrensning och markberedning (inkl. hyggesbränning) utfördes inom de sex nordligaste länen, d. v. s. Norrland och Kopparbergs län, av skogsodlingsåtgärderna däremot endast 46 %. De allmänna skogarna, som

3. Röjning

Sedan beståndets anläggning tryggats, vare sig detta skett genom skogsodling eller självsådd, erfordras i regel vissa röjningsarbeten i plant- och ungsogor för att man inom kortare tid skall kunna insätta beståndsvårdande gallringar med ekonomiskt utbyte. Sådana åtgärder innebär en investering, som ger avkastning först på längre sikt, och är sålunda i detta hänseende jämförliga med reproduktionsåtgärderna.

Under 1952 övergicks enl. föreliggande uppgifter (se tab. 6) 1 118 km² med åtgärder av detta slag, varav 35 % utfördes å allmänna skogar, 37 % å bolagssogor och resten, 28 %, å övriga enskilda skogar. År 1951 utfördes liknande åtgärder på en areal av 737 km².

Vid jämförelse med motsvarande siffror i Skogsstatistisk årsbok 1951 är att märka, att s. k. röjningsgallring på enskilda skogar (utom bolagsskogar) icke ingår däri. Då dessa åtgärder i stort sett äro jämförbara med röjningar, har det ansetts riktigare att inkludera dem i tabell 6, varför så har skett i föreliggande upplaga.

4. Gallring

Under beståndets fortsatta utveckling göres återkommande skogsvårdande ingrepp i form av gallringar (genombuggning, ljushuggning), varvid större delen av utbytet nått avsättningsbara dimensioner. Omfattningen av de årliga gallringarna i riket varierar betydligt alltefter möjligheterna att avsätta det klenare gallringsvirket.

I och med den minskade efterfrågan på träkol och brännved har möjligheten till en lönsam gallring i de yngsta bestånden avtagit. Massaved uttages emellertid numera allmänt till 3" diameter i södra Sverige och till 2½" i Norrland. En statlig kommitté, Södra Sveriges skogsindustriutredning, utre-

der f. n. möjligheterna till en lönsam avsättning av ved av klenare dimensioner och av lägre kvalitet.

5. Betesfred

Skogsbrukets företrädare har länge arbetat på att freda skogen mot skador genom betning av kreatur. Detta sker främst genom anläggning av kulturbeten, till vilka staten numera lämnar understöd i form av såväl direkta bidrag som lån. Under budgetåret 1951/52 beviljades sålunda bidrag från det s. k. norrländska produktionsanslaget (se härom i kapitel G:5, Anslag för skogsvårdande ändamål) till anläggning av 798 ha kulturbeten i de två nordligaste länen. Under samma budgetår avsynades 28 km hägnadsarbeten, vilka utförts med bidrag från skogsodlings- och vedutsyningsanslagen. Inom domänverket har för anläggning av kulturbeten under år 1952 disponerats ca 120 000 kr och för upprättande av hägnader ca 84 000 kr. Kostnaderna för anläggning av kulturbeten uppgår i genomsnitt till ca 2 000 kr per hektar.

V. Skador å skogen

1. Skogsbränder

Liksom 1951 innebar väderleksförhållandena under sommaren 1952 föga risk för skogsbränder. Antalet rapporterade skogseldar var sålunda endast 635, varav 327 berörde mindre arealer än 0,1 ha. Detta är det lägsta antalet skogsbränder sedan 1946, då endast 564 bränder inrapporterades (se tabell I). Genom skogseldarna brändes en sammanlagd areal av 690 ha, d. v. s. samma som 1951. Såsom framgår av tabell 7 var Västerbottens län den del

av riket som — arealmässigt sett — mest hemsöktes av skogsbränder. De största ekonomiska förlusterna drabbade Västernorrlands län, där bl. a. stora kvantiteter upphugget virke blev lågornas rov, samt Stockholms och Gävleborgs län. De flesta skogsbränderna uppstod och de största skadorna orsakades under första hälften av juli, då över en tredjedel av hela den under året skadade arealen brändes; skadorna i Västerbottens och Stockholms län inföll huvudsakligen under denna tid.

Tabell I. Skogsbrändernas antal, vållade skador m. m. under åren 1946—1952

Number of forest fires, damages etc. in 1946—52

1	2	3	4	5	6	7
År Year	Antal No. of fires	Bränd areal ha Burnt area		Skada Damage	Släcknings- kostnad Costs of extinguish- ing fires	Bevaknings- kostnad Fire-watch- ing costs
		produktiv skogsmark productive	impediment unproduc- tive	1 000-tal kr in 1 000 Sw. cr.		
1946	564	481	223	154	174	..
1947	2 136	3 209	1 788	1 093	987	..
1948	911	1 075	341	299	343	..
1949	1 476	1 928	630	707	711	230
1950	753	1 466	385	530	576	239
1951	675	499	190	280	294	200
1952	635	436	254	298	286	256
Medeltal 1947/52 Average	1 098	1 436	598	535	533	..

Även under första hälften av maj månad härjade ett flertal skogsbränder, vilka bl. a. brände 75 ha i Kronobergs län.

Skogsbrändernas fördelning efter brandorsak belyses i tabell 8. Som synes har efter arealen räknat större delen av de i Västerbottens och Väster-norrlands län förekommande skogseldarna orsakats vid hyggesbränning. Vid närmare en fjärdedel av samtliga under året inträffade brandtillbud har orsaken aldrig klarlagts. Vårdslöshet av minderåriga eller andra oansvariga har 1952 likaväl som 1951 varit den vanligaste anledningen till skogsbränder. Av andra kända anledningar har gnistor från järnvägar samt arbetseldar (andra än hyggesbränning) varit de vanligast förekommande brandorsaker-na. Bränder, som förorsakades av minderåriga, uppkom företrädesvis i när-

heten av byar och tätorter och fick därför i allmänhet icke sådan spridning, som de av järnväg, hyggesbränning o. d. föranledda bränderna.

De totala genom skogsbrand orsakade ekonomiska förlusterna uppskattades under redovisningsåret till nära 600 000 kronor, varav ca hälften belöper på släckningskostnader.

I brandförsäkring söker skogsägaren ekonomiskt skydd mot skogseldarnas skadegörelse. Det beräknas att f. n. ca 12 milj. ha skogsmark är brandförsäkrade, vilket utgör ca 75 % av all »försäkringsbar» skog. Såsom »ej försäkringsbara» skogar räknas dels statens skogar, dels ock rena lövskogar samt skogar, som saknar avsättningsvärde. Premien varierar mellan 30 och 60 öre per 1 000 kronors försäkringsvärde beroende på skogens sammansättning och försäkringens ålder.

I brandskyddets intresse utbyggdes på de skogsbrandförsäkrande bolagens initiativ och med statens ekonomiska medverkan före och under andra världskriget ett riksomfattande nät av permanenta brandvaksstationer (brandtorn). Sådana finns nu till ett antal av 331, varav 213 i Norrland, Dalarna och Värmland. De äro bemannade under den tid av året, då risken för skogsbrand är störst, d. v. s. i regel månaderna maj—september. Kostnaderna för vakthållning, underhåll m. m., som bestrids av statsmedel, belöpte sig under 1952 till 256 000 kronor.

2. Snöbrott och stormskador

I stort sett synes vädrets makter under 1952 ha farit varligt fram med skogen. Snöbrott har sålunda förekommit endast i ringa utsträckning, allvarligast i de högre belägna skogarna i Norrbottens län. Dessutom har ungskogsbestånd i Örebro, Stockholms, Östergötlands, Jönköpings och Malmöhus län på vissa lokaler skadats genom brott eller deformation.

Frosten härjade svårt bland lövplantskogar i Hallands och Malmöhus län. Plantor av ek och bok — och även gran — blev illa åtgångna, och på vissa håll ha även äldre bestånd av ek och bok fullständigt avlövats genom vinfrosten.

Stormskador rapporteras endast från västgötalänen samt i mindre utsträckning i Örebro län. Från Göteborgs- och Bohus län rapporteras skador av saltmättad luft från havet, som förorsakat saltutfällningar och försämrade tillväxt å skogen, företrädesvis på granbestånden utmed kusten.

3. Viltskador

I södra Sverige synes älgskadorna under 1952 ha varit mindre omfattande

än tidigare; betydande skadegörelse orsakas dock alljämt, företrädesvis i Västmanlands och Stockholms län samt i smålandslänen, där även rådjur och skogsfågel i viss mån bidraga till skadegörelsen. I Norrland synes älgstammens starka ökning under de senaste åren ha medfört risker för skogsåterväxten. Från samtliga norrlandslän utom Norrbottens rapporteras betydande och tilltagande skadegörelse, och åtgärder vidtogs i samarbete med Svenska Jägareförbundet för en kraftigare avskjutning av älgstammen.

Vildkaninen har på Gotland blivit ett viktigt skogsproblem. Dess härjningar bland plantbestånden omintetgör f. n. all skogsplantering inom stora delar av ön och därmed den enda möjliga formen för skogens föryngring. Även i skånelänen är vildkaninens härjningar betydande och visa tecken att tilltaga. Förslag till dess bekämpande har emellertid nyligen framlagts i en statlig utredning.

4. Insektsskador

På grund av den för insekterna ogynnsamma väderleken sommarhalvåret 1952 har insektsskador förekommit blott i ringa utsträckning. Sådana vanliga insekter som granbarkborre, tallsteklar m. fl. har — åtminstone av ingångna rapporter att döma — ej någonstädes uppträtt i nämnvärd omfattning.

Av fjärilar har massuppträdande förekommit endast av tallmätaren, *Bupalus piniarius*, som svärmade synnerligen rikligt i nordöstra Skåne. En undersökning på eftersommaren visade dock, att antalet larver i de hotade skogarna glädjande nog var så pass ringa, att några bekämpningsåtgärder ej var påkallade.

Grankottarna har detta år liksom tidi-

gare framförallt i Norrland kraftigt angripits av såväl grankottmottet, *Dioryctria abietella*, som grankottvecklaren, *Laspeyresia strobilella*. Dessa angrepp har på sina håll medfört avsevärt nedsett fröskörd.

Spinnarmalar, *Hyponomeuta*, olika arter, har här och var uppträtt i stora mängder i Västmanland och Dalarna och angripit hägg, rönn och slån. Av mallarverna förtärda blad ersätts emellertid senare på sommaren, varför skadorna genom angreppen blir ganska ringa.

Av skalbaggar har detta år liksom föregående de största och allvarligaste skadorna förorsakats av snytbaggen, *Hylobius abietis*. Rapporten om mer eller mindre kraftiga angrepp på kulturer föreligger från ett flertal platser, spridda över hela landet. Genom en ny bekämpningsmetod, som utarbetats vid skogsforskningsinstitutet, kan man nu effektivt skydda plantorna åtminstone en vegetationsperiod. De doppas före utsättandet i en DDT-uppslamning, och de skalbaggar, som angriper behandlade planter, dödas.

Större mörghorren, *Blastophagus pini-perda*, har som vanligt uppträtt framförallt i anslutning till sågplatser och i närheten av i skog lagrat, obarkat virke.

Bladhorningslarver av olika arter har liksom föregående år i olika delar av landet åstadkommit betydande skador framförallt i plantskolor. Sålunda har ca 75 % av plantorna uppätits i Fagerreds plantskola vid Enköping av kastanjeborrens larver, *Melolontha hippocastani*. Samma insekt har även uppträtt i Lyckås plantskola (Jönköpings län) och i en nyanlagd plantskola vid Tibro i Skaraborgs län. I den senare, som anlagts på en gammal, mager betesmark, har även pingborren, *Amphimallus*

solstitialis, uppträtt i stor omfattning. Trots en framgångsrik bekämpning med Hexa-preparat måste denna plantskola nedläggas, då det visade sig, att skalbaggar i stor utsträckning infekterat även områden kring plantskolan. I samma län har även stor skadegörelse av ollonborrelarver konstaterats vid Mariestad och på en 6—7 år gammal tallkultur, som helt förstörts av kastanjeborrens larver.

Tallkultur-säckspinnarstekeln, *Acantholyda hieroglyphica*, har uppträtt på tallkulturer dels i Blekinge län, dels i Västerbottens och Norrbottens läns kustland. Skadorna har dock varit relativt obetydliga.

Barrträdkvalstret, *Paratetranychus ununguis*, har uppträtt i mycket stor omfattning på gran i plantskolor och kulturer i Västmanlands och Uppsala län. Skadedjuret konstaterades i plantskolor i Östergötlands och Jönköpings län. Bekämpning med syntetiska medel har prövats med goda resultat.

5. Svampskador

Snöskyttesvampen, *Phacidium infestans*, som 1951 ganska allmänt härjade bland Norrlands plantskogar, har under 1952 vållat relativt små skador. Den vanliga skyttesvampen, *Lophodermium pinastri*, har vållat betydande skador i plantskolor flerstädes i Mellansverige, bl. a. i Kopparbergs, Västmanlands och Älvsborgs län. Knäckesjukan, *Melampsora pinitorqua*, har under året härjat svårt i stora delar av landet, värst dock i övre Norrland. Granrost, *Chrysomyxa ledi* och *Chrysomyxa abietis*, har uppträtt ovanligt rikligt på gran i Norrbottens och Västerbottens län och i mindre omfattning även i övriga delar av landet. Tallbarrens blåsröst, *Coleosporium*, har varit mycket vanlig

bl. a. i Västerbottens och Västmanlands län. Denna svamp orsakar emellertid inga svårare skador.

En tidigare föga observerad gran-sjukdom har uppträtt i Uppsala, Västmanlands, Södermanlands, Östergötlands och Jönköpings län. Den yttrar sig på så sätt, att granarna gulna från toppen för att så småningom dö. I Södermanlands län har kalavverkning ägt rum för att förebygga sjukdomens vidare spridning. Rotröta, *Polyporus annosus*, på tall har iakttagits i unga planterade kulturer i Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus, Skaraborgs och Östergötlands län.

Förutom rottrötesvampen finnes ett flertal andra svamparter, som förorsakar stora skador på den växande skogen.

En sammanställning av material från 1938—1944 års riksskogstaxering av Norrland och Dalarna utvisar, att antalet rötskadade träd i procent av totala trädantalet utgjorde av tall 0,7 och av gran 4,4. Såsom rötskadade redovisades endast träd, som visat röta vid brösthöjd eller som på grund av rotansvällning e. d. borrats och befunnits rötskadade. För övriga delar av landet torde procentsiffran för tall vara lägre och för gran högre än som nyss nämnts. Rötskadeprocenten i det årligen avvertrade virket blir dock avsevärt större, eftersom man vid en god beståndsvård i första hand utlager de sjuka träden.

En i samband med upprättande av

nya mättningsbestämmelser för massa-ved gjord inventering, som avslutades år 1952, utvisade sålunda, att av den i Norrland, övre Dalarna och Värmland avvertrade massaveden och flötningsbrännveden vore i medeltal 12,4 % av granstockarna mer eller mindre skadade av röta. Förutom rottrötan, som är den vanligaste skadegöraren i södra och mellersta Sverige, var bl. a. *Armillaria mellea*, honungsskivlingen talrikt företräd i granvirket, medan *Polyporus pini* (ringröta) var vanligast i tallvirket.

Dessa s. k. skogsrötter utvecklas endast i undantagsfall i det upparbetade virket. I detta uppträder i stället lagringsrötsvampar, bland vilka *Stereum sanguinolentum* är den vanligaste i barrvirke. Efterhand som den vetenskapliga forskningen klarlagt utvecklingsbetingelserna för lagringsrötorna, har virkesvärden ägnats allt större intresse. Genom denna, som tar sig uttryck bl. a. i bestämmelser om virkets mätning, dess behandling och uppläggning, kan man undgå att värden för miljontals kronor årligen går till spillo. I detta sammanhang bör nämnas, att undersökningar i samarbete med cellulosaindustriens forskningslaboratorier visat, att industrierna numera har möjlighet att i långt större utsträckning än tidigare tillgodogöra sig rötskadad ved. Rötskador i ett tidigt stadium (»ljus faströta») har sålunda obetydlig inverkan på den färdiga massans kvantitet och kvalitet.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN

I. Skogsvägbyggnad

För arbetskraftsförsörjningen samt för nedbringande av kostnaderna för drivnings- och skogsvårdsarbeten är ett väl förgrenat nät av skogsvägar en förutsättning. De viktigaste typerna av vägar är permanenta skogsbilvägar, som ha en anlagd vägbana med en bredd av 3—4 m, bilbasvägar, endast avsedda att trafikeras då marken är väl upptorkad eller tjalad, samt andra basvägar.

Verksamheten med byggandet av permanenta skogsbilvägar var under 1952 mycket omfattande. Sålunda färdigställdes under året inte mindre än 2 157 km sådana vägar, vilket är drygt 10 % mer än under 1951. Arbetenas fördelning på skogsägarekategorier och län framgår av tabell 9. Av de nytillkomna skogsbilvägarna utfördes 45 % på bolagsskogar, och inom de olika länen synes verksamheten — liksom 1951 — ha varit livligast i Kopparbergs län, där ungefär en sjundedel (14 %) av de i riket färdigställda vägarna är belägna. Behovet av vägbyggnader är givetvis beroende av det allmänna vägnätets omfattning, av tillgången på flottleder och av skogsbrukets struktur, bl. a. dess olika grad av stordrift samt ägornas belägenhet och arrondering. Förekomsten och behovet av vägbyggnader inom respektive län och skogsägarkategorier är därför ej proportionell mot skogsmarksarealen (se tabell J).

Liksom beträffande reproduktionsåt-

gärden har verksamheten med byggande av permanenta skogsbilvägar ökat kraftigt under senaste decennium. Ökningen är såsom framgår av följande tabell starkast under åren närmast efter krigsslutet:

1942	617 km	1948	1 732 km
1943	1 104 »	1949	2 190 »
1944	995 »	1950	1 888 »
1945	1 009 »	1951	1 946 »
1946	1 560 »	1952	2 157 »
1947	1 533 »		

Beträffande anläggandet av andra skogsvägar finnes statistik endast över verksamheten på domänverkets skogar. Enligt denna statistik äro ifrågavarande vägarbeten av mindre omfattning; sålunda nybyggdes år 1952 endast 33 km bilbasvägar och 25 km stigar, medan av permanenta skogsbilvägar färdigställdes 268 km. Ej heller inom övriga skogsägarkategorier torde byggandet av bilbasvägar och stigar ha någon större omfattning.

Skogsvägarnas betydelse för skogsnäringen har uppmärksammats av såväl statliga som regionala myndigheter. Sålunda anslog riksdagen för budgetåret 1951/52 1,7 milj. kronor för bidrag till anläggande av skogsbilvägar, och betydande bidrag utgå även av landstingsmedel. Med bidrag av nyssnämnda statsanslag färdigställdes under budgetåret 1951/52 625 km skogsvägar.

Tabell J. Skogsvägsbyggnads- och dikningsverksamhetens relativa omfattning (sträckmeter per km² skogsmark) år 1952. Länsvis

*The relative extent of forest road building and draining (metres per km² forest land)
By counties*

Måttenhet: meter per km² skogsmark
Unit of measurement: metres per km² forest land

1	2	3	1	2	3
Län County	Vägbyggnad Road building	Dikning Draining	Län County	Vägbyggnad Road building	Dikning Draining
Nb	2,2	4,3	Krb	15,3	8,7
Vb	3,3	6,4	Klm	7,9	3,5
Jtl	4,6	4,3	Gtl	4,3	12,2
Vnr	12,2	6,6	Gbg	11,3	13,7
Gvl	14,4	8,3	Hl	14,1	10,9
Kpb	14,6	9,5	Bl	19,7	3,1
Vrm	15,0	4,8	Krs	28,1	20,2
Ör	16,7	8,5	Mlm	50,8	42,9
Vstm	10,9	22,1	I	2,7	5,2
Ups	12,3	15,8	II	7,7	5,3
Sth	5,6	5,6	III	14,5	8,7
Sdm	18,7	23,9	IV	13,8	9,3
Ög	20,3	10,3	V	19,2	14,7
Skb	18,7	7,8	Riket	9,4	7,3
Äbg	9,4	10,3	Entire country		
Jkp	15,3	9,4			

II. Skogsdikning

Genom utdikning av kärr och mossar försattes årligen betydande arealer i skoglig produktion. Likaså förhindras genom skyddsdikning försumpade områden att ytterligare utbredas. Alltjämt finnes inom landet avsevärda arealer dikningsbar mark, och intresset bland markägarna för skogsdikning är stort. Brist på arbetskraft verkar dock återhållande på verksamheten, i synnerhet under virkesmarknadens högkonjunkturår. Dikningsverksamheten var dock under 1952 betydligt livligare än året innan; sålunda slutfördes under året (se tabell 10) 1 682 km diken, mot 1 147 under 1951. Med en genomsnittlig båtnadsareal av 6 ha per km diken skulle

under redovisningsåret ca 10 000 ha kärr, mossar o. d. ha omförts till produktiv skogsmark. I den redovisade dikeslängden är då inräknad sådan bäckrensning, som är att jämställa med nydikning, däremot icke fortlöpande underhållsrensning av vare sig diken eller bäckar. Av den under året dikade arealen faller 26 % å kronoskogar, 12 % å övriga allmänna skogar, 37 % å bolagens skogar samt återstående 25 % å övriga enskilda skogar. En jämförelse med de olika skogsägargruppernas arealer visar att å kronoskogar dikades ca 10 sträckmeter per km² skogsmark, å övriga allmänna skogar 20 meter, å bolagsskogar 11 meter samt å övriga en-

skilda skogar nära 7 meter. Det må dock framhållas, att en sådan jämförelse icke återspeglar de olika ägargruppernas intresse för verksamhet av detta slag; jämförelsen borde i så fall ha tagit hänsyn till sumpmarksförekomsten inom de olika ägargrupperna, och uppgifter härom finnes ej tillgängliga. Den relativt ringa skogsdikningsverksamheten inom bondeskogsbruket kan i viss mån förklaras därav att detta omfattar många små enheter, där samverkan mellan ägarna är en förutsättning för att ett arbete av denna art skall kunna utföras. Sådan samverkan kan ske på olika sätt, bl. a. genom bildande av s. k. skogsvårdsområden i Norrland, där grupper av markägare förbinda sig att, med ställigt bidrag, utföra alla de i en upprättad skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år). Dikningsverksamhetens relativa omfattning inom olika län framgår av tabell J.

Den skogsvårdande verksamheten, vari här inbegripes skogsvägbyggnad och skogsdikning, visar för åren 1949

och 1950 en tydlig kulminering; följande sammanställning visar att denna lopp är särskilt utpräglad beträffande skogsdikningsverksamheten:

1942	1 119 km	1948	1 500 km
1943	964 »	1949	2 817 »
1944	1 177 »	1950	3 065 »
1945	699 »	1951	1 147 »
1946	1 218 »	1952	1 682 »
1947	1 097 »		

Som synes färdigställdes nära 6 000 km diken under dessa båda år tillsammans, vilket är över en tredjedel (36 %) av verksamheten under hela den redovisade 11-årsperioden.

Beträffande underhåll av diken och bäckar finnes statistik endast över verksamheten på domänverkets skogar, där sammanlagt ca 1 500 km diken och bäckar rensades.

För färdigställda och avsynade dikningsföretag samt underhållsarbeten utbetalades under året i statsbidrag 113 000 kronor. Se närmare härom i kapitel G:V, Anslag för skogsvårdande ändamål!

III. Flottledsbyggnad

Tillgången på flottleder utgör en av grundbetingelserna för stordrift inom vår skogsindustri. De allmänna flottlederna inom riket hade 1952, såsom framgår av tabell 17, en sammanlagd längd av ca 33 000 km.

De små förändringar från föregående år, som statistiken utvisar, är icke följden av nyanläggningar utan betingade av ändrade redovisningsgrunder eller ommätningar. Sålunda har till Ljusnans flottningsförening anslutits några leder, som tidigare legat under enskild förvaltning, och Nätra älvars flottnings-

förening har verkställt total omtaxering av föreningens flottledsbestånd. Ej heller har några flottleder under året nedlagts, ehuru ett flertal icke trafikerats (se vidare härom i kapitel C:1, Avverkning, transport m. m.).

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad redan före första världskriget. Längden av utbyggda flottleder var sålunda redan 1912 ca 30 000 km. Däremot förekommer numera i allt större utsträckning, att kortare flottleder (biledler) ligga ofrafikerade under en lång rad av år för att slutligen helt

nedläggas. Så t. ex. är numera endast ett fåtal av de sydsvenska lederna i bruk. Orsaken härtill torde bl. a. vara

stark konkurrens, i synnerhet i fråga om kortare transporter, från den tunga lastbilstrafikens sida.

IV. Skogsindelningsarbeten

Inom ett välordnat skogsbruk bör avverknings- och skogsvårdsarbeten bedrivas systematiskt. I detta syfte företages, företrädesvis inom det större skogsbruket, skogsindelningar, som innefattar dels en mer eller mindre grundlig inventering (vanligen med kartläggning) av skogsbeståndet med avseende på virkesförråd, bonitet, ålder, tillväxt m. m., dels upprättandet av en skogsvårds- eller hushållningsplan för en viss period (10—20 år). Planen bör ge upplysning om den lämpliga omfattningen av och formen för virkesuttag, vilka skogsvårdande åtgärder som bör vidtagas etc. Hushållningsplaner, grundade på ingående undersökningar av skogsbeståndet, brukar betecknas som fullständiga, medan planer, baserade huvudsakligen på okulära uppskattningar, benämnas enkla. Givetvis finns mellanformer av alla slag.

Någon samlad statistik över de årligen utförda skogsindelningsarbetena existerar f. n. icke. Domänstyrelsens taxationsavdelningar taxerade under 1952 965 000 ha skogsmark å kronoskogar. Hushållningsplaner fastställdes för 227 skogar med en sammanlagd areal av 123 000 ha. — Till det mindre skogsbrukets tjänst utför skogsvårdsstyrelserna, på begäran eller på eget initiativ, skogsuppskattningar samt upprätta fullständiga eller enkla skogshushållningsplaner. Under 1952 har sålunda fullständiga hushållningsplaner upprättats för 179 fastigheter med en sammanlagd areal av 32 000 ha, samt enkla skogsvårdsplaner för 421 fastigheter omfattande 34 000 ha skogsmark. Skogsvårdsstyrelsernas verksamhet på detta område var 1952 av mindre omfattning än 1951, då planerna berörde inalles 628 fastigheter med en areal av 87 000 ha.

C. SKOGSKAPITALET'S TILLGODOGÖRANDE

I. Avverkning, transport m. m.

1. Avverkning

I skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att så långt personella och ekonomiska resurser medger biträda med utsyning av skog för avverkning. Omfattningen av denna verksamhet, som huvudsakligen berör enskildas skogar, var under åren 1948—52 följande, fördelad på geografiska områden (betr. områdesbeteckningarna se sid. 13):

Länsgrupp	Kalenderår				
	1948	1949	1950	1951	1952
	Areal i 1 000-tal hektar				
I	126	64	85	130	82
II	66	30	60	86	41
III	83	53	88	89	53
IV	226	163	215	272	163
V	29	23	28	42	33
Riket	530	333	476	619	372
Därav för- yngrings- huggning ...	156	75	98	103	47

Utsyningsverksamheten återspeglar relativt väl konjunkturerna på virkesmarknaden. År 1952 var skogsvårdsstyrelsernas utsyningsverksamhet ca 40 % mindre än under 1951. Under samma tid sjönk både sågverks- och massaproduktionen i riket med ca 12 %, exporten av barrsågvirke med 23 % och exporten av massa med 19 %. Att förändringarna i utsyningsverksamheten är starkare än förändringarna i produktion och utrikeshandel beror på att avverkningarna (jämfte rotpostförsälj-

ningarna) under år med svaga konjukturer tenderar att minska i högre grad å bondeskogar än å andra slag av skogar, för att under år med gynnsamma konjukturer i stället öka förhållandervis mera. Detta förhållande kommer också tillsynes vid en jämförelse av skogsvårdsstyrelsernas utsyningar per drivningsår med totalavverkningarna för riket under samma period:

	Drivningsår		
	1949/50	1950/51	1951/52
Utstämplad areal, 1 000 ha	334	522	601
Index	100	156	180
Avverkn. av tim- mer och massaved			
Milj. m ³ f. ub.	23,0	28,2	31,7
Index	100	123	138

Avverkningarna under drivningsåret 1951/52 influerades i hög grad av det osäkra läget på exportmarknaden för sågade trävaror. Sålunda har, såsom framgår av tabell 11, uttaget av timmer sjunkit från 13,7 till 12,2 milj. m³ f. sedan föregående drivningsår, d. v. s. med ca 11 %. Avverkningarna koncentrerades i stället på massaved, där avverkningskvantiteten steg med ca 34 %. Dessutom såldes avsevärda kvantiteter skog på rot, utan att dessa under säsongen avverkades. — Vidare kan en ytterligare nedgång i avverkningarna av brännved konstateras. Det bör framhållas, att uppgifterna i tabell 11 äro

baserade på beräkningar; osäkerheten är störst beträffande sortimentsgruppen »övrigt virke».

Specificerade och på faktiska data grundade uppgifter är tillgängliga för de allmänna skogarna. Tabell 12 visar sålunda avverkningen på kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar samt avverkningen per ha å samma skogar under drivningsåren 1943—52. Virkesuttagen å de allmänna skogarna har, som synes, varit något mindre under senaste drivningsår än under föregående, medan uttagen i riket som helhet varit något större. — I förhållande till arealen skedde i genomsnitt för riket — och sker regelmässigt — de största virkesuttagen på de enskilda skogarna. För alla ägargrupper sammanlagda var den genomsnittliga avverkningen per ha under drivningsåret 1951/52 2,27 m³ sk., och för gruppen stiftsskogar i stort sett densamma. Avverkningarna å kronoskogar och övriga allmänna skogar, vilka omfattar betydligt större andel av lågproducerande och svåråtkomlig skog i Norrland än enskilda skogar, stannade vid 1,16 resp. 1,40 m³ sk. per ha.

De totala avverkningarnas fördelning på län kan icke beräknas med nöjaktig grad av säkerhet. Sådan fördelning är däremot känd beträffande de allmänna skogarna och redovisas i tabell 13. Domänverket tog under redovisningsåret hälften av sitt virke från de båda nordligaste länen, för övriga kategorier allmänna skogar, inklusive stiftsskogar, var virkesuttagen regionalt mera jämnt fördelade.

2. Virkesmätning

Virkesmätningens förenings verksamhet gynnades under mätningssäsongen 1951/52 av osedvanligt goda väderleksförhållanden över större delen

av landet. Snö förekom icke i besvärandede mängd, och isarna var goda, varför virkestillförseln blev relativt jämn. Endast i övre Norrland uppstod vissa förseningar i arbetet på grund av alltför riklig snömängd.

De under drivningsåren 1949/50—1951/52 av föreningarna inmätta virkeskvantiteterna framgår av tabell 14. Av de kvantiteter sågtimmer, som beräknats ha blivit avverkade under senaste drivningsåret, inmättes genom virkesmätningens förenings försorg 37,3 % mot 34,8 % under föregående drivningsår. För massaved var motsvarande siffror 86,9 % resp. 75,4 %, i båda fallen alltså en icke obetydlig ökning.

För de sex nordligaste virkesmätningens förenings ägare (före en ev. försäljning). De enskilda ägarernas (exkl. bolagen) andel i det genom dessa föreningar (i fast mått) inmätta virket var drivningsåren 1949/50—1951/52 följande (i %):

Virkesmätningens förenings	1949/50	1950/51	1951/52
Norrbottnens	34,1	46,5	48,0
Skellefteå	33,0	46,1	51,0
Umeå	36,7	44,4	47,1
Örnsköldsviks .	41,9	52,4	54,7
Ångermanälvens	33,2	45,9	50,7
Sundsvalls	62,2	68,9	64,6
Medeltal	43,1	52,5	54,5

Om man förutsätter, att virkesmätningens förenings ägare inmätt samma procentuella andel varje år, ger ovanstående tabell belägg för det ovan å sid. 40 anförda förhållandet, att avverkningarna under gynnsamma konjunkturen tendera att öka starkare å bondeskogarna än å övriga skogar.

Inmätning av props och massaved för export (utom sådant virke, som går på gränsvattendragen till Norge) sker genom särskilt befullmäktigade mätare,

vilka på särskilt sätt sorterar under virkesmätningensorganisationen. De genom dessa mätare inmätta kvantiteterna var följande (i 1 000-tal m³ f.):

Virkesmätningförening	Props		Massaved	
	1950/51	1951/52	1950/51	1951/52
Sydvästra Sveriges	21	27	—	—
Sydöstra Sveriges	311	789	—	52

Ehuru något tvång därtill ej föreligger, inmättes likväl praktiskt taget allt sjövägen exporterat sådant rundvirke genom de befullmäktade mätarnas försorg.

Den ökade användningen av lastbilen för virkestransport i norra Sverige har medfört, att massaved i allt större utsträckning mätes i travat mått inom de norrländska föreningarna (Ljusnan och norrut). Den i travat mått inmätta kvantiteten har sålunda — relativt sett — nästan genomgående ökat hos dessa föreningar under de senaste tre åren, vilket belyses av följande procenttal:

Virkesmätningförening	1949/50	1950/51	1951/52
Norrbottens	2,8	2,9	8,2
Skellefteå	0,8	1,1	0,5
Umeå	3,6	5,5	6,7
Örnsköldsviks .	35,0	35,1	48,7
Ångermanälvens	1,5	2,0	3,4
Sundsvalls	10,4	13,2	17,0
Ljusnans	3,5	3,0	5,2

De betydande kvantiteter massaved i travat mått, som inmättes av Örnsköldsviks och Sundsvalls virkesmätningföreningar, sammanhänger med den stora förbrukningen i dessa distrikt av lövmassaved. Denna inmättes huvudsakligen vid bilväg eller fabrik; sådan massaved lämpar sig nämligen i regel icke för flottning.

Medelvolymen av det av mätningföreningarna i fast mått inmätta timret och massaveden har, såsom framgår av tabell 15, under redovisningsåret ökat något. Att likväl medelvolymen för allt inmätt virke sammantaget (kol. 8 och 14 i tabell 15) uppvisar en i vissa fall betydande minskning, beror på att den kvantitativa fördelningen mellan timmer och det klenare sortimentet massaved undergått en förskjutning till massavedens förmån sedan drivningsåret 1950/51 (se tabell 14).

Virkesmätningföreningarnas medelkostnader per volymenhet framgår av tabell 16. Utöver själva inmätningen utför vissa föreningar för uppdragsgivarens räkning omfattande kuberings- och prisräkningsarbeten. För underlåtande av jämförelse mellan föreningarna har dessa kostnader uteslutits från det i tabellen redovisade materialet. Bl. a. på grund av de olika måttenheter föreningarna använder är jämförelser ändock mycket svåra att göra. — Den i anmärkning till tabellen angivna förändringen i mätningssystemet, som fr. o. m. 1949/50 infördes i de sex nordligaste föreningarna, medverkade till kostnadsökningen detta år; särskilt gäller detta de två nordligaste föreningarna. De övriga kostnadsökningar, som förekommer, beror huvudsakligen på ökade lönekostnader, men kostnaderna

varierar dessutom i viss utsträckning med väderleksförhållandena, de inmätta kvantiteternas storlek, ändrad arbetsteknik m. m. Av virkesmättningsföreningarnas kostnader för mätning av virke i fast mått belöpte sig under verksamhetsåret 1951/52 i genomsnitt ca 83 % på direkta mätningkostnader, 8 % på förvaltningskostnader, 7 % på kontrollkostnader och 2 % på pensionskostnader inkl. avsättning till pensionsfonder.

3. Flottning

Löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har utarbetats sedan 1921 och finnes publicerad i Kommersiella meddelanden, den senaste i nr 10, 1953, avseende flottningen 1952. Den översyn av uppgiftsblanketten till denna statistik, som nyligen företagits, har medfört vissa smärre förändringar i tabellmaterialets utseende, dock utan att kontinuiteten, utom i fråga om personalstatistiken, på någon väsentlig punkt blivit bruten.

Flottningen i allmän flottled ombesörjes sedan gammalt av flottningsföreningar och regleras genom lag av den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled. De enskilda flottlederna är av underordnad betydelse. Någon lagstiftning beträffande dessa finnes icke och ej heller någon officiell statistik.

Förutsättningarna för flottningen 1952 var i stort sett gynnsamma. Virkestillsförseln gynnades under vintern av relativt ringa snödjup, god tjäle och goda isar, och islossningen blev i allmänhet jämn ehuru i Norrland något försenad. Sydliga och ostliga vindar besvärade tidvis flottningsverksamheten i övre Norrland. Förmånliga arbetsavtal möjliggjorde en god rekrytering av personal under säsongen.

Flottning bedrevs under 1952 av 120 föreningar, mot 126 1951 och 132 1950. Den successiva minskningen av det antal föreningar, som flottar, beror dels på att mindre föreningar med relativt korta leder numera ställer sig oekonomiska i konkurrensen med lastbilarna och nedläggas, dels på en fortgående sammanslagning av föreningarna till större enheter. Den trafikerade flottledslängden var endast obetydligt kortare än 1951. — Antalet flottande uppgick till 430 (se tabell 17).

Flottningsverksamheten har kvantitativt förhållit sig relativt konstant under de senaste 30 åren; i 5-årsgenomsnitt för tiden 1922—51 har tillsläppningen av flottgods i m³ varit följande:

1922—26	12,3 milj. m ³
1927—31	15,4 »
1932—36	13,3 »
1937—41	14,0 »
1942—46	11,4 »
1947—51	12,6 »
Medeltal 1922—51	13,2 »

Virkestillsläppningen var 1952, såsom närmare framgår av tabell 18, för hela riket 13,3 milj. m³, alltså nära nog lika med årsgenomsnittet för hela perioden 1922—51, men översteg 1951 års kvantitet med 11 %. Av det 1952 tillsläppta virket kom 6,8 milj. m³ eller 51 % på de fem fjällälvarna Ängermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. Fr. o. m. 1952 finnas uppgifter även över det flottade virkets fördelning på olika huvudsortiment. Sålunda utgjordes 26 % av den totala volymen av timmer (inkl. fanér- och plywoodvirke o. d.), 46 % av sulfitved, 27 % av sulfatved samt återstoden, 1 %, av övrigt virke. Den genomsnittliga volymen för allt tillsläppt virke var 0,072 m³ mot 0,076 m³ 1951.

Den till vederbörande ägare under

1952 avlämnade flottgodsmängden, sammanlagt 180 milj. stockar, motsvarande 13,1 milj. m³, fördelar sig på de olika sortimenten i stort sett i samma proportioner som det under året tillsläppta flottgodset. Under 1951 avlämnades totalt 11,6 milj. m³. — Vid slutet av 1952 års flottningssäsong låg i runt tal 10 milj. stockar, motsvarande 0,7 milj. m³, kvar i flottlederna, och dessutom hade ca 1,5 milj. stockar sjunktimmer tillvaratagits.

Flottningsföreningarnas kostnader redovisas i tabell 19. En mer detaljerad redogörelse häröver och över föreningarnas skulder och tillgångar har publicerats i ovannämnda nummer av Kommersiella meddelanden. Utvecklingen sedan 1943 av de totala kostnader, som årligen påförts flottningsverksamheten, framgår av följande tablå.

År	Totalt milj. kr	Per m ³ redovisat flottgods kr
1943	31,6	2,54
1944	31,8	2,54
1945	28,5	2,99
1946	39,4	3,00
1947	51,4	3,43
1948	54,2	4,04
1949	62,6	4,10
1950	47,9	4,17
1951	63,6	5,22
1952	85,0	6,17

Huvudsakligen som följd av de ökade lönekostnaderna steg flottningskostnaderna per m³, så att de för 1952 lågo 18,2 % över 1951 års nivå och 265 % över förkrignivån (1939). Av 1952 års totala kostnader kom 62 % på utflottningen, 30 % på skiljningen och återstoden, 8 % på förvaltning o. d. Löner till arbetande personal belöpte sig till 48 milj. kronor eller 60 % av totalkostnaderna.

4. Järnvägstransporter

Järnvägarna har i vårt land icke fått samma betydelse för rundvirkestransporterna som i vissa andra länder, närmast beroende på att våra flottleder, där sådana är tillgängliga, vida överträffar järnvägarna i prisbillighet som transportmedel för rundvirke. År 1952 transporterades — såsom framgår av tabell 20 — nära 2 milj. ton rundvirke med järnväg, motsvarande ca 3 milj. m³ f. (pappersved, kolved, brännved o. d. reducerade till fast mått och volymerna korrigerade med hänsyn till barkningsgraden). Som ovan nämnts flottades samma år 13,3 milj. m³ virke. Utvecklingen under senaste 10-årsperiod av transportverksamheten på järnväg var beträffande rundvirke följande (i 1 000-tal ton):

År	Såg-timmer, stolpar, kolved etc.	Massaved, props etc.	Brännved etc.	Summa
1943	394	306	2 432	3 132
1944	389	303	3 132	3 824
1945	491	280	3 471	4 242
1946	521	611	3 067	4 199
1947	456	300	1 437	2 693
1948	409	943	786	2 138
1949	466	975	324	1 765
1950	410	783	96	1 289
1951	383	1 039	69	1 491
1952	430	1 412	127	1 968

Transporterna på järnväg av virke i kategorien timmer (och kolved) visar, som synes, ingen utpräglad tendens till ökning eller minskning; kastningarna från ett åt till ett annat är visserligen betydande, men orsakerna härtill synes vara att söka i andra omständigheter än i avverkningskvantiteternas storlek. — Den kraftiga ökningen år 1952 av transporterna av massaved och props på

järnväg torde bero dels på att avverkningen av ifrågavarande sortiment detta år var rekordartat stor, dels ock på att så stora kvantiteter props detta år gick på export (transporten till exporthamn går nämligen ej sällan på järnväg). — Beträffande transportererna av brännved har utvecklingen gått i motsatt riktning; under krigsåren utgjordes ca 80 % av virkestransportererna på järnväg av brännved, medan samma sortiment numera utgör endast en ringa del av dessa transporter. Denna utveckling beror givetvis bl. a. på den under efterkrigsåren hastigt minskande avverkningen av brännved, i synnerhet för hushållsbruk inom tätorterna.

För 1952 utgjordes 72 % av det järnvägstransporterade virket av massaved och props (någon uppdelning på dessa båda sortiment har ej skett i det tillgängliga materialet). Till jämförelse må nämnas, att flottad massaved samma år utgjorde 73 % av den totala flottade virkesmängden. År 1951 var motsvarande tal 70 resp. 65 %.

Järnvägsfrakterna av rundvirke, som 1951 belöpte sig till ca 18 milj. kronor, var 1952 uppe i över 29 milj. kronor. Ökningen berodde såväl på höjda taxor som på den betydligt större transporterade kvantiteten under det senare året. Fraktkostnaden per tonkm framgår av sista kolumnen i tabell 20. Det är att märka, att denna kostnad är icke endast beroende av frakttaxan utan även graden av utnyttjning av järnvägsvagnarna.

I 1951 års upplaga av Skogsstatistisk årsbok återfinnes en tabell över trafikströmmarna för det järnvägstransporterade virket i riket. Motsvarande material har icke varit tillgängligt för 1952 men torde åter kunna införas i kommande årgångar. I stället har i år in-

förts en tabell (nr 21) utvisande huru virket fördelar sig på olika transportavstånd. Tabellen visar bl. a., att av sågtimmer 22 % av massaved och props 21 % och av övriga sortiment endast 11 % transporterades längre sträckor än 40 mil.

5. Lastbilstransporter

Kännedomen om lastbilstrafikens struktur är ytterst knapphändig och grundar sig endast på de undersökningar, som två gånger årligen utföres inom statens biltrafiknämnd rörande den yrkesmässiga fjärrtrafiken. Nyligen har dessutom en utredning av engångskaraktär utförts av Industriens utredningsinstitut: Svenskt transportväsende (Stockholm 1952). Tabell 22 är en bearbetning av biltrafiknämndens båda undersökningar för 1952 och utvisar det lastbilstransporterade virkets ursprungs- och destinationslän. Den omfattar endast transporter på längre avstånd än 10 mil, varför transporter, som börja och sluta i samma län, i stor utsträckning äro uteslutna; för ett studium av trafikströmmarna är detta emellertid av mindre betydelse. Liksom för 1951 visar denna statistik att stora kvantiteter forslas från Uppsala och Södermanlands län till Stockholms län och stad, från Skaraborgs till Örebro län, från Jönköpings till Östergötlands och Malmöhus län, samt från Kronobergs län till Blekinge och Malmöhus län. Stora transporter, som sakna motsvarighet i 1951 års statistik, har gått från Jämtlands till Västernorrlands län, från Södermanlands till Östergötlands län samt från Kristianstads till Kronobergs och Blekinge län. Som synes går lastbilstransportererna endast i undantagsfall mycket långa sträckor, och i allmänhet passerar de endast en läns-

gräns. De utan jämförelse största kvantiteterna virke, viktmässigt sett, har under året gått till Malmöhus län; de största kvantiteterna hade liksom 1951 sitt ursprung i Kronobergs län.

När det gäller att bedöma den totala omfattningen av virkestransporterna på lastbil är materialet i tabell 22 föga lämpligt. Det kan visserligen antagas, att de fyra undersökta månaderna, mars, april, september och oktober, är någorlunda representativa för året i dess helhet, men när det gäller att bedöma den icke-yrkesmässiga lastbilstrafikens bidrag till transportverksamheten är kunskapen ofullständig. Lika så torde det f. n. vara praktiskt taget omöjligt att erhålla någon kännedom om omfattningen av trafiken på kortare sträckor än 10 mil. Då lastbilen emellertid har speciella företräden vid kortare transporter av virke, finns det anledning antaga att den kvantitet virke, som transporteras på lastbil kortare sträckor än 10 mil, är betydligt större än den i tabell 22 redovisade fjärrtransporterade. — Enligt Industriens utredningsinstitutets ovannämnda utredning är ca 20 % av lastbilarna i riket i yrkesmässig trafik. Även här finnes emellertid goda skäl att antaga, att man speciellt inom skogsindustrierna i större utsträckning än inom flertalet andra näringsgrenar använder sig av egna, för ändamålet speciellt utrustade lastbilar. De rundvirkestransporter, som utföres av icke-yrkesmässiga lastbilar, kan sålunda antagas utgöra mer än 80 % av samliga virkestransporter på lastbil.

6. Fartygstransporter

För transporter av oförädlat virke till utlandet är fartygen praktiskt taget enda transportmedel; för den inrikes

transporten spelar de däremot en underordnad roll i jämförelse med de ovan berörda tre transportmedlen. Detta förhållande beror bl. a. på att fartygstransport nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar, och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

I tabell 23 redovisas de under 1952 lossade kvantiteterna av rundvirke från inrikes hamn; dessa uppgick sålunda till 220 600 m³ f. mot 160 400 under 1951. (Obs! uppgiften i Skogsstatistisk årsbok 1951, 130 451 m³ f., inkluderar icke de kvantiteter, som lossats annorstädes än vid avgiftsbelagd hamn eller lastageplats.) 71 % av virket utgjordes av massaved och props, 13 % av timmer, master, spiror o. d. samt 9 % av brännved. Motsvarande procenttal för samma sortimentsgrupper under 1951 var 38, 26 och 33. Av timmer har de största kvantiteterna gått till hamnar i Värmlands, Skaraborgs, Västernorrlands och Kalmar län, d. v. s. i stort sett samma län som föregående redovisningsår. De största kvantiteterna massaved skeppades 1952 till Västernorrlands och Gävleborgs län, av vilka det senare enligt 1951 års statistik icke mottog något sådant virke med fartyg. I likhet med föregående år har dessutom betydande kvantiteter skeppats till Jönköpings och Kalmar län. Förhållandevis stora kvantiteter hushållsbrännved skeppades, liksom under 1951, till Öland (Kalmar län) och till fiskehamnarna i Göteborgs och Bohus län. Någon motsvarighet till de stora skeppningarna av brännved under 1951 till Västmanlands, Värmlands och Västernorrlands län finns ej för 1952. Av det skeppade lövträvirket har de största kvantiteterna lossats i Värmlands och Kalmar län.

7. Havsflottning

Enligt kommerskollegii sjöfartsstatistik skulle under år 1952 icke mindre än 5,2 milj. m³ rundvirke — eller ca 40 % av det vid skiljeställena under året levererade godset — ha transporterats i timmerflottar till magasin i hamn eller vid lastageplats. I denna statistik innefattas emellertid icke blott havsflottning i egentlig mening¹ utan även all bogsering av flottgoods, som

sker bl. a. i älvmyrningarna. Det är därför f. n. omöjligt att med hjälp av befintlig statistik få någon uppfattning om den egentliga havsflottningens omfattning. Det är emellertid känt, att betydande kvantiteter bogseras i limmerflottar från Norrland till vissa mellan- och sydsvenska skogsindustrier. Vidare går en stor del av Sveriges import av virke från Finland i flottar över Bottniska viken.

II. Virkesförbrukning och produktion m. m.

1. Sågverksindustrien

I Skogsstatistisk årsbok 1951 lämnades en relativt utförlig redogörelse rörande den svenska sågverksindustriens struktur och kapacitet. Bl. a. framhölls att den i stor utsträckning har karaktären av småindustri, enär mindre än 20 % av företagen hade högre årsproduktion än 300 standards trävaror (uppgiften avsåg 1948). En ingående analys av sågverksindustrien finnes i ett av Södra Sveriges skogsindustriutredning nyligen avgivet betänkande: Sågverksindustrien i södra Sverige (SOU 1953:19).

Kontinuerlig statistik över sågverkens produktion insamlas och utarbetas inom kommerskollegium. Denna statistik innefattar dock endast företag med fem eller flera personer sysselsatta i årsgenomsnitt. En på grundval av material från 1946 och 1948 företagen beräkning visar, att kommerskollegii industristatistik täcker ca 78 % av den totala sågverksproduktionen i riket. Tabell K utvisar den i den officiella industristatistiken redovisade produktionen av sågat virke under senaste tioårsperiod.

På grund av den i anmärkningen till tabellen anförda ändringen i redovisningsgrunderna fr. o. m. 1946 är en exakt jämförelse med förkrigsförhållandena och utvecklingen sedan dess omöjlig. Det kan dock konstateras, att man redan 1946 nådde en produktionsnivå som — åtminstone i fråga om ohyvlat plank, battens etc. — endast med några få procent understeg 1939 års nivå. Produktionen under de senaste sex åren har däremot hållit sig relativt konstant, vilket tydligare belyses av följande indexserie, där 1946 års produktionsnivå satts = 100:

1947	95	1950	109
1948	89	1951	109
1949	103	1952	97

Produktionen länsvis under 1952 vid sågverk, hyvlerier och lådämnesfabriker framgår av tabell 25. Produktionen av sågat virke (inkl. plankstump, ribb,

¹ Ur transportgeografisk synpunkt torde det vara lämpligt att med »havsflottning» beteckna endast bogsering av timmerflottar till förädlingsverk eller magasin inom annat flodområde än det, varifrån virket blivit utskilt, eller, där detta är svårt att avgöra, bogsering på sträckor överstigande exempelvis 100 km.

Tabell K. Produktionen i riket av sågvirke av barrträd åren 1943—52

Yearly production of coniferous sawn wood in 1943—52

(Anm. Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar. Då redovisningsgrunderna fr. o. m. 1946 ändrats, har för år 1946 uppgifter enligt båda grunderna medtagits.)

Måttenhet: 1 000 m ³ Unit of measurement:			
1	2	3	4
År	Ohyvlade planker, battens etc. <i>Planks, battens etc.</i>	Övriga sågverksprod. ¹ <i>Other sawn wood</i>	Lådämnen (sågade) <i>Box-board</i>
1943	4 119	441	59
1944	3 679	327	72
1945	4 280	382	76
1946	4 993	383	100
	4 778	373	98
1947	4 556	351	141
1948	4 267	325	169
1949	4 930	297	180
1950	5 198	271	175
1951	5 201	300	156
1952	4 632	304	128

¹ Bjälkar, sparrar, slipers, bräd- och plankstump, läkter, ribbor, lister, stav, spjälved, taksticker m. m.

bjälkar, syllar m. m. men exkl. lådämnen) uppgick till 5,0 milj. m³ eller drygt 1 milj. standards, vilket innebär en minskning från 1951 med ca 11 %. Lådämnestillverkningen minskade från 156 000 till 128 000 m³, d. v. s. med 18 %, och produktionen av hyvlade bräder från 1 189 000 till 879 000 m³ eller med 26 %. Av länen hade Gävleborgs, Västernorrlands, Värmlands och Kopparbergs län den största produktionen av sågat virke; dessa fyra län svarade tillsammans för 43 % av totalproduktionen i riket. Lådämnesproduktionen är särskilt omfattande i smålandslänen.

För sågning av en standard sågad vara åtgår i genomsnitt ca 9 m³ f. (verklig volym) timmer, vilket motsvarar ett sågutbyte av ca 52 %. Sågverkens förbrukning av rundvirke under de senaste fem åren framgår av tabell 24. Då tabellen ej omfattar småföretag, anger siffrorna i densamma endast 75 å 80 % av den totala förbrukningen av sågtimmer. Beträffande utvecklingen under en viss tidsperiod torde dock siffrorna ge en i stort sett rättvisande bild.

Det är även att märka, att siffrorna för 1951 och 1952 till skillnad från föregående år även inkludera den försågning, som utförts vid snickerifabriker.

Södra Sveriges skogsindustriutredning har i sitt betänkande »Barrskogs-tillgångarna och skogsindustriernas råvaruförsörjning» konstaterat en förskjutning sedan mitten av 30-talet mot ökad granprocent i barrtimmeret. Denna ökning synes — om man får döma av uppgifterna i tabell 24 — numera ha stagnerat. Den procentuella fördelningen på trädslag av sågverkens förbrukning av timmer under åren efter senaste världskriget var sålunda följande:

	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952
furu	56	57	58	54	54	56	59
gran	42	41	40	43	42	42	38
löv	2	2	2	3	4	2	3

2. Fanér- och plywoodindustrierna

År 1952 fanns i landet 18 fanér- och plywoodfabriker, av vilka 9 tillverkade huvudsakligen enkelfanér. Plywood tillverkas företrädesvis av furu och björk, däremot endast i ringa utsträckning av gran. Produktionen, som gått kraftigt framåt under efterkrigsåren, uppgick 1952 till 24 300 ton, varav 2 400 ton björkplywood. 1951 års tillverkning var

26 500 ton, varav 2 100 ton björkplywood. Tillverkningen av enkelfanér, vartill huvudsakligen lövvirke — inhemskt eller importerat — användes, uppgick 1952 till 7 800 ton mot 9 800 ton föregående år. Den totala råvaruförbrukningen vid fanér- och plywoodfabrikationen framgår av tabell 24, som omfattar samtliga fabriker av detta slag i riket. Ca tre fjärdedelar av den under 1952 förbrukade råvaran utgjordes av furutimmer, resten av lövvirke.

3. Massaindustrien

Den största delen av det svenska virket konsumeras av massaindustrien. Genom forskning har nya användningsområden för massa upptäckts med ty åtföljande specialisering av tillverkning och metoder. De virkesslag, som används vid de olika tillverkningsprocesserna, framgår av följande tabell (procenttalen avse 1952 års fördelning):

Sortiment	Trä-sli- perier fabr.	Sulfit- fabr.	Sulfat- fabr.	Wall- board- fabr.
	%	%	%	%
Tall	2	—	53	18
Gran	98	97	7	7
Asp	—	1	—	—
Björk	—	1	4	—
Div. ved	—	—	1	4
Flis	—	1	35	71
S:a	100	100	100	100

År 1952 fanns i riket 118 anläggningar för massatillverkning d. v. s. lika många som året innan. Bland dessa producerade ett flertal såväl sulfit- som sulfatmassa. Massaproduktionen (tabell 26), som under senaste världskriget sjönk till nära hälften av förkrignivån, har sedan 1945 undergått en kraftig ökning, som kulminerade i 1951 års toppproduktion. För 1952 gick produktionen

ånyo något tillbaka till någon procent under 1939 års nivå. Med 1939 års produktion = 100 ter sig efterkrigsproduktionen av massa (torrtänkt vikt) enligt följande:

År	Mek. massa	Sulfit- massa	Sulfat- massa	All massa
1945	75	60	61	64
1946	98	83	84	87
1947	92	88	92	90
1948	98	91	101	96
1949	92	88	99	92
1950	105	98	105	102
1951	113	100	115	108
1952	98	91	105	97

Av den totala produktionen av massa 1952, 3,0 milj. ton, utgjordes 22 % av mekanisk massa (inkl. fibermassa), 44 % av sulfitmassa och 34 % av sulfatmassa, i stort sett samma relation som beträffande 1951 års produktion. Motsvarande procenttal för 1939 var resp. 22, 47 och 31 %; sålunda har en relativt ringa förskjutning skett från sulfit- till sulfatmasseproduktion.

Massaindustriens förbrukning av rundvirke under åren 1948—52 framgår av tabell 24. Det är att märka, att sulfatmassaindustrien liksom även wallboardindustrien förutom rundvirke även utnyttjar sågverksavfall o. d. såsom råvara i tillverkningen. Rundvirkesförbrukningen fördelar sig med 70 % på gran, 27 % på tall och 3 % på övriga eller ej specificerade träslag.

4. Wallboardindustrien

För närvarande finnas i riket 18 wallboardfabriker, varav 12 i Norrland (tabell 26). De är i allmänhet förlagda i anslutning till eller nära sågverk, från vilka flis och annat avfall kan utnyttjas för wallboardframställningen. I Norrland utgör nämligen sågverksavfallet över en tredjedel av råvaran, i övriga

delar av landet däremot endast några få procent.

Produktionen av wallboards har fram till 1951 ökat snabbt under de senaste två decennierna. I genomsnitt per år för perioden 1936—40 var produktionen endast 90 000 ton, och för åren efter andra världskriget är produktions-siffrorna följande:

1946	221 000 ton	1950	273 500 ton
1947	234 400 »	1951	328 000 »
1948	255 900 »	1952	230 000 »
1949	237 200 »		

Med bortseende från en mindre produktionsminskning 1949 betecknar 1952 den första större produktionsnedgången för wallboardindustrin efter kriget, en minskning med hela 30 % från toppåret 1951.

Wallboardindustriens förbrukning av rundvirke framgår av tabell 24; förbrukningen företer under 1952 en kraftigare nedgång än produktionen, 33 % från 1951. Detta förklaras därav, att

1. Jordbrukets konsumtion av brännved egen avverkning	7,4 milj. m ³ t.
inköpt	1,1 »
2. Konsumtionen hos övriga vedköpande hushåll	4,5 »
3. Statens och landstingens brännvedsförbrukning	0,4 »
4. Industriens brännvedsförbrukning	2,4 »
Summa förbrukning av brännved	15,8 milj. m ³ t.
5. Konsumtionen av annat husbehovsvirke än brännved (hägnads- och hässjevirke, takspånsvirke, brösyllar m. m.)	0,3 milj. m ³ f. ub.

Om brännveden omräknas till volym i fast mått under bark (fastmassa 52 %), blir totalkonsumtionen av brännved och husbehovsved approximativt 8,5 milj. m³ f. ub.

Det är att märka, att sedan bränsle-

industrin under 1952 i betydligt ökad omfattning använt sig av sågverksavfall som råvara.

5. Förbrukning av brännved och husbehovsvirke

Någon löpande officiell statistik över förbrukningen av brännved och husbehovsvirke existerar icke och torde väl ej heller vara möjlig att genomföra till rimliga kostnader. För bränsleåret 1948/49 finnes emellertid en beräkning av dåvarande statens bränslekommission rörande den saluförda brännveden. Vidare har Södra Sveriges skogsindustriutredning i samarbete med statens jordbruksnämnd gjort en undersökning rörande jordbrukets konsumtion av brännved och övrigt virke till husbehov under 1950. Med bortseende från att uppgifterna icke äro fullt jämförbara i tiden kan följande sammanställning göras över totalkonsumtionen av sådant virke:

året 1948/49 resp. kalenderåret 1950 konsumtionen av brännved sannolikt minskat kraftigt som följd av övergång till andra bränslen. Sålunda torde motsvarande förbrukning för 1952 kunna uppskattas till ca 7,5 milj. m³ f. ub.

III. Import och export

1. Öarbetade trävaror

Sverige hade under 1950 och 1951 ett betydande överskott i importen av öarbetade trävaror; under 1952 förbyttes,

såsom framgår av tabellerna 27 och 28, detta överskott i ett mindre underskott, i det att exporten översteg importen med ca 10 %. Importen av timmer, vil-

ken huvudsakligen sker från Finland, minskade något, medan exporten, som företrädesvis består av props, ökade från 0,6 milj. m³ till 1,3 milj. m³; exporten av props mer än tredubblades. Av den massaved, som under året importerades till Sverige, kom nära två tredjedelar från Finland och återstoden över gränsvattendragen från Norge (tabell 29). Även i fråga om virke av i Sverige förekommande lövträdsarter härrörde huvudparten av importen från nämnda båda länder; något ekvirke importerades från Frankrike. Liksom under 1951 importerades landets behov av exotiska trädslag huvudsakligast från brittiska och franska besittningar i Västafrika.

Mottagarna av det från Sverige exporterade virket är spridda över flera världsdelar. De största kvantiteterna grövre virke (timmer, stolpar, pålar o. d.) gick under 1952 till Storbritannien, Nederländerna och Västtyskland (gränshandeln med Norge oräknad), men betydande kvantiteter skeppades även till avlägsnare länder såsom Egypten, Nya Zeeland och Colombia. Massavedsexporten gick uteslutande till Norge och Västtyskland. Av det största exportsortimentet av rundvirke, props, mottog Storbritannien och Västtyskland tillsammans över 80 %; övriga mottagare av betydelse var Turkiet samt Benelux-länderna (Belgien, Holland och Luxemburg).

2. Sågat virke

Någon import av betydelse av sågat virke till Sverige förekommer icke. Exporten är däremot omfattande och uppgick 1952 till ca 0,70 milj. standards virke av barrträd, vilket emellertid innebär en minskning från 1951, då siff-

ran var 0,92 milj. standards, med 23 %. Exporten av sågat virke av lövträd, som 1951 uppgick till 17 400 m³, hade 1952 sjunkit till 7 900 m³. Den viktigaste gruppen av exportvirke, ohyvlade plankor, haltens, bräder etc. svarade 1952 för 83 % av den exporterade kvantiteten av sågat virke. Bland avnämrländerna märks främst Storbritannien och Benelux-länderna. — Bland andra sortiment, som gått på export, märkas bjälkar och sparrar bl. a. till Danmark och Västtyskland samt lädämnen (ohyvlade eller hyvlade) bl. a. till Storbritannien och Sydafrikanska Unionen. Exporten av hyvlade bräder, före kriget ca 30 % av den totala sågvirkesexporten, har efter kriget stannat vid relativt blygsamma kvantiteter och svarade endast för ca 5 % därav under 1952.

3. Fanérskivor

För möbelindustrin förekom under 1952 en betydande import av enkelfanér, dock av betydligt mindre omfattning än 1951. Importen av plywood, huvudsakligen björkplywood från Finland, uppgick 1952 endast till ungefär hälften mot året innan. Plywoodexporten visar jämfört med 1951 en nedgång med ca 45 %.

4. Massa och wallboard

Bortsett från mindre kvantiteter pappersmassa av halm eller lump importerades ingen massa till Sverige. Som exportvara är emellertid pappersmassa rikets viktigaste produkt; 1951 uppgick den — värdemässigt sett — till 28 % av totala exporten och 1952 till 19 %. Sveriges export av massa uppgick under de båda åren till resp. 2,01 och 1,63

milj. ton (torrtänkt vikt), båda åren nästan lika mycket som Canadas, världens största exportör av denna vara (se tab. 47). — Av den 1952 exporterade massan var 16 % slipmassa, 27 % blekt och 23 % oblekt sulfitecellulosa

samt 14 % blekt och 20 % oblekt sulfitecellulosa.

Även av wallboard exporterar Sverige betydande kvantiteter. 1952 års export av denna vara uppgick till 104 000 ton mot 181 000 ton under 1951.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

I. Exportpriser å sågade trävaror och massa

Den stora prisstegringen å sågade trävaror under hela 1951 medförde, att den vid detta års slut samt i början av 1952 uppnådda prisnivån blev den högsta, som någonsin förekommit i vårt land, även om hänsyn toges till penningvärdets fall. De vid 1952 års början gällande priserna kom att bestå under hela förra delen av detta år, men de

sjönk under sommaren ned till en nivå ca 30 % under de höga priserna vid årets början. Relativt små kvantiteter såldes dock till dessa låga priser. På hösten 1952 steg priserna åter något, varefter ett relativt stabilt prisläge uppnåddes. Prisutvecklingen belyses närmare av tabell L. Av denna framgår att medelpriset för basdimensionen $2\frac{1}{2} \times$

Tabell L. Noteringar av exportpriser å sågade trävaror av furu och gran, Härnösands distrikt, fob. Åren 1937—1952

Export prices of sawn pine and spruce wood in 1937—1952

Måttenhet: kronor per std.
Unit of measurement: Sw. cr. per std.

1	2	3	4
År Year	Furu o/s Pine u/s $2\frac{1}{2}'' \times 7''$	Gran o/s Spruce u/s $2\frac{1}{2}'' \times 7''$	Furu och gran V Pine and spruce quinta $2\frac{1}{2}'' \times 7''$
1937	291	283	249
1938	237	233	196
1939	256	276	218
1940	309	310	293
1941	324	311	293
1942	359	335	325
1943	377	356	355
1944	375	356	353
1945	408	398	388
1946	427	420	408
1947	550	543	527
1948	620	613	593
1949	615	603	561
1950	788	740	705
1951	1 223	1 179	1 145
Jan.	1 075	1 045	995
Febr.	1 110	1 095	1 040
Mars	1 180	1 130	1 090
April	1 220	1 170	1 140
Maj	1 230	1 190	1 150

1	2	3	4
År Year	Furu o/s Pine u/s $2\frac{1}{2}'' \times 7''$	Gran o/s Spruce u/s $2\frac{1}{2}'' \times 7''$	Furu och gran V Pine and spruce quinta $2\frac{1}{2}'' \times 7''$
1951			
Juni	1 235	1 200	1 170
Juli	1 250	1 200	1 175
Aug.	1 260	1 205	1 180
Sept.	1 260	1 210	1 185
Okt.	1 260	1 205	1 180
Nov.	1 270	1 215	1 185
Dec.	1 325	1 285	1 245
1952	1 101	1 053	980
Jan.	1 320	1 290	1 240
Febr.	1 325	1 290	1 230
Mars	1 285	1 210	1 165
April	1 220	1 165	1 080
Maj	1 075	1 025	955
Juni	930	875	780
Juli	925	880	775
Aug.	955	900	815
Sept.	985	930	855
Okt.	1 050	1 010	940
Nov.	1 070	1 030	960
Dec.	1 070	1 030	960

**Tabell M. Medelpriser vid export av sågat virke och pappersmassa
åren 1939—1952**

Average export prices of sawn wood and pulp in 1939—52

1	2	3	4	5	6	7	8	9
År Year	Sågat virke <i>Lumber</i>		Pappersmassa <i>Pulp</i>					
	Ohyvlat (plank battens bräder) ¹ <i>Unplan- ed</i>	Hyvlat ² <i>Planed</i>	Meka- nisk massa <i>Mecha- nical</i>	Sulfitmassa			Sulfatmassa	
				blekt <i>bleached</i>		oblekt <i>un- bleached</i>	blekt <i>bleached</i>	oblekt <i>un- bleached</i>
				dissolv- ing	annan <i>other</i>			
kronor per std		kronor per ton torrtänkt vikt. <i>Sw. cr. per ton dry weight</i>						
1939	233	240	90	· ·	219	150	187	121
1945	406	429	158	· ·	398	291	365	281
1946	458	463	178	· ·	450	319	413	298
1947	612	617	274	· ·	613	478	592	451
1948	644	667	346	745	694	574	702	535
1949	631	659	234	653	502	390	510	356
1950	686	724	268	686	650	513	676	487
1951	1 063	1 062	527	1 484	1 454	1 379	1 485	1 360
1952	1 035	1 181	425	1 399	1 038	926	1 046	900

¹ Kol. 2 omfattar virke med tullens stat. nr 726—737.

² » 3 » » » » » » » 776—781.

7" o/s furubattens för 1951 var 1 223 kr per std, för 1952 1 101 kr d. v. s. en sänkning med 10 %. Dessa priser är uträknade som ovägda medeltal av månadsnoteringarna. Priserna under perioderna juni 1945—september 1947 samt augusti 1949—maj 1952 inkludera de s. k. prisutjämningsavgifterna.

Även på grund av handelsstatistikens uppgifter om exporterad kvantitet och exportvärde kan vissa medelpriser beräknas (tabell M). På grund av större eller mindre tidsförskjutning mellan försäljningarna (prisnoteringarna) och tidpunkten för exporten kommer medelpriserna för sågat virke enligt denna beräkningsgrund ej helt att överensstämma med noteringarna i tabell L; i tabell L är dessutom olika noteringar

angivna för furu och gran o/s samt för kvinta virke. Det kan förmodas, att prissänkningen från 1951 till 1952 i realiteten varit något större än siffermaterialet låter förmoda. Av det under 1951 exporterade virket härrörde nämligen en osedvanligt stor del från mindre sågverk, och dessa erhålla i allmänhet sämre betalt för sina varor än de större verken.

Även massapriserna nådde under 1951 en rekordartad hög nivå, som emellertid 1952 förbyttes i ett starkt prisfall; till skillnad från priserna för sågade varor visade massapriserna icke någon tendens till återhämtning mot slutet av året. Exportpriserna på massa redovisas i tabell M. Med 1946 års priser = 100 ter sig utvecklingen för mas-

sapriserna under efterkrigsåren på följande sätt:

År	Mek. massa	Sulfitmassa		Sulfatmassa	
		blekt	oblekt	blekt	oblekt
1947	154	137	150	143	151
1948	194	154	180	192	180
1949	131	112	122	123	119
1950	151	144	161	164	163
1951	296	323	432	360	456
1952	239	231	290	253	302

II. Inrikes priser på sågade trävaror och massa

Några officiella prisnoteringar för den inhemska trävarumarknaden finns ej. Sedan priskontrollen fr. o. m. våren 1950 upphört, följer de inrikes priserna på sågade trävaror i stort sett exportpriserna.

Det starkaste priset under 1952 noteras för oblekt sulfit- och sulfatmassa, där sänkningen var hela 34 % från föregående år; för blekt sulfit- och sulfatmassa stannade prissänkningen vid ca 30 %, för mekanisk massa vid 19 % och för dissolvingmassa (ej redovisat i ovanstående tabell) vid endast 6 %.

De inrikes priserna å massa var i början av 1952 underkastade statlig kontroll; denna upphörde våren 1952 samtidigt som prisutjämningsavgifterna slopades. Den inrikes prisbildningen på massa har därefter följt exportpriserna.

III. Priser å sågtimmer, massaved och brännved

Skogsstyrelsen utarbetar årligen statistik över priserna på uppluggat virke (sågtimmer, massaved och brännved) samt viss statistik rörande drivningskostnader. Tabellerna 31—33 visar pris- och omkostnadssituationen för drivningsåret 1951/52 för vart och ett av nämnda tre sortiment.

*Sågtimmer*priserna fastställs i Norrland samt vanligen också i Kopparbergs och Värmlands län genom avtal mellan köparnas och säljarnas organisationer. Avtalen anger vissa grundpriser samt de avdrag och tillägg som skall gälla för timmer av högre eller lägre kvalitet. Tabell 31 a visar sålunda de avtalsenliga grundpriserna på hösten 1951 i norra Sverige för timmer av furu och gran. — I södra Sverige, där timmerpriserna icke är avtalsbundna, kan de variera betydligt under loppet av en

säsong. De i tabell 31 b angivna priserna för södra Sverige avser i regel priserna hösten 1951; prissituationen blev dock under nämnda säsong osedvanligt labil. Såsom framgår av tabellen är också prisvariationerna de olika länen emellan betydligt större i de södra delarna av riket än i de norra. Under de senaste fyra säsongerna har prisutvecklingen i södra Sverige varit följande (länsuppgifterna är vägda med hänsyn till timmerförbrukningen inom resp. län):

Drivnings- år	Toppdiameter				
	6"	8"	9"	10"	
	öre per f ³ to.				
1948/49	127	137	142	147	154
1949/50	126	139	145	150	157
1950/51	200	221	230	240	248
1951/52	285	308	319	328	336

En jämförelse mellan dessa och domänverkets prisnoteringar för vissa timmerdimensioner i södra Sverige visar att de senare genomgående ligger något högre. Detta torde bl. a. bero på att domänverkets virkesposter genomsnittligt är av högre kvalitet och hugget i bättre längder än de enskilda säljarnas, samt att domänverket har möjlighet att lämna bekvämare betalningsvillkor.

Tabell 32 a och b visar prissituationen under drivningsåret 1951/52 för *barrmassaved*. Prishöjningen är här i hela riket reglerad genom avtal mellan köpar- och säljarorganisationerna. Beträffande såväl tabell 32 som tabell 31 gäller, att vissa svårigheter föreligger att jämföra priserna i de olika geografiska enheterna, bl. a. på grund av att en del prisnoteringar avse priset vid bilväg, andra vid strand och andra åter vid slutskilje. Dessutom är måttenheterna olika i norra och södra Sverige.

I jämförelse med föregående år, drivningsåret 1950/51, har en betydande höjning i massavedspriserna ägt rum. I norra Sverige steg priserna för t. ex. helbarkad sulfited från i genomsnitt 1:80 kr till 2:68 kr per f³ tr., i södra Sverige för t. ex. prima 2 meters sulfited från i genomsnitt 42:— kr till 65:— kr per m³ t. Priserna för sulfatved ligger i allmänhet mellan 5 och 10 % lägre. — Prisfallet på nyåret 1952 medförde, att massavedspriserna under våren 1952 kom att ligga 7 à 8 % lägre än höstens avtalspriser.

Prisutvecklingen för obarkat furutimmer (16' × 8") och helbarkad sulfited under åren 1931—1952 framgår av följande sammanställning över priserna för virke vid Ångermanälvens mynning (fritt utsorterat):

År	Sågtimmer		Sulfited	
	öre per f ³ to.	index 1936/40 = 100	öre per f ³ tr.	index 1936/40 = 100
1931—35	37	66	25	60
1936—40	56	100	42	100
1941	64	114	52	124
1942	74	132	59	140
1943	83	148	59	140
1944	83	148	59	140
1945	83	148	59	140
1946	114	204	87	207
1947	139	248	111	264
1948	146	261	111	264
1949	158	282	96	229
1950	246	439	191	455
1951	352	629	270	643
1952	285	509	156	371

I den mån annat mätningssätt än det nuvarande använts har siffrorna omräknats att avse nu gällande mätningssätt. Med undantag för det sista året synes priserna för timmer och massaved variera relativt likartat.

Bruttopriser och omkostnader för *brännved* under drivningsåret 1951/52 framgår av tabell 33. Då brännveden icke är föremål för avtalsmässiga regleringar, varierar priserna på detta sortiment avsevärt under en och samma säsong och mellan olika geografiska områden. Detta kommer bl. a. till uttryck i de vida prismarginaler, som uppgivits från vissa mellansvenska län. — Även brännvedspriserna var hösten 1951 mycket höga. Liksom beträffande massaved inträffade på nyåret 1952 ett prisfall. I februari 1952 träffade statens bränslekommission avtal med såväl domänverket som med enskilda skogsägare och organisationer om inköp av brännved. Inom området söder om Värmlands, Kopparbergs och Gävleborgs län enades man därvid om priser, som stannade vid 28 kronor per m³ t. prima björkved, 23 kronor per m³ t.

prima barrved och 18 kronor per m³ t. nordligare delarna av riket låg de avtalade priserna 2 kronor högre.

IV. Drivningskostnader m. m.

Kostnaderna för drivning, d. v. s. huggning och körning till flottled eller bilväg, samt för flottning framgå av tabellerna 31—33. De angivna kostnadsuppgifterna är medeltal, beräknade ur ett primärmaterial, vilket i vissa fall utgjorts av gränsvärden med stor spännvidd. Drivningskostnaderna var under

säsongen 1951/52 avsevärt högre än under föregående år; ökningen uppgår till ca 30 %.

Domänverkets drivningskostnader under åren 1948—52 i rikets norra och södra delar samt riket i dess helhet var följande, uttryckt i kronor per m³ sk:

	1948	1949	1950	1951	1952
Hela riket	15:51	15:07	16:46	21:19	27:88
Norrland och Dalarna	17:90	16:42	18:13	23:75	31:44
Övriga Sverige	11:19	11:25	11:78	14:32	19:58

Den starka ökningen av drivningskostnaderna från 1951 till 1952 är huvudsakligen betingad av höjningarna i skogsarbetarnas arbetslöner (se vidare härom i följande kapitel), medan vissa andra drivningsutgifter och flottningskostnader icke visat samma anmärkningsvärda stegring.

Prisutvecklingen under en säsong tar sig uttryck bl. a. vid de försäljningar av rotposter — genom auktion eller annorledes — som domänverket årligen verkställer på senhösten. De därvid erhållna medelpriserna per m³ sk. för de senaste fem åren är angivna i tabell N, skog »såld å rot: i försäljningslängd». Som synes följdes 1951 års starka prisstegringar av en nära nog lika stark tillbakagång under 1952 års höstförsäljningar. Tabell N innehåller också en på grundval av domänverkets statistik över rånettovärden (tabell 30) gjord beräkning av priserna för annat virke än sådant, som sålts efter försäljningslängd. I denna tabell har uppgifterna för höstförsäljningarna för att bli jämförbara sammanställt med priserna för upphugget virke under samma driv-

ningssäsong, ehuru försäljning av det senare slaget virke i allmänhet sker på våren. Bruttopriserna är — såsom ovan utvecklats — i stort sett lika över hela landet. Bestämmande för rånettovärdena är följaktligen avverkningskostnaderna (samt flottningskostnaderna, där dessa ingår i priset), och dessa är betydligt högre i de nordligare delarna av riket med dess större transportavstånd och högre arbetskostnader än i landet i övrigt. — Som synes av tabell N har de högsta priserna erhållits för det virke, som upptagits i försäljningslängd. De låga priserna på övrigt å rot försålt virke sammanhänger med att detta i allmänhet utgöres av sämre stämplingsposter samt i någon mån med att försäljningen av sådant virke sker under alla årstider.

De i tabellen angivna värdena för kronoskogar gäller icke utan vidare för övriga skogar. Skogarnas olika belägenhet, avverkningarnas olika sammansättning samt husbehovsvirkets olika andel i avverkningen inverkar givetvis på rotpriserna.

Tabell N. Av domänverket erhållna rånettopriser vid försäljning av rotposter och upphugget virke drivningsåren 1947/48—1952/53

Net prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root or cut in the cutting years 1947/48—1952/53

Måttenhet: kronor per m³ sk.
Unit of measurement:

1		2	3	4	5	6	7
Region	Sortiment	Drivningsår					
Region	Assortment	Cutting year					
		1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53
Hela riket Entire country							
Sålt å rot: <i>Sold on root:</i>							
i försäljningslängd ¹ <i>listed</i>		19: 71	23: 06	20: 94	32: 67	68: 60	40: 63
övrigt <i>other</i>		7: 29	10: 25	9: 66	12: 93	16: 23	19: 36
genomsnitt <i>average</i>		14: 81	16: 34	16: 16	25: 94	46: 12	32: 28
Sålt upphugget <i>Sold cut</i> ...		16: 20	15: 38	13: 19	28: 62	43: 97	..
Genomsnitt: allt virke		15: 47	15: 78	14: 50	27: 33	44: 91	..
<i>Average: all wood</i>							
Norrland och Dalarna²							
Sålt å rot: <i>Sold on root:</i>							
i försäljningslängd ¹ <i>listed</i>		17: 97	19: 68	16: 63	27: 21	65: 57	31: 66
övrigt <i>other</i>		6: 12	9: 13	6: 76	12: 32	14: 59	16: 62
genomsnitt <i>average</i>		13: 15	13: 14	12: 54	21: 17	39: 53	24: 61
Sålt upphugget <i>Sold cut</i> ...		14: 63	14: 20	11: 90	26: 64	40: 68	..
Genomsnitt: allt virke		13: 79	13: 78	11: 87	24: 07	40: 21	..
<i>Average: all wood</i>							
Södra Sverige²							
Sålt å rot: <i>Sold on root:</i>							
i försäljningslängd ¹ <i>listed</i>		20: 98	27: 05	26: 49	41: 70	72: 02	49: 55
övrigt <i>other</i>		11: 66	14: 68	13: 99	15: 74	20: 79	25: 20
genomsnitt <i>average</i>		20: 22	23: 01	23: 69	36: 63	56: 79	42: 44
Sålt upphugget <i>Sold cut</i> ...		19: 03	18: 69	17: 07	33: 96	51: 65	..
Genomsnitt: allt virke		19: 53	20: 73	20: 01	35: 34	54: 21	..
<i>Average: all wood</i>							

¹ I försäljningslängderna upptages virke, som utbjudes till försäljning vid domänverkets stora höstförsäljningar.

² Gränsen mellan de två områdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

E. ARBETARFÖRHÅLLANDEN

I. Löner och avtal

Skogs- och flottningsarbetarnas löner har under det senaste decenniet undergått en i förhållande till flertalet andra arbetargrupper gynnsam utveckling. Medan arbetare inom industrien under 1952 hade en lön, som med 193 % översteg 1939 års nivå, hade en skogsarbetare i huggningsarbete räknat från samma tidpunkt (drivningsåret 1938/39) uppnått en ökning i dagsförtjänsten med 357 %. Sälunda förtjänade en huggare under drivningsäsongen 1951/52 i genomsnitt ca 32 kronor per dag, och en körare med häst ca 53 kronor (tabell 34). Dessa uppgifter kan dock ej anses fullt representativa för skogsarbetarkåren i dess helhet, då de endast äro baserade på uppgifter från domänverket; materialet innehåller inga observationer från övriga skogsägarekategorier. Siffrorna torde ge en rättvisande bild rörande lönenivåns förändringar år från år men endast en grov uppfattning om dess läge vid angiven tidpunkt.

De goda konjunkturerna för skogsbruket under 1951 medförde stor efterfrågan på arbetskraft. De på hösten 1950 ingångna löneavtalen utsattes till följd härav för starka påfrestningar, och en betydande löneglidning blev följden. I de avtal, som under november och december 1951 träffades mellan de avtalsslutande parterna, domänverket, Svenska lantarbetsgivareföreningen, Värmlands och Västra Bergslagens skogsarbetsgivareförening samt Föreningen Skogsarbeten å ena sidan samt

Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet, Svenska lantarbetareförbundet och Riksförbundet Landsbygdens Folk å den andra, enades man om en förnyad kraftig höjning av lönerna, för huggningsarbeten med ca 37 % och för körningsarbeten med ca 32 % jämfört med nivån i föregående års avtal. Höjningarna innebar, att den löneglidning, som återfanns vid avtalstillfället, i stort sett infångades. I samband med de förnyade löneavtalen kom man även överens om omfattande förändringar i avtalens konstruktion. Under avtalsåret 1951/52 minskade spänningen på arbetsmarknaden successivt; de sjunkande priserna på virkesmarknaden medförde, att i synnerhet enskilda skogsägare minskade eller helt inställde sina avverkningar. Förhandlingarna om nya kollektivavtal för skogsbruket för avtalsåret 1952/53 resulterade sålunda i rekordsnabba uppgörelser. Överenskommelser träffades redan i oktober 1952, innebärande, att de för föregående år gällande avtalen i huvudsak prolongerades.

För virkesmätningspersonalen träffas i regel lokala avtal gällande för resp. virkesmätningsföreningars verksamhetsområden. Virkesmätarna representeras därvid av Sveriges virkesmätares riksförbund. För avtalsåret 1951/52 träffades avtal i december 1951 och januari 1952, vilka innebar löneökningar med mellan 25 och 35 % jämfört med föregående avtalsår. Avtalen för 1952/53

medförde endast smärre justeringar i traktamenten och ersättningsbelopp samt i övrigt en prolongering av de för föregående avtalsår gällande avtalen.

De på hösten 1951 ingångna avtalen för skogsarbetarna medförde en betydande spänning mellan dessas och flottningsarbetarnas löneläge. Vid de förhandlingar, som slutfördes på vårvintern 1952 mellan Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet å ena sidan

och resp. flottningsföreningar å den andra, träffades överenskommelser om förnyade kraftiga löneökningar för personal i flottningsverksamheten, varierande mellan 30 och 35 % för egentlig flottningspersonal och mellan 28 och 30 % för sorteringspersonal. Även därigenom att ackordsarbeten i allt större utsträckning börjat tillämpas, torde flottningspersonalens löneläge undergått vissa förbättringar.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utföres huvudsakligen av två kategorier arbetare, dels personer, som har sin huvudsakliga sysselsättning inom jordbruket men tillvis, företrädevis under vintern, arbetar i skogsbruket, dels personer som har sin huvudsakliga verksamhet inom skogsbruket. Enligt gjorda uppskattningar utför dessa båda arbetarkategorier ungefär hälften vardera av skogsarbetet.

Enligt 1950 års folkräkning tillhörde 77 190 personer eller 2,5 % den senare kategorien. År 1945 var motsvarande procenttal 3,1, alltså betydligt högre. Av dessa egentliga skogsarbetare var, såsom framgår av tabell O, 75 % bosatta i norrlandslänen samt Kopparbergs och Värmlands län, där de sålunda utgjorde en betydande del av den förvärvsarbetande befolkningen, drygt 8 %. Till denna grupp räknas förutom personer sysselsatta med avverkning även skogsbrukets förvaltningspersonal samt personer sysselsatta i skogsvårds- och flottningsarbete. I uppgifterna är ävenledes medhjälpande familjemedlemmar medräknade. Lägges härtill de icke-yrkesverksamma familjemedlemmarna, torde kåren omfatta ca

155 000 personer (härvid har 1945 års relation mellan antalet förvärvsarbetande och deras familjemedlemmar antagits gälla).

Den egentliga skogsarbetarkårens köns- och ålderssammansättning samt förskjutningarna däri under de senaste decennierna belyses i tabell P. Kvinnornas antal bland skogsarbetarna är av naturliga skäl ringa; de flesta torde vara att hänföra till förvaltningspersonalen. Den vid 1945 års folkräkning konstaterade tendensen till förgubbning av skogsarbetarkåren (se Skogsstatistisk årsbok 1951, sid. 65) har fortskridit; medan de yngre arbetarna, d. v. s. de under 30 år, 1930 utgjorde över hälften av hela kåren, hade deras procentuella andel vid 1940 års folkräkning decimerats till 45 %, 1945 till 39 % och 1950 till endast 32 %. De äldre arbetarnas andel har ökat i motsvarande mån; sålunda utgjorde arbetarna i åldern 50 år och äldre 1930 14 % 1940 16 %, 1945 20 % och 1950 26 % av samtliga förvärvsarbetande skogsarbetare.

Löpande statistik föres f. n. endast över sysselsättningen vid avverknings-, skogsvårds- samt husbyggnads- och an-

Tabell O. Den totala förvärvsarbetande befolkningen i riket samt antalet egentliga skogsarbetare den 31 december 1950. Länsvis

The country's total wage-earning population and wage-earning population in forestry at the 31. December, 1950. By counties

1	2	3	4	1	2	3	4
Län <i>County</i>	Förvärvsarbetande befolkn., totalt <i>Wage-earning population total</i>	Förvärvsarbetande inom skogsbruket <i>Wage-earning population in forestry</i>	Skogsarb. i % av hela förvärvsarb. befolkn. <i>col. 3 in per cent of col. 2.</i>	Län <i>County</i>	Förvärvsarbetande befolkn., totalt <i>Wage-earning population total</i>	Förvärvsarbetande inom skogsbruket <i>Wage-earning population in forestry</i>	Skogsarb. i % av hela förvärvsarb. befolkn. <i>col. 3 in per cent of col. 2</i>
Nb	91 984	9 930	10,8	Ög	150 827	1 913	1,3
Vb	90 566	7 545	8,3	Skb	106 237	791	0,7
Jtl	60 490	7 170	11,9	Äbg	166 334	1 197	0,7
Vnr	117 864	7 819	6,6	Jkp	117 768	908	0,8
Gvl	120 401	8 021	6,7	Krb	67 068	1 216	1,8
Kpb	115 365	9 310	8,1	Klm	96 922	1 953	2,0
Vrm	122 782	8 807	7,2	Gul	24 342	40	0,2
Ör	107 819	2 574	2,4	Gbg	258 487	384	0,1
Vstm	88 105	1 319	1,5	Hl	71 160	404	0,6
Ups	65 316	1 205	1,8	Bl	58 715	337	0,6
Sth	528 066	1 567	0,3	Krs	107 955	872	0,8
Sdm	91 462	1 339	1,5	Mlm	269 070	569	0,2
				Riket <i>Entire country</i>	3 095 105	77 190	2,5

läggningsarbeten vid domänverkets och de större skogsbolagens skogar. Sysselsättningen vid dessa under 1952 belyses av tabell 35. Denna tabell omfattar givetvis såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare. Trots de då vikande konjunkturerna för skogsindustrierna var sysselsättningen under 1952 större än på många år, såväl inom storskogsbruket som inom bondeskogsbruket. Tillströmningen av arbetskraft var rikligare än 1951 men läckte tidvis icke hela behovet. Vinterdrivningarna genomfördes under gynnsamma väderleksbetingelser och gav arbete även åt friställd arbetskraft från industri och byggnadsverk-

samhet. Även sedan vintersäsongen avslutats, rådde i län med huvudsakligen storskogsbruk alltså god sysselsättning för skogsarbetarna, under det att sysselsättningen minskade i län med företrädesvis bondeskogsbruk. Sysselsättningen inom storskogsbruket var under hela året avsevärt större än under 1951. Vid undersökningstillfällena i februari, maj och augusti 1952 var sålunda sysselsättningen inom de undersökta ägarkategorierna 26—28 % högre än vid motsvarande tidpunkter 1951, i november 1952 endast 13 % högre än i november 1951.

Tabell P. Antal egentliga skogsarbetare fördelade efter ålder, vid folkräkningarna åren 1930, 1940, 1945 och 1950. Hela riket

Number of wage-earners in forestry, by age-groups, in 1930, 1940, 1945 and 1950

1		2	3	4	5	6
År Year	Kön Sex	Ålder Age				Summa All ages
		Under 30 år years	30—50 år years	50—65 år years	65- år years	
1930						
Män	Men	43 894	27 080	8 664	2 961	82 599
Kvinnor	Women	78	18	7	2	105
Samtliga	Total	43 972	27 098	8 671	2 963	82 704
1940						
Män	Men	44 876	38 542	13 601	2 659	99 678
Kvinnor	Women	192	185	62	12	451
Samtliga	Total	45 068	38 727	13 663	2 671	100 129
1945						
Män	Men	35 380	37 522	15 315	3 385	91 602
Kvinnor	Women	623	333	128	20	1 104
Samtliga	Total	36 003	37 855	15 443	3 405	92 706
1950						
Män	Men	24 453	32 063	15 843	3 689	76 048
Kvinnor	Women	614	352	176	—	1 142
Samtliga	Total	25 067	32 415	16 019	3 689	77 190

Möjligheterna för säsongarbetare inom bl. a. byggnads- och anläggningsbranschen att under hösten taga anställning inom skogsbruket minskade. Den avtagande sysselsättningen inom skogsbruket medförde därigenom en ökning i antalet arbetslösa byggnadsarbetare på landsbygden. Bland skogsarbetarna förekom arbetslöshet endast lokalt och under kortare tid i slutet av året.

Även under 1952 stimulerades skolungdom genom resebidrag att antaga skogsvårdsarbete under sommaren. Omkring 1 500 skolungdomar anvisades sålunda genom arbetsförmedlingen till av storskogsbruket anordnade läger för skogsvårdsarbeten.

De arbetare, som under våren och sommaren friställs från avverkningsarbeten, ägna sig i stor utsträckning i Norrland, Dalarna och Värmland, åt flottningsarbete. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten redovisas särskilt i tabell 36; en betydande del av de här redovisade arbetarna torde även ingå i uppgifterna i tabell 35. I Skogsstatistisk årsbok 1951 (sid. 68) framhölls, att statistiken rörande sysselsättningen inom flottningsverksamheten hade vissa brister; en del av dessa — bl. a. vissa dubbelräkningar — torde ha eliminerats i årets statistik. Omläggningen av statistiken har dock medfört, att materialet icke är fullt jämförbart med föregående års.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för åren 1950—52 finnes i tabell 37; såsom framhålls i not till tabellen ingår här även flottningsspersonal.

Tabellen återspeglar tydligt konjunkturen inom skogsbruket: en stigande efterfrågan på arbetskraft under 1950 och 1951 samt under 1952 en hastigt avtagande efterfrågan. Jämfört med motsvarande månader 1951 var antalet lediga platser under 1952 följande:

jan. 67 %	maj 52 %	sept. 33 %
febr. 49 %	juni 44 %	okt. 30 %
mars 44 %	juli 34 %	nov. 30 %
april 41 %	aug. 32 %	dec. 27 %

De höga siffrorna, såväl totalt som relativt, för maj och i viss mån även juni

beror på att flottningssäsongen börjar vid denna tid. Rekryteringen av personal till avverkningsarbeten, som normalt kulminerar omkring årsskiftet, var på senhösten 1952 utpräglat matt. — Antalet tillsatta platser förhåller sig relativt konstant från år till år, och konjunkturens påverkan på dessa är, som synes, betydligt svagare än i fråga om lediga platser. Detta är givetvis beroende på att antalet potentiella arbetstagare inom skogsbruket endast varierar inom vissa ganska snäva gränser. Det under 1952 starkt minskade antalet arbetstillfällen medförde ökad jämvikt på arbetsmarknaden. Av de lediga platserna tillsattes under de flesta månaderna av året betydligt över hälften, vilket i jämförelse med de två föregående åren måste betraktas som anmärkningsvärt.

III. Olycksfall och arbetarskydd

På grundval av uppgifter från arbetsgivare med i regel minst fem personer sysselsatta publicerar riksförsäkringsanstalten statistik över olycksfall bl. a. i skogs- och flottningsarbeten. Från denna statistik, som endast omfattar tillbud, vilka medförde avbrott i arbetet, har tabellerna 38 och 39 sammanställts. På grund av den tid, som kräves för skadereglering m. m., fördröjes statistiken några år; sålunda föreligger f. n. uppgifter senast för 1950.

Som framgår av tabell 38 är olycksfallsrisken för skogsarbetare betydande. Olycksfallsfrekvensen är störst inom gruppen »avverkningsarbeten», där det i genomsnitt inträffade mer än ett olycksfall på var fjärde årsarbetare under 1949 och 1950. Antalet olycksfall

och sjukdagar per 1 000 årsarbetare belyses närmare i tabell Q.

För alla verksamhetsgrenarna tillsammans syns olycksfallsfrekvensen ha ökat något 1950. Även antalet sjukdagar på grund av olycksfall i arbete var under det senare året högre per 1 000 årsarbetare, 5 503 mot 5 342 under 1949. Däremot synes olycksfallen med invaliditet eller döden som följd ha minskat något, absolut likaväl som relativt.

Tabell 39 visar antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare, fördelade på olika olycksfallsorsaker. Såsom framhålls i not 1 till tabellen räknas dödsfall som 7 500 förlorade arbetsdagar, varför under ett visst år abnorma avvikelser från genomsnittet förlorade

Tabell Q. Antal olycksfall och därav föranledda sjukdagar per 1 000 årsarbetare i skogs- och flottningsarbeten åren 1949 och 1950. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of accidents per 1 000 full-year workers in forest work and in floating

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Arbetsområde <i>Field of activity</i>	Olycksfall <i>Accidents</i>		Invaliditetsfall <i>Cases of disability</i>		Dödsfall <i>Fatal cases</i>		Sjukdagar <i>Days of sick leave</i>	
	1949	1950	1949	1950	1949	1950	1949	1950
Skogsvård	56	62	—	—	—	1	1 075	1 382
<i>Silviculture</i>								
Avverkning	261	270	3	2	—	—	6 042	6 143
<i>Cutting</i>								
Flottning och skiljning	122	120	2	1	1	1	3 219	3 458
<i>Floating and sorting</i>								
Övriga arbeten	69	71	1	—	1	—	1 845	2 048
<i>Other work</i>								
Totalt	229	238	2	2	—	—	5 342	5 503

Se även noter till tabell 38.

arbetsdagar per årsarbetare kan uppstå. Så t. ex. synes de två dödsfallen i skogsvårdsarbete (se tabell 38) ha medfört att antalet förlorade arbetsdagar i sådan verksamhet stigit högt över genomsnittet för perioden 1945/49.

Olycksfallen i avverkningsarbete, som även inkluderar lunning och vissa andra körslor, orsakade 1950 i genomsnitt ca 11 dagars förlust per årsarbetare, d. v. s. något mindre än genomsnittet för perioden 1945/49 och lika mycket som under 1949. Orsakerna till arbetstidsförlusterna fördelade sig relativt jämnt på »handverktyg», »fordon», »fallande föremål», »börd» och »övriga». — Liksom under 1949 fick flottningsverksamheten under 1950 vidkännas anmärkningsvärt stora förluster, räknat i antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare, där drunkningsolyckor med inte mindre än fem dödsfall do-

minerar bilden. — Antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare inom »övriga arbeten» har under 1950 varit relativt ringa.

Det genomsnittliga antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare var 1950 avsevärt lägre än under femårsperioden 1945/1949 och i stort sett samma som 1949. Detta kan givetvis till en del bero på slumpens inverkan, men i stort sett torde man kunna skönja en fortgående tendens till färre och mindre allvarliga olycksfall. Såväl antalet invaliditetsfall som antalet dödsfall var t. ex. ytterligare något mindre under det senaste redovisningsåret än under året därförut. Orsakerna härtill är givetvis många; starkt bidragande är emellertid de säkrare arbetsmetoder och bättre verktyg, som framkommit genom den av stat och enskilda bedrivna forskningen.

Statens verksamhet på detta område handhaves bl. a. av skogsyrkesinspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen. Enligt arbetarskyddsstyrelsens berätt-

telse för år 1952 hade under året följande antal olycksfall anmälts till skogsyrkesinspektionen:

	vuxna	minder- åriga	totalt	därav dödsfall
vid skogsavverkning	13 115	916	14 031	14
» kolning	24	4	28	—
» flottningsbyggnad	627	26	653	3
» flottledsbyggnad	454	12	466	1
» skogsvårdsarbete	537	257	794	1
Summa	14 757	1 215	15 972	19
på väg t. o. fr. arbetet	500	40	540	5

Då denna statistik omfattar samtliga anmälda tillbud, sålunda även sådana, som icke medföra avbrott i arbetet, är den icke jämförbar med den för 1950 i tabell 38 redovisade.

Inom den enskilda sektorn utföres ett betydelsefullt arbete bl. a. av föreningarna för skogsarbetsstudier (se härom sid. 80 ff.).

Under 1952 ägnade skogsyrkesinspektionen särskild uppmärksamhet åt flottnings- och sorteringsarbetarnas arbets-

förhållanden. Bl. a. har säkerhetsanordningarna vid tippning av timmer i flottled och arbetsställningarna vid skiljning varit föremål för inspektionens studium. Liksom tidigare har dessutom stort intresse ägnats åt föreläggningarnas utformande och inredning. Inspektionen har även bedrivit en omfattande kurs- och propagandaverksamhet. Under 1952 hölls 124 kurser i arbetarskydd på olika ställen i riket; 2 065 åhörare bevistade kurserna.

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Till Svenska Jägareförbundet inge länsjaktvårdsföreningarna årliga rapporter över såväl beräknad tillgång på som avskjutning av villebråd. Det ligger i sakens natur, att dessa uppgifter blir approximativa och osäkra och bör användas med försiktighet.

Väderleken har under 1952 varit gynnsam för villebrådet. Hösten var rekordartat nederbördsrik, vilket medförde att betydande mängder säd stod kvar i skylar på fälten. Detta gav goda fodermöjligheter för snart sagt allt slags vilt.

Genom en av jägarförbundet företagen inventering av älgstammen uppskattades denna under vintern 1952/53 till ca 90 000 älgar, eller nära dubbelt så många som vid en 1945 företagen inventering. Över hälften beräknas finnas i de sex nordligaste länen. Det totala antalet under hösten 1952 skjutna älgar uppgick, såsom framgår av tabell 40, till drygt 23 000, varav ca 33 % skjutna under licensjakt. I förhållande till förefintlig skogsmarksareal skedde den största avskjutningen i mälardalslänen och Örebro län. Avskjutningen var 26 % större än under 1951.

Av kronhjort finnes endast en mindre stam i skåne. För att säkra djurartens existens har jägareförbundet på av domänverket upplåten mark mellan Halle och Hunneberg upprättat en inhägnad hjortpark om ca 5 ha. Dovhjortens lokala stammar i södra och mellersta Sverige rapporteras ha ökat bl. a. inom Malmöhus, Kristianstads, Älvsborgs och Stockholms län.

Rådjursbeståndet ökar alltså, till stor del tack vare den lokala jaktvården. Ett tecken på att rådjuret blivit ett allt vanligare djur även i utpräglade skogsbygder är den höga avskjutnings-siffran för Småland, 5 000 djur.

Förekomsten av skogs- och fälthare synes under 1952 ha varit i stort sett lika god som året innan, medan en tydlig minskning inträtt i tillgången på vildkanin.

På pälsdjur synes tillgången vara relativt konstant. Någon minskning har dock rapporterats från vissa län i tillgången på rödräv, hermelin och småvessla. Å andra sidan konstateras någon ökning i stammen av vildmink och ekorre; så t. ex. har vildminken börjat uppträda även på Gotland. Mården åtnjuter alltså fridlysning i Stockholms och Uppsala län samt i norrlandslänen.

De stora sällsynta rovdjuren förekommer numera huvudsakligen i de fyra nordligaste länen samt i de inre delarna av Kopparbergs län. Ensamma kringströvande lodjur uppträder dock då och då i rikets södra och mellersta delar.

Tjädern, orren och järpen åtnjöt under jaktåret 1952/53 fridlysning i hela riket. Tillgången på dessa skogsfåglar visar i synnerhet i landets nordligare delar en tendens till ökning. Fasanen gynnades av den milda vintern 1951/52 och spred sig till tidigare icke ockuperade marker. Även nyinplantering av fasaner har ägt rum på ett flertal platser. De starkaste fasanstammarna uppvisar alltså Skåne och Gotland.

Avskjutningen av de olika slagen av

villebråd redovisas i tabell 41. Trots att antalet dödade älgar stigit starkt under en lång följd av år har stammen vuxit så kraftigt, att den på vissa håll innebär en fara för skogsskötseln (se sid. 33, Viltskador). Antalet under senaste jaktår skjutna sälar är det lägsta, som noterats åtminstone under de senaste 30 åren. Avskjutningen av fasan har 1952 ökat betydligt, möjligen som följd av fridlysningen av vissa andra skogsfåglar.

För dödande av vissa rovdjur, nämligen varg, järv och säl, utbetalar sta-

ten skottpengar. Summan utbetalda skottpengar uppgick under 1952 till 8 135 kronor, mot 11 740 kronor 1951. Beloppet har oavbrutet sjunkit sedan 1948, då över 25 000 kronor utbetalades för detta ändamål.

Jaktens ekonomiska avkastning (handelsvärde) i Sverige kan för jaktåret 1952/53 summariskt beräknas sålunda (enl. Svenska Jägareförbundet):

Älg, hjort, rådjur	10,5 milj. kr
Pålsvilt	1,8 » »
Småvilt	3,4 » »
Summa	15,7 milj. kr

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess olika lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar; skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning av de olika skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen, dess lokalförvaltningar och den lägre skogsundervisningen)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instruktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedermera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande lokala skogs- och jordbruksförvaltningar jämte statens skogsskolor.

Domänstyrelsen åligger

att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruks-egendomar,

att handha tillämpningen av gällande författningar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar,

att ordna och övervaka undervisningen vid statens skogsskolor,

att i allmänhet verka för en ända-

målsenlig skogshushållning och jaktvård i riket, samt

att omhänderha vårderna och förvaltningen av rikets nationalparker samt fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom sousechef vid verket, samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen är anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kamerallbyrån och personalbyrån. Dessutom finnes ett särskilt domänfiskalskontor.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk. Landet är därvid uppdelat i 10 överjägmästare-distrikt, vardera med en överjägmästare samt i regel två biträdande jägmästare. Varje överjägmästare-distrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 8 och 14 per distrikt. F. n. finns 106 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta reviren är dessutom anställd en biträ-

dande jägmästare. Reviren är i sin tur uppdelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. F. n. finns 460 bevakningstrakter. Utöver de ordinarie kronojägarna är ca 200 biträdande kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare vägmästare, byggmästare och kontorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän är sammanförd till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal nu uppgår till 23.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handlägga ärenden rörande kronans jordbruksdomäner, såsom arrenden, syner, byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgöres av fem domänintendenter. Jordbruksdomänerna uppgår f. n. till ca 1 000 och omfattar sammanlagt ca 58 000 hektar åker, äng och betesmark.

Den lägre skogsundervisningen. Under året var fyra ordinarie och en tillfällig statlig skogsskola i verksamhet. Deras uppgift, belägenhet m. m. framgår av kap. G III sid. 72. Varje skogsskola står under tillsyn av en lokalstyrelse. De ordinarie skolornas personal utgöres av en föreståndare (tillika jägmästare i skolreviret), en biträdande lärare (biträdande jägmästare) och en yrkeslärare, vilka jämte ämneslärare, där sådan finnes, utgöra skolans lärarråd.

Domänverkets sammanlagda personal utgör ifråga om tjänstemännen för närvarande ca 1 600. Därtill kommer ca 250 fast anställda förmän. Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer, för t. ex. säsongen 1952/53 9 000 man i augusti och 16 000 man i februari. Härutöver kommer de arbetare, som sysselsätts med avverkning av försålda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den 22 april 1949 (nr 148; ändr. 749/1952). Enligt denna åligger det skogsstyrelsen att med uppmärksamhet följa det enskilda skogsbrukets tillstånd och utveckling inom landet och, så långt möjligt, jämväl i utlandet samt vidtaga eller hos Kungl. Maj:t föreslå de åtgärder styrelsen anser påkallade för det enskilda skogsbrukets främjande.

Det åligger vidare styrelsen att, i enlighet med vad därom stadgats, handha administrativa, kamerala, tekniska och andra ärenden, som angår det enskilda skogsbruket, ävensom att meddela föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning.

Styrelsen skall samarbeta med skogsvårdsstyrelserna. För sådant ändamål äger skogsstyrelsen att vid behov infordra yttranden och upplysningar från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar. Den bör jämväl giva skogsvårdsstyrelserna kännedom om sådana förhållanden, som kan vara av vikt för främjande av deras arbetsuppgifter, samt meddela dem råd och anvisningar i ämnen, som beröra deras verksamhet. Skogsstyrelsen åligger vidare att öva tillsyn över användningen av de medel, som står till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för att stödja skogsbruket. På framställning skall skogsstyrelsen tillhandagå myndigheter, menigheter och institutioner med upplysningar och utredningar inom området för dess verksamhet.

Skogsstyrelsen utgöres av en överdirektör och chef samt fyra ledamöter.

Hos styrelsen skall vara anställda befattningshavare i enlighet med gällande personalförteckning för styrelsen samt dessutom, i mån av behov och tillgång

på medel, annan personal. Styrelsen äger därjämte att, så långt anvisade medel förslå därtill, anlita sakkunnig person vid behandling av visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån) samt en administrativ byrå. Dessutom finnes en särskild avdelning för ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl. Mat:s förordning den 30 maj 1941 (nr 350; ändr. 323/1946, 387/1949, 823/1952) skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att befrämja och understödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt inom styrelsens verksamhetsområde. Därjämte skall skogsvårdsstyrelse utföra den uppsikt och vidtaga de åtgärder, som jämlikt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningar ankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelsen har att till fullgörande av sin uppgift

verka för utbredande av kunskap om skogsskötseln och landets skogsbruk genom anordnande eller understödjan- de av kurser, föreläsningar, studiefär- der eller annan undervisnings- eller upplysningsverksamhet,

föranställa därom, att inom verksamhetsområdet så vitt möjligt finnes tillräcklig tillgång på skogsfrö och plantor av fullvärdig, för orten lämplig beskaf- lenhet,

lämna sakkunnigt biträde vid plan- läggning av skogsbrukets drift samt vid skogens vård och skötsel i övrigt,

stödja sammanslutningar av skogs- ägare i deras verksamhet för skogsvår- dens befrämjande,

bevilja bidrag till utförande av skogs- vårdsfrämjande åtgärder,

medverka till genomförandet av åtgärder i syfte att bekämpa skogseld, samt

vidtaga i övrigt påkallade åtgärder till befordrande av en förbättrad skogs- hushållning.

Skogsvårdsstyrelse äger att med till- lämpning av de föreskrifter, skogssty- relsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen må lämna biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i öv- rigt.

Vid fullgörandet av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till ef- terrättelse vad i övrigt finnes föreskri- vet i författningar och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Skogsvårdsstyrelserna, 25 till antalet, består inom vart och ett av Älvsborgs, Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom annat landstingsområde av tre i skogs- bruk förfarna och med skogsförhållan- dena i orten väl förtrogna män, utsed- da för tre år i sänder, en såsom ord- förande av Kungl. Maj:t samt de övriga till halva antalet av vederbörande lands- ting och till halva antalet av vederbö- rande hushållningssällskap.

Hos skogsvårdsstyrelse skall vidare vara anställda befattningshavare i en- lighet med för styrelsen gällande, av Kungl. Maj:t fastställd personalförteck- ning. Sälunda finnes i allmänhet en länsskogvaktare för vart och ett av de ca 300 länsskogvaktardistrikten. Skogs- vårdsstyrelse må därjämte anställa öv- rig för dess verksamhet erforderlig per- sonal.

Slutligen skall vid skogsvårdsstyrelse finnas ett råd för undervisningsfrågor,

bestående av länsjägmästaren samt fyra av skogsvårdsstyrelsen för tre år i sänder särskilt utsedda personer, av vilka en skall företräda domänverket, en det

större enskilda skogsbruket, en det mindre skogsbruket och en skogsarbetarna. En av ledamöterna skall av rådet väljas till ordförande.

II. Skogsforskningsinstitutet¹

Statens skogsforskningsinstitut utgör enligt instruktion (SFS 1945 nr 439 med ändringar) det centrala organet för den med statsmedel bedrivna skogliga forskningen i landet.

Institutet har två huvuduppgifter. Den ena är att genom vetenskaplig forskning klargöra hur skogen under olika förhållanden lämpligen bör skötas, och den andra att genom en fortlöpande inventering uppskatta omfattningen och beskaffenheten av rikets skogstillgångar samt avverkningsarnas storlek (riksskogstaxering). Dessutom har institutet en viss undervisnings-skyldighet vid Kungl. Skogshögskolan.

Bakom dessa allmänna ord dölja sig mångskiftande uppgifter. Dessa är fördelade på följande sex avdelningar:

1. Skogsavdelningen.
2. Avdelningen för botanik och marklära.
3. Zoologiska avdelningen.
4. Avdelningen för skogstaxering.
5. Genetiska avdelningen.
6. Avdelningen för arbetslära.

Förutom dessa avdelningar finns, gemensamma för institutet, ett kontor för matematisk statistik och ett kansli samt dessutom ett driftslaboratorium för markanalyser.

Institutet slår under överinseende av en för skogshögskolan och institutet gemensam styrelse. Denna utgöres av cheferna för domänstyrelsen och skogsstyrelsen, skogshögskolans rektor och chefen för institutet såsom självskrivna

ledamöter samt sex av Kungl. Maj:t för en tid av tre år utsedda ledamöter.

Den närmaste ledningen av institutet tillkommer en chef, vilken benämnes professor. Chefens huvuduppgift är att samordna och leda arbetet inom institutet samt uppehålla kontakten med andra forskningsgrenar och med den skogliga praktiken.

De olika avdelningarna förestås av avdelningsföreståndare med professors ställning, som vid sin sida har en eller flera försöksledare. Föreståndare och försöksledare har var och en sina särskilda forskningsområden. De biträds i sitt arbete av ett för de olika avdelningarna växlande antal assistenter, skogsmästare, skogsbiträden, laboratoriebiträden och andra hjälpkrafter. Kontoret för matematisk statistik står under ledning av en försöksledare, som därvid närmast biträdes av en amanuens. Kansliet förestås av en förste byråsekreterare.

Forskningen vid institutet grundar sig huvudsakligen på analys och bearbetning av i fältet insamlat observationsmaterial. Fältarbetet är därför mycket omfattande. Institutet har sålunda flera tusen fasta försöksytor och tillfälliga undersökningsytor fördelade över hela landet. Dessutom disponerar institutet tre försöksparkar med en sammanlagd areal av 3 900 ha skogsmark, nämligen Tönnersjöhedens försökspark

¹ Ur »Meddelanden från Statens Skogsforskningsinstitut» band 42, nr 3 A.

i Halland, Siljansfors försökspark i Dalarna samt Svarberget-Kullbäckslidens försökspark i Västerbotten. Härtill kommer Bogesunds försöksfält invid Stockholm. För tillsynen av dessa anläggningar svarar närmast å desamma stationerade skogsmästare.

III. Skoglig undervisning

För utbildning av befälspersonal för olika skogliga verksamhetsområden finns ett flertal läroanstalter. Den högsta skogliga utbildningen erhålles vid kungl. skogshögskolan å Experimentalfältet utanför Stockholm. Efter en studietid vid denna av ca 3½ år diplomerar eleverna till civiljägmästare. Numera finns även möjligheter att efter mera specialiserade studier avlägga skogsvetenskaplig licentiatexamen eller doktorsgrad. Av de 37 inträdessökande till skogshögskolan hösten 1952 antogs 30 som elever. Samma år utexaminerades inalles 16 civiljägmästare.

Statens skogsmästarskola, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att genom teoretisk och praktisk undervisning meddela sådana kunskaper i skogshanteringen, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens än skogsskola är önskvärd. För inträde erfordras genomgång av skogsskola med goda betyg eller realskola jämte viss skoglig utbildning eller lantbruksutbildning. Kurstiden är 15 månader, varav tre månader för tentamensstudier. År 1952 utexaminerades från skolan 20 skogsmästare. Av de 35 inträdessökande samma år antogs 17, varav 1 norrman.

Resultaten av institutets verksamhet bekantgörs dels i tre särskilda publikationsserier: 1) Meddelanden från Statens skogsforskningsinstitut, 2) Serien uppsatser och 3) Flygblad, dels i facktidsskrifter, samt genom föreläsningar och praktiska demonstrationskurser.

De sex skogsskolornas (varav fem äro statliga och stå under domänstyrelsens tillsyn) uppgift är att meddela teoretiska kunskaper och praktisk insikt och färdighet i skogshanteringen i den utsträckning, som erfordras för tjänster såsom kronojägare, länsskogvaktare, skogvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Hällnäs, Bispgården, Bjursfors, Färna och Kollberga (statliga) samt i Gammalkroppa (privat). Kurserna är ettåriga. Vid skolorna utexaminerades under år 1952 115 elever; av 327 sökande hösten 1952 antogs 116 nya elever.

För inträde i samtliga av de ovan berörda skolorna fordras genomgång av en förberedande skogskurs vid någon av de tre härför avsedda skolorna. Av dessa bedrivs två av domänverket (Storsund och Skinnskatteberg) och en är privat (Gammalkroppa). En fjärde kurs anordnas fr. o. m. 1953 på Asa skogsvårdsgård av skogsstyrelsen i samarbete med skogsvårdsstyrelsen i Kronobergs län. Vid domänverkets båda skolor hålls årligen två kurser om vardera fyra månader. Kursen på Gammalkroppa pågår i fem månader. Under 1952 antogs och utexaminerades från dessa kurser inalles 166 elever.

Förutom ovan behandlade »fasta» undervisning bedrivs en skiftande undervisningsverksamhet genom kortare och

Tabell R. Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare under år 1952

Professional training of forest workers and forest owners

1	2	3	4	5	6	7
Kurstyp <i>Type of education</i>	Skogsvårdsstyrelse <i>Local forestry board</i>		Domänverket <i>The State Forest Service</i>		Bolag, skogsägarföreningar m. fl. <i>Companies, associations etc.</i>	
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>
Grundläggande yrkeskurser f. ungdom <i>Vocational training for young people</i>	14	233	1	12	—	—
Fortbildningskurser i skogsarbete <i>Continuation courses in forestry work</i>						
2—5 dagar 2—5 days	85	1 505	30	350	30	453
6—12 dagar 6—12 days	29	366	8	89	13	213
13 dagar el. längre 13 days and over	17	233	—	—	—	—
Förmanskurser <i>Courses for foremen</i>	3	52	—	—	5	91
Kurser i skogsvård m. m. <i>Silvicultural courses etc.</i>						
2—5 dagar 2—5 days	7	111	—	—	—	—
6—12 dagar 6—12 days	15	248	—	—	—	—
13—29 dagar 13—29 days	5	64	—	—	—	—
30 dagar el. längre 30 days and over	6	107	—	—	—	—
Skogsbetonade fortsättningsskolor (6—12 veckor)	39	632	33	495	11	163
<i>Continuation schools with emphasis on forestry training</i>						
Kurser med skriftlig och muntlig undervisning	91	1 052	—	—	—	—
<i>Courses with written and oral instruction</i>						

längre kurser av olika slag. Som arrangeras av sådana stå än statliga eller statsunderstödda organ såsom domänverket och skogsvårdsstyrelserna, än enskilda förelag och sammanslutningar. Dessa kurser riktar sig till enskilda skogsägare och skogsarbetare eller avse utbildning av förmanspersonal och varierar i längd från några dagar till flera månader.

Den av skogsvårdsstyrelser-

na bedrivna utbildningsverksamheten är huvudsakligen koncentrerad till skogsvårdsgårdarna. Kortare specialkurser förläggas dock ofta till andra platser.

Verksamheten omfattar följande grenar:

yrkesorientering och förberedande yrkesutbildning genom anordnande av skogsbetonade fortsättningsskolor,

grundläggande yrkesutbildning för

Av skogsvårdsstyrelserna disponerade fastigheter avsedda för undervisningsändamål, år 1952

Län	Fastighetens namn	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser		Län	Fastighetens namn	Prod. skogs- mark ha	Antal elev- platser	
			som- mar	vin- ter				som- mar	vin- ter
Nb	Björkfors ¹	907	20	20	Ög	Skullebo	293	20	--
	Pitedalens skogsvårdsgård (Låstbäcken ²)	150	24	24	Skb	Gårdsjö ⁵	1 228	15	15
	Hundsjö ³	465	18	18	Äbg	Finnabo ⁴	75	—	—
Vb	Bäcksjö	570	14	14	Jkp	Trollebo	354	55	55
	Snåbacka	93	14	14	Krb	Asa	395	39	36
	Hammar	229	14	14	Klm n.	Lidhem	335	28	28
JH	Halåsen	352	40	—	Klm s.	Kranklösa och Ingelstorp ⁴ ...	112	—	—
Vnr	Ljungaskog ...	265	24	24	GH	Hejdes	246	—	—
	Viken	240	23	—	Gbg	Hensbacka	215	25	18
	Godmark ⁴	94	—	—	Hl	Egernahult ...	84	15	—
Gvl	Kratte Masugn	338	60	30	Lia ⁶	161	19	19	
	Vik m. fl. ⁴	635	—	—	Bl	Sjöarp	155	26	22
kpb	Rankhyttan ...	438	26	—	Mlm	ULLstorp ⁴	109	—	—
Vrm	Södra-Viken ...	334	20	—		Hemmeneköp ⁴	30	—	—
Vstm	Västsura	617	28	28	Hela riket		10 402	627	431
Ups	Frossarbo	165	20	20					
Sth	Ladvik	510	24	24					
Sdm	Vallmotorp ...	200	16	8					

¹ Äges av hushållningssällskapet i Norrbottens län.

² Marken upplåten av Piteå landskommun.

³ Marken upplåten av Överluleå kommun.

⁴ Fastighet för demonstrationsändamål.

⁵ Äges av Katrinefors AB.

⁶ Äges av landstinget i Hallands län.

ungdom i 15--18 års ålder vid 1—5 månaders allsidiga yrkeskurser,

vidareutbildning av skogsägare och skogsarbetare vid tekniskt betonade kurser i skogsarbete (huggnings- och körningsarbete, verktygsvård, motorsågning m. m.), skogsvårdskurser och kurser rörande driften av bondeskogsbruk,

utbildning av arbetsförmän för skogsvårdsstyrelsens eget behov och för det enskilda skogsbruket.

Undervisningen är antingen helt

muntlig eller kombinerad skriftlig (korrespondenskurser) och muntlig. Till kursdeltagarna utgår stipendier samt i vissa fall reseersättning och ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

En mycket omfattande upplysnings- och instruktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogs dagar, utställningar, föredrag, ambulerande instruktörer) förbereder och kompletterar den kursmässiga undervisningen.

Skogsvårdsstyrelsernas undervisnings-

verksamhet under 1952 redovisas i tabell R. En jämförelse med verksamheten 1951 visar en stark ökning av vissa typer av undervisning. Så t. ex. hölls 1952 131 fortbildningskurser i skogsarbete, medan motsvarande antal 1951 var 64; ökningen faller huvudsakligen på kurser kortare än 6 dagar. År 1952 hölls 33 kurser i skogsvård m. m.; motsvarande antal var under 1951 22. Den största ökningen i verksamheten faller dock på de s. k. skogsbetonade fortsättningsskolorna. Under 1951 svarade skogsvårdsstyrelserna för undervisningen vid 15 sådana skolor, under 1952 vid 39; deltagarantalet vid kurserna mer än tredubblades.

Verksamheten vid de ovan nämnda skogsvårdsgårdarna har liksom den skogligen undervisningen i allmänhet utvecklats mycket snabbt under de senaste åren. Såsom framgår av sammanställningen å föregående sida ägde eller disponerade år 1952 23 av landets 25 skogsvårdsstyrelser fastigheter för undervisningsändamål, de flesta med förläggningsbyggnader. År 1945 innehade endast elva skogsvårdsstyrelser sådana fastigheter. Mellan de båda såförda åren ökade antalet elevplatser för sommarföreläggning från 238 till 627 och för vinterföreläggning från 113 till 431. Vissa skogsvårdsgårdar utnyttjas — förutom för undervisnings- och demonstrationsändamål — även för skogsvårdsstyrelsernas plantskoleverksamhet.

D o m ä n v e r k e t bedriver en

omfattande undervisningsverksamhet bland sina arbetare. Särskilt synes fortbildningskurserna i skogsarbete ha tilltagit i omfattning under 1952, då 439 arbetare deltog i sådana kurser; under 1951 deltog 91 arbetare i kurser av detta slag. Verket har vidare svarat för undervisning vid 33 skogsbetonade fortsättningsskolor i olika delar av riket.

Vid lantmanna- och lantbruksskolor meddelas skoglig undervisning i växlande omfattning från 40 till 250 timmar per kurs. Vid ett tiotal lantmannaskolor finns ock särskilda skogligen linjer inrättade. Den skogligen undervisningen skötes i allmänhet av tjänstemän från skogsvårdsstyrelserna, i ett par fall av särskilt anställda jägmästare.

De större skogsbolagen anordnar årligen kurser av olika slag för utbildning av hos dem anställda arbetare och förmän. Under 1952 har ett 50-tal sådana kurser organiserats med ett deltagareantal av 757 arbetare. Därjämte meddelar de yrkesinstruktion till sina arbetare genom ambulerande instruktörer. Skogsbolagens medverkan i undervisningen vid de skogsbetonade fortsättningsskolorna är i tilltagande.

Den av de skogligen föreningarna och organisationerna bedrivna undervisnings- och informationsverksamheten beröres i korthet i följande avsnitt. I tabell R redovisas dock de kurser, i vilka skogsägareföreningar m. fl. medverkar.

IV. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verka ett stort antal föreningar och organisationer. Att i årsboken lämna en om än kortfattad

redogörelse för samtliga dessa skulle leda för långt. Nedan följer en översikt beträffande några av de viktigaste inom

skilda skogliga verksamhetsområden. En viss systematisering har eftersträvat i ordningsföljden; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter föreningar för skoglig växtförädling, ekonomiska intresseföreningar, arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

S k o g s s ä l l s k a p e t, stiftat 1912, har till främsta syfte att verka för bildandet av kommunala skogsallmänningar, i första hand genom tillvaratagande av vanvårdade skogsmarker, ävensom att befrämja tillkomsten av andra skogs-komplex, som tjäna allmännyttiga intressen. Under 1952 uppgick antalet aktiva medlemmar i sällskapet till 311, och totalarealen av de anslutna skogarna till 134 000 ha. Den till sällskapet knutna personalen bestod av ett 100-tal personer i tjänstemanna- eller förmansställning, varav 10 med skogshögskoleutbildning. Skogsvårds- och skogsförvaltningsverksamheten utvecklade sig under året i huvudsak efter uppställt program, vilket även gäller samarbetet med Remningstorps försöksskog och sällskapets kursverksamhet för yrkesutbildning av skogsarbetare. Norrlandsavdelningens verksamhet ökade i omfattning och intensitet. Vid årsmötet i Göteborg den 11 juni 1952 högtidlighölls sällskapets 40-åriga tillvaro.

S v e n s k a s k o g s v å r d s f ö r e n i n g e n s syfte är att verka för skogsvårdens främjande, främst genom anordnande av möten, överläggningar och exkursioner samt utgivande av publikationer. Föreningen ägnar också sin uppmärksamhet åt naturskydd, landskapsvård samt jaktvård. Förutom tidskrifterna »Skogen» (ca 11 000 prenumeranter) och »Svenska Skogsvårdsföreningens Tidskrift» (drygt 2 000 pre-

numeranter) utges från föreningens förlag diverse upplysningsskrifter, en skogskalender m. m.

S t i f t e l s e n S k o g s v e c k a n s uppgift är att, under benämningen »skogsvveckan», sammanföra möten med organisationer, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier, i syfte att underlätta såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skogs-näringens företrädare.

Vid skogsvveckan hålles allmänna sammanträden för behandling av för skogsnäringen betydelsefulla frågor. 51 organisationer är anslutna.

N o r r l a n d s s k o g s v å r d s f ö r b u n d, som stiftades 1883, har till syfte att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivande av »Norrlands skogsvårdsförbunds tidskrift» (ca 600 sidor per år, ca 3 000 prenumeranter). Förbundet har från eget förlag utgivit diverse skogliga handböcker såsom »Praktisk skogshandbok», »Kort handledning i skogshushållning», »Den nordsvenska skogsmarken» och »Handledning i plantskoleskötsel».

S v e r i g e s s k o g s ä g a r e f ö r b u n d utgör en sammanslutning av större enskilda skogsägare i landet, främst bolagen och större gods. Vissa skogsägande samfälligheter och stiftelser tillhör även förbundet. Dettas uppgift är att i ärenden av skogs-, jord- och skattepolitisk natur representera storskogsbrukets intressen inför slatsmakterna och allmänheten. I detta syfte verkställer förbundet utredningar och avger yttranden till regering och riksdagsutskott, ämbetsverk och andra myndigheter i lagstiftnings- och andra

frågor, som berör skogsbruk, jordägarerätt, social jordlagstiftning, skogsbeskattning, skogligt transportväsende, skogsundervisning och skogsforskning m. m. Förbundet bedriver vidare upplysnings-, propaganda- och pressverksamhet inom dessa ämnesområden till hävdande av det större enskilda skogsbrukets intressen. Till medlemmarnas tjänst utövas även viss service- och informationsverksamhet. Förbundets medlemmar representerade år 1952 en sammanlagd areal av 5,5 milj. ha produktiv skogsmark. I syfte att intensifiera sin verksamhet har förbundet under 1952 delvis omorganiserats.

Sveriges häradsallmänningförbund, i vilket samtliga 60 häradsallmänningar i riket är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga viktlinjer och därvid tillvarata allmänningsdelägarnas berättigade intressen. Allmänningarnas totala areal uppskattas till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet har till ändamål att utgöra ett samband mellan dem, som är teoretiskt eller praktiskt intresserade i flottning och närbesläktade spörsmål samt att gagna flottningsväsendets utveckling i olika avseenden. Förbundet verkar bl. a. genom föreläsningar, utredningar, studieresor och framställningar till myndigheter. År 1952 var 47 flottningsföreningar samt 5 större skogsindustrier anslutna till förbundet, varjämte närmare 300 personliga ledamöter fanns. Förbundet högtidlighöll vid sitt årsmöte den 10 mars 1952 50-årsjubileet av sin tillkomst.

Svenska jägareförbundet, som stiftades år 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorterar tjugofem länsjaktvårdsföreningar, till vilka under året ca 1 800 lokalorganisationer var anslutna. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl. a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter, genom fällbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften Svensk Jakt (upplaga ca 73 000 ex.). Beträffande förbundets åtgärder under 1952 i syfte att rädda landets kronhjortsbestånd har redogjorts i kap. F, Vilttillgång och jakt.

Föreningen för växtförädling av skogssträd har till syfte att genom växtförädling söka uppdraga förbättrade kulturformer av i Sverige odlingsbara skogssträd. Verksamheten bedrivs vid tre förädlingsstationer: Ekebo i Källstorp (Skåne) med södra Sverige som arbetsområde, Brunnsberg (Värmland), dit förädlingen för mellersta Sverige är förlagd, och Sundmo i Imforsmo (Ångermanland), där raser för landets norra delar bearbetas. Föreningen utger en årsberättelse samt meddelanden och publikationer, vari redogörelser lämnas för förädlingsarbetets fortskridande. Ehuru föreningen icke bedriver någon i egentlig mening kommersiell plantskolerörelse, ställs årligen betydande kvantiteter skogsodlingsmaterial till intresserade skogsägares förfogande. Ett viktigt led i föreningens verksamhet består i anläggning av fröplantager. Föreningens verksamhet finansieras, förutom av medlemsavgifterna, av anslag från fonder och skogsindustriella företag.

Sällskapet för praktisk

skogsförädling vill för det praktiska skogsbruket söka medverka i arbetet för en förenklad och säker fröförsörjning. Ett flertal fröplantager för produktion av tallfrö har påbörjats, och de tallar, som skall ingå i plantagerna, äro registrerade och har i stor utsträckning förökats genom ympning. Sällskapet arbetar även med klassificering av skogarna ur fröinsamlings synpunkt samt med föryngringsundersökningar, plantskoleskötsel och beståndsskötsel. Till sällskapet var 1952 anslutna 14 skogsbolag, tre skogsvårdsstyrelser och en besparingsskog. Det utger »Meddelanden till Sällskapet för praktisk skogsförädling ledamöter» och söker även genom kurser och demonstrationer medverka till upplysning rörande nya metoder och forskningsresultat.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik har till ändamål att främja samarbete och verka för en god fördelning av arbetsuppgifterna mellan de organ, som i Sverige företräda skoglig växtförädling och genetik. Under 1952 har nämnden enligt sitt program uppställt regler för anläggning av skogsfröplantager och förberett anläggande av vissa större centrala plantager i egen regi. Nämnden har vidare utformat riktlinjer för fenotypkontroll av plantagemoderträd och för avkommebedömning.

Skogsägareföreningarna, vilkas verksamhet från början var av ren ideell natur med huvudsyfte att verka för ökat intresse för skogsvård och därmed för ökad och förbättrad skogsproduktion, ombildades under 1930-talet till ekonomiska föreningar, varefter arbetsuppgifterna utökades med försäljnings- och virkesförädlingsverksamhet. Samtidigt bildades, 1932,

föreningarnas centralorgan, numera Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR). Organisationen bestod år 1952 av 29 föreningar med ca 120 000 medlemmar representerande en skogsmarksareal av ca 6,25 milj. ha. — Vid sidan om den rena affärsdrivande verksamheten driver föreningarna en omfattande informationsverksamhet. Denna avser att ge medlemmarna dagsaktuella upplysningar dels om marknadsläget och avsättningsmöjligheterna för virke, dels om skogligt tekniska och ekonomiska spørsmål samt organisationsfrågor. Föreningarna anordnar, dels i egen regi och dels i samarbete med skogsvårdsstyrelserna, s. k. skogs dagar med demonstrationer, föreläsningar och diskussioner samt tävlingar. Antalet sådana skogsdagar under 1952 var 253 med sammanlagt 23 000 deltagare. Dessutom anordnar föreningarna kurser bl. a. i redskapsvård och för utbildning av apterare, apterings- och gallringstävlingar samt föredrag över skogliga frågor. Till tjänst för medlemmar, som av olika anledningar inte själva kunna genomföra drivningar, har föreningarna i viss utsträckning åtagit sig drivningsuppdrag. Skogsägareföreningarna har under året innehaft och i egen eller i dotterföretags regi drivit 13 ramsågverk, 65 ari- och cirkelsågverk, 3 snickerifabriker, 7 impregneringsverk, 20 brädgårdar samt 23 vedgårdar, 2 bobinfabriker, 1 årfabrik och 1 mekanisk verkstad. Genom riksförbundet har under 1952 exporterats props, massaved och sågade varor till ett sammanlagt värde av omkring 87 milj. kronor. Härtill kommer en ganska omfattande export av sågat virke direkt av vissa skogsägareföreningar. Riksförbundets och skogsägareföreningarnas totala omsättning utgjorde år 1952

ca 731 milj. kronor. — Meddelanden o. d. från riksförbundet och skogsägareföreningarna inflyter i Jordbrukarnas Föreningsblad, som utgår i en upplaga av närmare 400 000 ex. och därmed når praktiskt taget samtliga enskilda skogsägare i riket. Riksförbundets facktidsskrift Skogsägaren utgår i en upplaga av ca 31 000 ex.

Nordsvenska virkesföreningen, Hälsinglands virkesförening samt Västsvenska och Sydsvenska virkesföreningarna har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. För detta ändamål föres bland annat förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogsägareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Inom de områden där skogsindustrierna icke sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna, utan att ha skapat någon fast organisation för ändamålet, med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samarbeta i virkesfrågor på sätt nyss sagts.

Föreningen Skogsarbeten utgör arbetsgivareorganisation för bologsskogsbruket och flottningen i norra Sverige (fr. o. m. Olandsån och norrut). Medlemmar i föreningen är:

- | | | |
|---|-------------------------------|------------------|
| A | idkare av skogsbruk och rund- | virkeshantering |
| B | > | > flottning |
| C | > | > flottläggning |
| D | > | > virkesmätning. |

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm och verksamhetsområdet är uppdelat på sju distrikt.

Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper därmed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsspörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. — Flertalet större skogsbolag inom verksamhetsområdet, samtliga flottningsföreningar utom en och samtliga virkesmätningföreningar är medlemmar i Föreningen Skogsarbeten. Föreningen samarbetar med domänverket i Föreningen Skogsarbetens och kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning (SDA), varom mera nedan.

Svenska lantarbetsgivareföreningen utgör en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen för tillvaratagande av gemensamma intressen bl. a. genom att biträda vid förhandlingar om kollektivavtal, genom att i lagsiftningsfrågor framföra jordbrukets, skogsbrukets och trädgårdsnäringens synpunkter på arbetsmarknadens problem, att i sådana frågor verkställa utredningar samt att sprida kännedom därom genom exkursioner, föredrag o. d., ävensom att genom arbetsstudier medverka till rationalisering. För skogsbruket omspannar föreningen med sin verksamhet södra och mellersta Sverige upp till Dalarna. Föreningen hade 1952 10 500 medlemmar representerande en areal produktiv skogsmark av 905 000 ha. Föreningen utger Svenska Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift. Föreningen samarbetar med bl. a. domänverket i Mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA), varom mera nedan.

Arbetarparten representeras företrädesvis av det till Landsorganisationen

anslutna Svenska skogs- och flottningssarbetareförbundet vid förhandlingar om löner för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare m. fl. arbetstagarergrupper inom skogsbruket. Förbundet har sitt säte i Gävle och omspanner med sin verksamhet hela riket. — Vid förhandlingar rörande körningsavtal deltagar även Riksförbundet Landsbygdens folk. Virkesmätarna företrädas av Sveriges virkesmätares riksförbund.

Föreningen Skogsarbetens och kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning (SDA) syftade ursprungligen till att fastställa grunder för ackordsättning av huggnings- och körningsarbetet, lämpliga att införas i arbetsavtalen. Under de senaste åren har arbetet alltmer kommit att inriktas på rationalisering av redskap, maskiner, arbetsmetoder m. m. inom drivningsarbetet. SDA är organiserat på tre forskande avdelningar, huggnings-, hästtransport- och motortransportavdelningarna, samt en försöksstation i Lycksele för redskaps- och maskinprovningar, konstruktionsarbeten o. d. Det undersökningsmaterial, som avdelningarna insamlar genom tids-, redskaps- och metodstudier, maskinprovningar m. m., bearbetas av en särskild bearbetningsavdelning, som även handhar en omfattande tim- och förtjänststatistik inom avverkningsarbetet och verkställer utredningar. — På grund av de ökade kraven på förmedlings- och propagandaverksamhet har inrättats en förmedlingsavdelning, som genom skriftliga meddelanden, handböcker, broschyrer, film, föredrag, demonstrationer och en omfattande kursverksamhet m. m. förmedlar de viktigaste undersökningsresultaten till medlemsföretagen och bedriver propaganda

för rationella redskap och arbetsmetoder. — Som ett organ för samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbetsstudie- och rationaliseringsfrågor upprättades 1948 en arbetsstudienämnd med representanter från arbetsstudieavdelningen samt från Svenska skogs- och flottningssarbetareförbundet och Riksförbundet Landsbygdens folk. — Arbetsstudieavdelningens arbete har under år 1952 bl. a. inriktats — inom huggningsområdet — på studier av enmansmotorsågar, hand- och maskinbarkning, samt — inom transportområdet — på provningar av redskap för lunning och släpkörning, dragmotstlundsundersökningar, provning av olika band- och hjultraktorer, studier av lastning och hantering av virke m. m. Dessutom har under detta år ett mycket omfattande statistiskt material insamlats och bearbetats. — Sekretariatet för Skogsbrukets skyddspropaganda är förlagt till SDA.

Föreningen Värmlands skogsarbetsstudier (VSA) i Filipstad har till ändamål att tillhandahålla förnödenheter och verkställa utredningar samt bedriva annan därmed förenlig ekonomisk verksamhet åt föreningsmedlemmarna på deras skogliga arbetsområde. Medlemmar i föreningen är ett antal större värmländska skogsbolag. Föreningen är organiserad på tre sektioner, en för fältstudier och yrkesundervisning, en för tekniska experiment m. m. samt en sektion för försäljning och för den ekonomiska redovisningen. Under år 1952 har föreningen bl. a. provat ut speciella regnskydd för skogsarbetare, utfört kalkyler rörande barkningsmaskinernas användningsmöjligheter samt påbörjat studier över tidsåtgången vid olika slag av skogsodlingsarbeten i syfte att nå fram

till en ackordsättning vid dessa arbeten. Yrkesundervisningen har upptagit en stor del av föreningens verksamhet; bl. a. ha fyra skogsbetonade fortsättningskolor genomförts.

Mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA) har till uppgift bl. a. att utföra undersökningar och arbetsstudier, som ha samband med skogsbrukets avtalsfrågor, kartlägga och beskriva inom skogsbruket använda arbetsmetoder, redskap och organisationsformer, genom skriftliga och muntliga redogörelser samt i bild och film sprida kunskap om vunna resultat, verka för utbildning av i skogsbruket sysselsatta, utöva rådgivande verksamhet till tjänst för medlemsföretagen samt att samarbeta med på området verkande andra organisationer m. fl. Under 1952 har undersökningar bedrivits inom huggningsområdet med tidsstudier av huggning av olika virkessortiment i olika slags bestånd. Inom körningsområdet har en serie grundläggande undersökningar genomförts av rullnings- och glidmot-

stånd vid körning på barmark med olika med- och hjuldon. Därför har en större undersökning verkställts över hjultraktorn i transportarbete under barmarksförhållanden på vägar av olika godhetsgrad. MSA har under året även bedrivit viss kursverksamhet för hos intressentföretagen anställda huggare, biträtt vid av skogsvårdsstyrelser anordnade utbildningskurser samt genomfört tre fortbildningskurser för arbetsledarpersonal med skogsskoleutbildning.

En sammanslutning av organisationerna för arbetsstudier i skogsbruket, Skogsarbetsstudieorganisationernas Centralråd (SC), bildades år 1951 med syfte bl. a. att samordna medlemsorganisationernas arbetsuppgifter, så att minsta möjliga dubbelarbete uppstår, samt att verka för en planmässig delgivning av forskningsresultaten.

Beträffande virkesmätningföreningarnas och flottningföreningarnas verksamhet hänvisas till årsbokens avsnitt om virkesmätning och flottning.

V. Anslag för skogsvårdande ändamål

På grund av skogens långa omloppstid ger produktionsbefrämjande åtgärder i skogsbruket god avkastning först på längre sikt. Den enskilde skogsägaren har därför icke alltid intresse och möjligheter att verkställa alla de åtgärder, som ur allmän synpunkt kan vara önskvärda för skogens förkovran. Sedan länge har därför staten lämnat bidrag till utförande av vissa skogliga åtgärder. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under tider av arbetslöshet.

De åtgärder, som kan stödjas på detta

sätt, är skogsdikning, skogsvägbyggnad m. m. och på vissa marker även skogsåterväxtåtgärder. Skogsvårdslagen stadgar reproduktionsplikt efter avverkning, och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, kan statsbidrag utgå endast i undantagsfall. Bidragsgivningen till återväxtåtgärder är därför i huvudsak begränsad till marker utan reproduktionsplikt, t. ex. gamla ljunghedar, hag- eller andra betesmarker, gammal åker som överföres till skogsmark samt till vissa marker, där skogen skadats av brand, insekter m. m.

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna för vissa av

Anslag	Tillämpningsområde	Bidragsberättigade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 239/1948 med ändring 199/1951).	Skogar under skogsvårdslagen och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna.	Återväxtåtgärder, skogsdikning och — i stavaskog och stavaskogsliknande ungskog — röjningsgallring.
Anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo («skogsvägsanslaget» kungörelse nr 530/1943 med senare ändringar).	Skogar under skogsvårdsstyrelsens uppsikt d. v. s. samtliga skogar under skogsvårdslagen, lagen om häradsallmänningar och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna.	Nybyggnad av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förbättring av annan enskild väg. (Bidrag till flottleder och skogshärbärgen har blott undantagsvis kommit ifråga.)
Norrländska produktionsanslaget (kungörelse nr 599/1940 med senare ändringar).	Skogar i Norrland under skogsvårdslagen och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna. Utanför Norrland har bidrag icke varit ifrågasatt, ehuru vissa skogar inom Kopparbergs län tillhör anslaget tillämpningsområde.	Samma åtgärder, som äro berättigade till bidrag från skogsförbättrings- o. skogsvägsanslagen samt — i lappmarkerna — betesanläggning och röjningsgallring i plant- och ungskog.
Prisutjämningsmedel till återuppbyggnad av skogsbeståndet (kungörelse nr 374/1949).	Skogar under skogsvårdslagen och lagen om allmännings-skogar i Norrland och Dalarna. Med hänsyn till bidragsbestämmelserna komma medlen knappast till användning i lappmarkerna, där re-produktionsplikt infördes först 1934.	Återväxtåtgärder.

¹ Till kategori B hänföras aktiebolag och vissa andra, huvudsakligen större skogsägare. Till kategori A hänföras övriga enskilda skogsägare.

le särskilda skogsvårdsanslagen

issa bestämmelser om bidragsgivning.	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m. m.
<p>bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarligen otillfredsställande skogstillstånd (skogsvårdslagens § 17).</p> <p>... k. skogsvårdsområde bildas. Detta avgränsas med hänsyn till möjligheterna att åstadkomma betesred. Markägarna förbinder sig att utföra alla i en skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år).</p>	<p><i>Skogsdikning: 40 %.</i> <i>Övriga åtgärder:</i> Kat. A 50 %¹ Kat. B 40 %.</p> <p><i>Större skogsväg:</i> (stamväg): 50 %. <i>Mindre skogsväg:</i> Kat. A 40 %¹ Kat. B 25 %.</p> <p><i>Lappmarkerna och — om skogsstyrelsen så föreskriver — svår- föryngrade skogar i Jämtlands län:</i> Kat. A 80 %¹ Kat. B 60 %. (De angivna procentsatserna gäller dock ej för väganläggning, vilken åtgärd i ringa omfattning understöts med bidrag från detta anslag).</p> <p><i>Området i övrigt:</i> Skogsdikning: 50 %. Övriga åtgärder: kat. A 50 %¹,</p>	<p>Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet. Maximiprocent är 60.</p> <p>Högre bidragsprocent kan beviljas endast efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall. Maximiprocent är 75.</p> <p>Bidragen till betesanläggning äro maximerade på så sätt att procentsatserna i regel tillämpas på en anläggningskostnad av högst 2 000 kr/ha.</p>
<p>bidrag utgår för sådana återväxtåtgärder efter äldre avverkning, vilka omfattas av reproduktionsplikt, men som av särskilda skäl icke ansetts kunna utkrävas (»formell reproduktionsplikt»). Avverkningen som utlöste reproduktionsplikt skall ha varit utförd senast omkring år 1934.</p>	<p>kat. B 40 %. Kat. A 50 %¹ Kat. B 40 %</p>	<p>För att bidrag av medlen överhuvudtaget skall utgå, skall markägaren ha utfört andra återväxtåtgärder i »normal omfattning». Bidragsmedlen skola alltså åstadkomma en <i>utökad</i> verksamhet med återväxtåtgärder.</p>

Tabell S. Av riksdagen anvisade medel till de särskilda skogsvårdsanslagen

Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament

Måttenhet: 1 000 kronor
Unit of measurement: 1 000 kronor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Budget- år <i>Budget- year</i>	Statens skogsut- dik- nings- anslag ¹ <i>Forest drain- ing grants</i>	Statens skogs- odlings- anslag <i>Refo- resta- tion grants</i>	Tillfäl- liga skogs- vårds- anslaget <i>Tem- porary grants for sil- vicultu- ral pur- poses</i>	Ansla- get till väg- och flott- leds- byggnad- er <i>Road- build- ing grants</i>	Norr- ländska skogs- produk- tions- anslaget <i>Forest produc- tion grants for Norr- land</i>	Vedut- synings- ansla- get <i>Grants for marking etc.</i>	Anslag till om- kostnad- er i sam- band m. in- köp och lösen av ved <i>Grants for pur- chases of fuel wood</i>	Statens skogs- förbät- rings- anslag <i>Forest impro- vement grants</i>	Summa <i>Total</i>
		Reservationsanslag			Förslagsanslag				
1927—28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928—29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929—30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930—31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931—32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932—33	1 000	350	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933—34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934—35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935—36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936—37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937—38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938—39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 610
1939—40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940—41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941—42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942—43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943—44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944—45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945—46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946—47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947—48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948—49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	350	2 875
1949—50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	1 100	3 625
1950—51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	1 000	4 400
1951—52	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 260	4 160

¹ T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximerad dispositionsrätt.

För budgetåret 1951/52 har medel beviljats till anslaget till väg- och flottledsbyggnader, norrländska produktionsanslaget samt till statens skogsförbättringsanslag med sammanlagt 4,2 milj. kr. Dessutom har för återuppbyggnad av skogsbeståndet till skogsstyrelsens förfogande ställts medel från diversemedelsfonden för prisutjämningsavgifter med 2,0 milj. kr. De för ovan nämnda skogsvårdsanslag gällande bidragsbestämmelserna är sammanfattade i tablån å sidorna 82—83.

Förutom de ovan nämnda anslagen finns vissa andra äldre anslag, till vilka medel icke anvisats under året. Alla företag, till vilka bidrag beviljats från nämnda anslag, har emellertid ännu icke slutavsynats. Dessa äldre anslag är bl. a.: statens skogsdikningsanslag, statens skogsodlingsanslag samt anslaget till omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved m. m.; medel till

dess tre anslag har icke beviljats sedan budgetåret 1947/48.

Tabell S utvisar de belopp, som av riksdagen beviljats under de olika anslagen alltsedan respektive anslags tillkomst.

Utnyttjandet under budgetåret 1951/52 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret 1951/52 har det största beloppet tilldelats från skogsvägsanslaget, 1,8 milj. kronor motsvarande i genomsnitt 41 % av den beräknade bruttokostnaden. Från skogsförbättringsanslaget tilldelades 1,2 milj. kronor, av prisutjämningsmedel 0,2 milj. kronor och från norrländska produktionsanslaget 1,3 milj. Inalles tilldelades bidragsmedel för skogsvårdsåtgärder med 4,5 milj. kronor, d. v. s. 0,5 milj. mindre än under 1951. Av den totala bidragssumman har under 1952 den största delen, 57 %, utgått till de fem norrlandslänen.

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal täckes närmare en tredjedel eller ca 4 000 milj. ha av skog. På grund av sin belägenhet är emellertid större delen av denna skog, enligt uppskattning 60—65 %, icke tillgänglig för exploatering; detta gäller framförallt de vidsträckta tropiska urskogarna i Afrika och Sydamerika, men även stora delar av de kanadensiska och ryska skogsvidderna ligger allttjämt orörda och oåtkomliga för lönsam exploatering. — Geografiskt fördelar sig världens skogsmarksareal på följande sätt (enl. Yearbook of Forest Products Statistics 1953):

Europa (utom USSR)	128 milj. ha	3,3 %
USSR	920 » »	23,7 »
Nordamerika	755 » »	19,5 »
Sydamerika	740 » »	19,1 »
Afrika	772 » »	19,9 »
Asien (utom USSR)	500 » »	12,9 »
Oceanien	64 » »	1,6 »
Hela världen	3 879 » »	100,0 %

De anförda siffrorna avser total skogsmarksareal. I tabell 43 redovisas den för exploatering tillgängliga skogsmarksarealen i vissa länder, där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, USA, Brasilien och Canada är de länder, som inom sina gränser har de största för exploatering tillgängliga skogsmarksarealerna; inom Europa intar Sverige och Finland i detta hänseende en särställning. I förhållande till totala landarealen ha Finland, Japan, Colombia och Sverige de största skogsmarksarealerna, och sett i relation till folkmängden är Canada och Belgiska Kongo de skogrikaste länderna.

Någon beräkning över de årliga totala virkesuttagen i världens skogar finns av förklarliga skäl icke. I tabell 44 är intagna uppgifter om avverkningarna i vissa länder, bland vilka samtliga större virkesproducentländerna ingår. Sovjetunionen och USA samt även Brasilien och Canada intog (1952) i fråga om avverkningskvantitet en särställning med resp. 365, 288, 99 och 87 milj. m³ f. ub. Sverige kom på sjätte plats med 42 milj. efter Japan, 52 milj. m³ f. ub.

Internationellt sett är emellertid avverkningsuppgifterna av underordnad betydelse, då i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna stannar inom resp. länders gränser. Som mätare på ländernas betydelse på den internationella marknaden är därför uppgifter om handeln värdefullare. Sådana uppgifter finns i tabell 45. Av denna framgår att både USA och Japan, trots dessa länders stora produktion, 1952 likväl som 1951, hade ett betydande importöverskott av rundvirke. Såsom exportör av sågtimmer av barrträd intog Finland en särställning med ett nettoexportöverskott 1952 av 700 000 m³. Viktigaste importländer var USA, Sverige, Canada, Storbritannien och Italien, samtliga med en nettoimport av över 100 000 m³. Av länder, som exporterade timmer av lövträd märkes Filippinerna, Nigeria och Guldkusten. Bland importländerna märks främst Japan, Storbritannien, Västtyskland och USA. — Ca 90 % av all världens (utom kommunistländernas) export av massaved

kom 1952 från Canada och Finland. Av importen gick grovt räknat hälften till USA; även Västtyskland och Sverige importerade betydande kvantiteter. — I fråga om props intog Finland, Canada och Sverige en särställning med en sammanlagd export 1952 av 3,7 milj. m³ motsvarande ca tre fjärdedelar av den totala exporten av props i världen under detta år. Viktigaste importland var Storbritannien, som ensamt importerade lika mycket som nyssnämnda tre länder tillsammans exporterade.

Vissa svårigheter föreligger att jämföra de olika ländernas produktion av sågade varor; den svenska produktionsuppgiften inkluderar sålunda icke försågningen vid mindre företag, och för ett flertal länder är uppgifterna för produktion av barrsågvirke och lådämnen sammanslagna. I fråga om sågat virke av såväl barr- som lövträ är emellertid USA:s produktion utan motstycke (15,1 milj. stds resp. 18,2 milj. m³) bland de länder, från vilka uppgifter är tillgängliga (uppgift saknas från t. ex. Sovjetunionen). Även Canada (3,5 milj. stds) och Japan (2,7 milj. stds) hade större försågning av barrträvirke än Sverige (totalt ca 1,4 milj. stds). Av de få länder för vilka produktionen av lådämnen är redovisad separat är Japan största producent (2,4 milj. m³); sannolikt är dock även USA:s produktion av lådämnen betydande. Frankrike och Canada hade den största produktionen av slipers (665 000 resp.

659 000 m³). Plywoodproduktionen dominerades helt av USA med 3,5 milj. m³, närmast följt av Västtyskland, 0,42 milj. m³ och Canada, 0,37 milj. m³.

Liksom 1951 överträffades Sveriges produktion av massa 1952 endast av produktionen i USA och Canada (kommunistländerna alltså undantagna). Betydande produktion av massa hade även Finland, Japan och Norge.

Det svagare konjunkturläget 1952 medförde, att handeln med trävaror och massa starkt minskade under detta år jämfört med 1951. Nästan samtliga mera betydande länder på den internationella marknaden för sågade trävaror och massa hade lägre export 1952. Beträffande sågat virke av barrträ höll alljämt Canada sin position som största exportland (1,7 milj. stds), med Sverige på andra plats (0,7 milj. stds), (tabell 47). Viktigaste importländer var USA och Storbritannien. Även i fråga om sågat virke av lövträ intog 1952 Canada främsta platsen med USA och Storbritannien som mest betydande importländer. — Den svenska massaexporten, som 1951 var i stort sett lika stor som den kanadensiska, sjönk 1952 kraftigare än Canadas; de båda ländernas export uppgick 1952 till 1,75 milj. resp. 1,63 milj. ton; Finland, som kom på tredje plats, exporterade samma år 0,87 milj. ton. Även i fråga om massaimport stod USA och Storbritannien utan jämförelse främst.

I. SUMMARY IN ENGLISH

Forest Land and Forest Capital

According to the Swedish National Forest Survey, forest covers about 22,9 mill. ha, i. e. 56 % of Sweden's total land area. As shown in table 1 there are on an average 3,2 ha forest area per inhabitant and 5,3 ha forest area per ha cultivated land.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the State Forest Service and the Royal Board of Private Forestry. Besides these two boards there are small forest areas which are administered by other State authorities and by diocesan boards. The areas administered or supervised by the different boards are shown in tables 2 and 3. About one-fourth of Sweden's forests are public forests, another fourth belongs to companies and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers. Swedish forestry is to a large extent combined with agriculture. Of the total number of units with both field and forest area, the forest area of 61 % was less than 25 ha (table A).

Table 4 gives the result of the latest National Forest Survey of the growing stock of the country. It should be noted that different parts of the country have been investigated in different years between 1938 and 1952. The relation between various species and various size classes of growing stock is shown in table B. Except in the two southernmost counties pine and spruce predominate. Where size classes are concerned the trunks are generally bigger in the southern half of the country, primarily owing to better soil and climate. The number of trunks, total and per ha, is given in table C, and in table D can be found the site quality numbers for the different counties at the two latest real estate assessments in Sweden. The reason for the numbers being higher in 1952 is

that an increase in the average height of the trees has been observed since the previous assessment, a result of the systematic cut of qualitatively bad trees. — The growing stock distributed by age classes is shown in table E; this distribution only covers the southern half of the country, i. e. Svealand and Götaland. During the 1940's there was some doubt whether the annual growth was sufficient to cover the annual cut. The latest National Forest Survey has made it clear that no danger exists in this respect. According to table 5 the annual growth amounts to about 60 mill. m³ per annum; only exceptionally does the annual cut amount to this figure (table 11). Expressed in m³ per ha forest land, the annual growth varies between 5,1 (the county of Skaraborg) and 1,2 (the county of Norrbotten).

In 1952, at the general real property assessment, the total value of Swedish forests was estimated at 5 168 mill. Sw. cr. or approximately 1 000 mill. US \$. As shown in table F this means on an average 237 Sw. cr. per ha, the growing stock being worth 191 Sw. cr. and the land the remainder. The table also shows the development since 1928. However when a comparison between different years is made the general price level in the country must also be considered; the wholesale price index for the five years concerned is therefore given below:

1928 =	100
1933 =	69
1938 =	89
1945 =	144
1952 =	238

The increase in value of the growing stock has been considerably larger than that of the ground, and also larger in the southern parts of the country than in the northern.

The production of seed and plants is mainly the province of the local boards of the State Forest Service and the Royal Board of Private Forestry (table G), but some of the big companies also have plant nurseries and equipment for seed production. The production of seed in 1952 seems to have been extraordinarily low, being only about 6 800 kgs pine and 400 kgs spruce seed. On the other hand 1- and 2-year plants were very plentiful. In 1952 96 000 coniferous plants (70 000 in 1951) were delivered to forest owners through the two State Boards mentioned above. In recent years plant breeding activity has been intensified by the State Boards as well as by private undertakings; in 1952 the nurseries owned by local forestry boards covered an area of 286 ha (124 ha in 1945).

In Sweden natural regeneration is usually not successful after clearcutting. The steps to be taken depend on the climate, the soil, the availability of seed trees, etc. In table 6 the extension of silvicultural measures taken in 1952 is shown; these were more comprehensive than in any previous year, at least since 1942 (table H). The silvicultural measures accounted for in table 6 involve some reduplication in cases where the same area is gone over by two or more procedures, e. g. preparation through removal of waste from a cutting area, and then sowing. After regeneration of a forest area whether by natural or artificial means, thinning in seedling and in young stands must be carried out in order to promote the growth of the best trees; this is shown for 1952 in table 6.

Serious damage is done to the forest by grazing animals. In order to protect the forest against such damage, the State grants subsidies for the establishment of cultivated pastures.

Weather conditions in 1952 as in 1951 did not give rise to forest fires; consequently the number of fires as well as the area damaged was extraordinarily low (table 7 and 8). The most common reason for forest fires was carelessness by child-

ren in handling fire. Sparks from railways and working fires were other common reasons for forest fires in 1952. In Sweden about 75 % of all forest (excl. State forests) are insured. In the fight against forest fires a network of watch-towers has been organized in forest districts; in 1952 there were 331 such towers throughout the country.

Only minor damage was done to the forests by snow, frost or storms in 1952.

Elk have caused serious damage to the forests, particularly in the northern part of the country. Steps have been taken in order to intensify the hunting of elk. — On the island of Gotland wild rabbits have become a real danger to forest regeneration work.

During the summer of 1952 as in that of 1951, weather conditions prevented insects from causing serious damage. Many common insects did not even appear. — Where fungi is concerned some damage were caused by *Melampsora pinitorqua* in the central part of the country and by *Chrysomyxa ledi* in the northern part. Snow-blight, *Phacidium infestans*, that occurred in 1951 caused only minor damage in 1952.

Technical Activities

Logging costs depend on transportation possibilities; a well developed net of forest roads facilitates logging and brings down costs. About 10 % more forest road were built in 1952 than in 1951, and — as shown in table 9 — reached the figure of 2 157 km, 45 % of which were in companies' forests. In addition some non-permanent roads were built and a few paths for the transport of workers. The Swedish Government grants considerable sums for forest road building, 1,7 mill. Sw. cr. being allocated for the budget-year 1951/52.

In Sweden there are still vast areas of unproductive forests that could be made productive by draining. More draining took place in 1952 than in 1951 (table J); 1 682 km of ditches draining roughly 10 000 ha forest area (table 10) have been reported as completed.

In 1952 the total length of floatways was about 33 000 km. Except for routine repairs, no constructional work on floatways was done that year.

In large-scale forestry, plans are drawn up for the management of resources, the stands being then classified according to maturity etc. An area of about 965 000 ha of Crown forests was thus dealt with in 1952. In the same year local forestry boards drew up plans for about 66 000 ha, this being about 25 % less than in 1951.

The Utilization of Forest Capital

In the cutting year 1951/52 logging was influenced by the uncertain situation for sawn wood on the world market. As shown in table 11 the cutting of timber has decreased by 11 % compared with 1950/51. Pulpwood cutting, on the contrary, increased by 34 %. Specified information on logging is only available for Crown, diocesan and other public forests (tables 12 and 13). In 1951/52 the cutting per ha forest land was on an average for all categories 2,27 m³ (standing timber).

Practically all roundwood for export, i. e. mainly pitprops and pulpwood and also much of the wood for processing within Sweden, are measured by authorized timber measurers. Tables 14--16 show the activities of the timber measurement associations.

In northern Sweden most of the cut timber is floated, and floating is by law exclusively reserved for authorized associations. Their activities are indicated in tables 17--19. The quantity floated in 1952 amounted to 13,3 mill. m³ (solid volume), i. e. 11 % more than in 1951. Half of all the goods floated in 1952 was on the five largest rivers.

Nearly 2 mill. tons roundwood, i. e. roughly 3 mill. m³ (solid volume), were transported by rail in 1952 (table 20); 72 % of the roundwood being pulpwood or pitprops. Table 21 shows the types of wood transported by transportation distances.

There is little statistical information about transports by lorries. Table 22 shows

for four months in 1952 the transports of roundwood by hired lorries for distances of 100 km and over, and also the counties of origin and destination of the wood carried. According to a recent investigation about 20 % of all the lorries in Sweden are hired. It can however be assumed that it is more usual for companies engaged in forestry to transport their wood in their own lorries, than in other branches of industry; consequently, the statistics can be supposed to cover less than 20 % of the roundwood transported.

Shipping is of little importance for the transport of roundwood within the country. Table 23 gives the quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours or at loading wharfs. A large proportion of these shipments is destined for islands with little or no own forest resources, e. g. the island of Öland.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. No figures are available for this sort of transportation.

Most of Swedish timber is consumed by mills or factories within the country (table 24). In 1952 the saw mills consumed 11 mill. m³ (solid volume, excl. bark). The production of sawn and planed wood etc. and of boxboard is shown in table 25. Production was considerably lower than in 1951. A review of production during the last ten years is given in table K. Of the timber consumed by saw-mills pine accounted for 59 %, spruce for 38 % and broadleaved wood for the remaining 3 %.

About 144 000 m³ (solid volume) wood went to the Swedish veneer- and pulpwood industries in 1952. Plywood production amounted to 24 300 tons, which is slightly below the 1951 level, and the production of veneer to 7 800 tons.

The greater part of Swedish timber, about 13 mill. m³ (solid volume) in 1952, is consumed by the pulp industry. After the war pulp production went up very rapidly and passed the 1939 level in 1950 and 1951. Production in 1952 is shown in table 26; it was about 11 % lower than the year before.

The production of wallboards has increased very rapidly during the last two decades; for the period 1936—1940 production was on an average 90 000 tons, while in 1951 it reached 328 000 tons. In 1952 there was a fall in production to 230 000 tons, a fall of about 30 %. Sawmill waste is being more and more used in wallboard production.

The use of wood for heating purposes is decreasing as a result of the increasing use of oil, coal and electricity.

In general, a comparatively small portion of Swedish timber is exported. Owing to a steep increase in the demand for pitprops in 1952 exports of roundwood were extraordinarily high in this year, 1,3 mill. m³ (table 28). Imports were slightly below the 1951 level, 1,2 mill. m³, and consisted mainly of pulpwood from Finland and Norway (table 27 and 29). Where sawn and planed wood are concerned Sweden plays an important part on the world market; though considerably lower than during the two previous years the total export of coniferous sawn or planed wood in 1952 amounted to 705 000 stds being valued at 743 mill. Sw. cr. or 143 mill. US \$. — Pulp is Sweden's most important export product, accounting in 1951 for 28 % of the total value of Swedish exports, but in 1952 for only 19 %.

Timber Prices and Production Costs.

In table L export prices for wood of u/s pine and spruce are given for the period 1937 to 1952, and in addition monthly quotations for the last two years. The rise in prices in 1951 continued during the first half of 1952. Late in 1952 prices were stabilized at a level of about 1 000 Sw. cr. per std. — Pulp prices also reached a top quotation at the beginning of 1952, but were followed by a steep fall later in the year. The export prices of sawn wood and pulp in 1939 and in the years after the war are given in table M.

In the northern part of the country timber prices are usually subject to agreements between sellers' and buyers' orga-

nizations. These agreed prices are given in table 31 a. In southern Sweden where prices are not stated in agreements, there are greater variations in time, and between different counties; table 31 b shows average prices for the whole season 1951/52. — Prices for pulpwood are fixed throughout the country by agreement between sellers' and buyers' organizations. Tables 32 a and b indicate pulpwood prices during the season 1951/52. Compared with 1950/51 there has been a considerable increase in prices; in northern Sweden, for instance, the prices of sulphite wood (barked) rose from 1:80 to 2:68 Sw. cr. per f³. — Fuel wood is not subject to general price-agreements. Consequently, prices of this class of wood (as shown in table 33) vary considerably during the season and between different geographical units. — The State Forest Service compiles regular statistics on the net value of wood cut in Crown forests. These figures of net values for the years 1943—1952 are given in table 30. They refer to all roundwood, cut as well as sold on the root.

The costs of cutting, floating and other methods of transport of wood are also shown in tables 31—33. Owing to great variations, the cost figures entered in the tables are in several cases estimated averages. Since 1951 there has been a considerable increase in logging costs, mainly owing to the increase in workers' wages.

Labour Market Conditions

The wages of workers in forestry and floating have risen steeply. While the wages of factory workers have risen by 193 % since 1939, those of forestry workers have risen by 357 %. The expansion of wood cutters' and hauliers' wages is shown in table 34. As the statistics only refer to Crown forests they are incomplete. The steep raise in wages which started in 1950 continued in 1952. In the latter year the increase was on an average 37 % for cutters, and 32 % for hauliers. For workers in floating and sorting there was an increase of between 28 % and 35 %.

According to the 1950 population census in Sweden about 77 000 persons, i. e. 2,5 % of the total wage-earning population, gave forestry as their main occupation. This means a rather marked decrease since 1945, when the previous census was held (tables O and P). However, a considerable part of the cutting etc. is performed by farmers who are mainly occupied in agriculture, and thus are not covered by these statistics. Table P shows also the sex and age distribution of the forest workers; it can be seen that for the four years quoted, the number of workers in the lowest age-group is rapidly decreasing while the reverse is the case for the higher age-groups. Current statistics on employment in forestry are as yet incomplete; table 35 indicates employment in Crown forests and in the greater part of the companies' forests, table 36 the number of workers engaged in floating. — The work of labour exchanges in forestry (table 37) gives a good picture of the situation and the variations on the labour market.

As shown in table 38 forest work and floating are dangerous occupations; in 1949 and 1950 there was on an average in cutting more than one accident per four full-year workers. The number of accidents per 1 000 full-year workers is given in table Q. Totally there were a few accidents more per 1 000 workers in 1950 than in 1949, but the number of cases of disablement or death decreased. An analysis of the causes of accidents in forest work and floating is presented in table 38. Most of the accidents are caused by manual tools, vehicles, falling objects and loads. The total average number of working days lost in 1950 was considerably lower than during the five-year period 1945—49, and roughly the same as in 1949. This may of course be due to mere chance, but there is a discernible tendency for fewer and less serious accidents to occur. One of the reasons is the continuous efforts being made to improve tools and working methods, another is an intensive information campaign. There is a special State Board, the

Board of Labour Protection for this purpose.

Wild Animals and Hunting

Sweden's most important game is elk. The number of elk killed is constantly increasing and in 1952 attained over 23 000, or 26 % more than in 1951 (table 40). The hunting of other game of importance is accounted for in table 41. Owing to too heavy destruction the Government has forbidden all shooting of capercaillie, blackgrouse and hazel-hen from 1952 onwards. — The Government pays rewards for killing of certain beasts of prey, i. e. wolf, glutton and seal.

Other Matters relating to Forestry

1. Administration

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central institutions, the Swedish State Forest Service and the Royal Board of Private Forestry.

The State Forest Service administers the Crown forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board, i. e. it derives a revenue from selling wood, from leasing land to tenants etc. It has a large staff of gamekeepers in the forests, which are divided into some hundred rangers' districts. The Service is responsible for the economic management and tending of all forests under its administration or supervision.

The Royal Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its object is to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the local forestry boards, in general one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The local boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist for-

est owners in the management of forests, grant subsidies for silvicultural measures, etc.

II. The Forest Research Institute

The Forest Research Institute has two main tasks. The first is to illustrate through scientific research how forest should be managed under different conditions; the second is to estimate continuously the quantity and the quality of the forest resources of the country. The research work is mainly based on observations in the field. For this purpose it has established several thousand experimental areas distributed throughout the country. In addition, it has three experimental parks at its disposal.

III. Forestry Training.

Basic training in forestry is given in four-month preparatory courses in three schools for this purpose. The number of pupils in 1952 was 166. This course is compulsory for all those who wish to enter one of the three higher types of schools.

There are six forest ranger schools, providing one-year courses. There were 116 pupils in 1952.

A special State school gives a 15-month course for students who aim at higher forestry positions than are open to pupils with forest ranger training. In 1952 20 students passed this course.

The highest standard of forestry training is given at the Royal School of Forestry near Stockholm. The students usually take an examination after 3½ years of study. Lately it has also been possible to obtain a doctors degree at this school. In 1952 16 students passed their final examinations at this school.

In addition to these permanent schools, numerous courses, varying from a few days to two or three months' duration, are arranged by local forestry boards, associations and private companies. These courses aim at training forest workers and forest owners in the techniques of forest work and elementary silviculture. In recent years forestry has been widely introduced as a

special subject in the last class of primary schools.

The professional training provided by local forestry boards, by the State Forest Service and by companies and organizations is shown in table R. Training given by local forestry boards takes place to a large extent in special forestry training schools belonging to the respective boards. A list of these schools is given on page 69.

IV. Associations and Organizations.

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among the associations aiming at promoting forestry and silviculture *Svenska skogsvårdsföreningen* (Swedish Society for Silviculture) can be mentioned. Associations for plant breeding have now united to found the following organization, *Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik* (Joint Organization for Plant Breeding and Genetics). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interests of the smaller forest owners; they are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, exportschemes, etc. These local forest owners' associations are united in *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund* (National Union of Forest Owners Associations), representing (in 1952) 6,25 mill. ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations, the largest being: *Föreningen skogsarbeten* (The Association of Forest Work) and *Svenska lantarbetsgivareföreningen* (the Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers, and *Svenska skogs- och flottningssarbetareförbundet* (the Swedish Association of Workers in Forestry and Floating) for the workers.

There are three organizations for the rationalization of forestry, all aiming at greater efficiency and safety in working methods. These organizations work in close collaboration.

V. State Subsidies for Silviculture.

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government gives subsidies for certain types of operations. The amounts assigned during different years is given in table S; in addition to the 4,16 mill. Sw. cr. indicated in that table (1951/52), 2 mill. Sw. cr. were paid out from the »price equalization fund for reforestation». The utilization during the budget year 1951/52 of these funds, which are actually in operation, is given in table 42. The amounts given in the table are those placed at the disposal of local forestry boards for distribution to forest owners who comply with the requirements for the respective subsidies.

International Review

Nearly one-third of the land area of the world or about 4 000 mill. ha are covered with forest. Most of this (approximately 60—65 %) is not, however, accessible for human exploitation. The geographical distribution of the forests of the world is as follows:

Europe (excl. USSR)	128 mill. ha	3,3 %
USSR	920 » »	23,7 »
North America	755 » »	19,5 »
South America	740 » »	19,1 »
Africa	772 » »	19,9 »
Asia (excl. USSR) ...	500 » »	12,9 »
Oceania	64 » »	1,6 »
Total	3 879 » »	100,0 »

In table 43 the area of accessible forests in various countries are given. The largest areas totally are in the USSR, in the USA, in Brazil and in Canada. In relation to land area Finland, Japan, Colombia and Sweden have the largest forests in the world, while in relation to population Canada and Belgian Congo have the largest forests. An estimate of the total yearly cut

in the world is hardly possible to make. Table 44 indicates the cut in 1952 in some of the countries which are the most important from a forestry point of view. From the international aspect, however, the total cut of a country is of little importance since most of the wood usually remains within its own frontiers. Foreign trade with wood and wood products is then of greater interest (table 45). Both the USA and Japan had in 1952 a considerable import surplus of roundwood, in spite of their own very high cut. As an exporter of roundwood Finland held a strong position; Sweden had an import surplus. — Roughly 90 % of all exports of pulpwood in the world outside the Iron Curtain came from Canada and Finland. Half of the world's imports were taken by the USA; Western Germany and Sweden also had a considerable import surplus of pulpwood. — Finland, Canada and Sweden were responsible to three fourths of the world export of pitprops. The UK was among other importing countries.

The production of sawn wood in certain countries is shown in table 46. The USA is without a counterpart in the production of coniferous lumber as well as broad-leaved lumber (production in the USSR being unknown). As in 1951 Swedish production of pulp was surpassed only by that of the USA and Canada. Most countries on the international market for lumber and pulp exported less of these products in 1952 than in 1951. Canada and Sweden held their positions as the greatest exporters of coniferous lumber (table 47). Swedish pulp exports, having been equal to Canada's in 1951, decreased more sharply during 1952 than Canada's; Finland also had a considerable pulp export. The greatest importing countries for lumber as well as pulp, were the USA and the UK.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur här nedan angivna källor hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogsstatistisk årsbok, utan att detta särskilt omnämnes i källförteckningen.

Tab. A. SOS, Jordbruksräkningen år 1944 (tab. 5).

Tab. B—C. Riksskogstaxeringen 1938—52.

Tab. D. SOU 1950:34, Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering samt Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden enligt beredningsnämndernas förslag vid 1952 års allmänna fastighetstaxering (stencilrad).

Tab. E. Riksskogstaxeringen 1938—52.

Tab. F. Samma som tabell D samt SOU 1943:23, Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1938 års allmänna fastighetstaxering.

Tab. G. SOS, Domänverket 1948—52, SOS, Det enskilda skogsbruket 1948—50 (tab. 6) samt primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. H. SOS, Det enskilda skogsbruket 1942—50 samt primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. I. Statens brandinspektions statistik rörande skogsbränder.

Tab. J. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. K. SOS, Industri, berättelser för åren 1943—52.

Tab. L. Kommersiella Meddelanden 1953 nr 3.

Tab. M. SOS, Handeln, berättelser för åren 1939 samt 1945—52. SOS, Domänverket.

Tab. N. SOS, Domänverket 1947—52.

Tab. O—P. SOS, Folkräkningen den 31 december 1950, del II och arbetstabeller.

Tab. Q. Ur riks försäkringsanstaltens statistik över olycksfall i arbete.

Tab. R—S. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 1. SOS, Domänverket 1952, Jordbruksräkningen år 1951 samt Statistisk årsbok för Sverige 1953.

Tab. 2. SOS, Domänverket 1952 samt primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 3. SOS, Jordbruksräkningen år 1944 samt primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 4 och 5. Sammanställda inom statens skogsforskningsinstitut.

Tab. 6, 9 och 10. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogsällskapet, Sveriges skogsägareförbund samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelses kännedom).

Tab. 7 och 8. Ur statens brandinspektions statistik rörande skogsbränder.

Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.

Tab. 12 och 13. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradsallmänningsförbund, sockenallmänningsarnas förvaltningar, städernas skogsförvaltningar m. fl.

Tab. 14—16. Uppgifter från virkesmättningsföreningarna.

Tab. 17—19. Kommersiella meddelanden 1953, nr 10.

Tab. 20 och 21. SOS, Statens Järnvägar år 1952.

Tab. 22. Uppgifter från primärmaterial inom statens biltrafiknämnd.

Tab. 23. SOS, Sjöfart, berättelse för år 1952 (arbetstabeller) av kommerskollegium.

Tab. 24—26. SOS, Industri, berättelse för åren 1948—52 av kommerskollegium (delvis ur primärmaterial).

Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelse för åren 1948—52, av kommerskollegium.

Tab. 30. SOS, Domänverket åren 1943—52 (tab. 2).

Tab. 31—33. Ur länsstyrelsernas statistik rörande rundvirkespriser och avverkningskostnader.

Tab. 34. SOS, Lönestatistik årsbok för Sverige 1950 och 1952.

Tab. 35. Kvartalsstatistik över sysselsättningen inom storskogsbruket (stencil) av arbetsmarknadsstyrelsen.

Tab. 36. Kommersiella meddelanden 1953, nr 10.

Tab. 37. Arbetsmarknadsstyrelsens årsberättelse avseende verksamheten 1952 (tab. 6).

Tab. 38 och 39. Sammanställda inom riksförsäkringsanstalten.

Tab. 40. SOS, Domänverket 1952 (tab. 15).

Tab. 41. Svenska Jägareförbundets redogörelser för jaktåren 1947/48—1952/53.

Tab. 42. Sammanställd inom skogsstyrelsen.

Tab. 43. SOS, Statistisk årsbok för Sverige 1953 (tab. 398), samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1953 (tab. 44).

Tab. 44—47. Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1953.

TABELLER

-

Tabell 1. Rikets areal vid 1952 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis

Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1952.

Forest area per inhabitant and per ha cultivated land

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp ¹ County	Areal (km ²)					Skogsmark i % av total areal ² Forest area in % of total area	Areal skogsmark (ha) Forest area	
	Skogsmark Forest land	Inägor ² Other productive land	Impediment och övrig mark Other land	Vatten ³ Water	Summa ³ Total		per inv. per inhabitant	per ha inägomark per ha cultivated land
Nb	40 519	1 049	57 108	6 868	105 544	38,1	16,4	38,6
Vb	32 269	1 410	21 724	3 745	59 148	54,6	13,9	22,9
Jtl	26 777	905	19 988	4 042	51 712	51,8	18,5	29,6
Vnr	19 149	1 403	3 571	1 580	25 703	74,5	6,7	13,6
Gvl	14 131	1 312	2 742	1 523	19 708	71,7	4,9	10,8
Kpb	20 265	1 490	6 435	2 011	30 201	67,1	7,4	13,6
Vrm	12 777	2 182	2 647	1 811	19 417	65,8	4,5	5,9
Ör	5 335	1 634	1 296	738	9 003	59,3	2,1	3,3
Vstm	3 755	1 743	944	320	6 762	55,5	1,8	2,2
Ups	2 703	1 633	784	200	5 320	50,8	1,7	1,7
Sth	4 027	1 618	1 879	354	7 878	51,1	0,4	2,5
Sdm	3 228	1 943	1 078	574	6 823	47,3	1,5	1,7
Ög	5 374	3 019	1 638	1 022	11 083	48,5	1,5	1,8
Skb	3 412	3 529	1 130	379	8 450	40,4	1,4	1,0
Äbg	6 492	2 469	2 749	1 054	12 764	50,9	1,8	2,6
Jkp	6 555	1 874	2 175	904	11 508	57,0	2,4	3,5
Krb	5 853	1 325	1 805	937	9 920	59,0	3,7	4,4
Klm	6 818	2 227	2 047	524	11 616	58,7	2,9	3,1
Gtl	1 360	1 000	780	33	3 173	42,9	2,3	1,4
Gbg	1 625	1 071	2 259	188	5 143	31,6	0,3	1,5
Hl	2 081	1 550	1 123	176	4 930	42,2	1,3	1,3
Bl	1 766	688	455	130	3 039	58,1	1,2	2,6
Krs	2 564	2 649	943	263	6 419	39,9	1,0	1,0
Mlm	648	3 589	514	113	4 864	13,3	0,1	0,2
I	72 788	2 459	78 832	10 613	164 692	44,2	15,2	29,6
II	45 926	2 308	23 559	5 622	77 415	59,3	10,6	19,9
III	34 396	2 802	9 177	3 534	49 909	68,9	6,1	12,3
IV	66 329	25 225	20 172	8 817	120 544	55,0	1,7	2,6
V	10 044	10 547	6 074	903	27 568	36,4	0,6	1,0
Riket Entire country	229 483	43 341	137 814	29 489	440 128	52,1	3,2	5,3

¹ Betr. länsgrupperna, se förkortningar å sid. 13.

² Åker samt slätter- och betesäng. Enligt 1952 års allmänna fastighetstaxering.

³ Exklusive sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmarren, vilkas sammanlagda areal uppgår till 9 078 km².

⁴ Därav inom Kalmar läns norra landstingsområde 3 553 km².

Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län och församlingsgrupp Counties	Domänverket State Forest Service											
	Kronoskogar		a) Bergverks- skogar b) Renbetes- fjäll c) Fjällstugor		Krono- allmänningar		Allmänna inrättningar samt nation- alparker		Ecklesiastika skogar		Summa Total	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Ab	122 092	19 490	c 13	c 8	45	17	91	133	5	3	22 246	9 651
Ab	110 456	13 732	—	—	20	55	1	2	—	—	10 477	3 789
Al	1 376	416	b 1 257	b 1 354	2	—	5	1	—	—	2 640	1 771
Anr	1 342	271	—	—	—	—	2	—	—	—	1 344	271
Avl	865	204	a 3	—	—	—	—	—	—	—	868	204
Apb	12 700	1 074	a 18	a 3	—	—	11	1	—	—	2 729	1 077
Ar	222	47	a 13	a 4	—	—	30	3	—	—	265	54
Ar	776	193	a 29	a 4	—	—	1	—	1	—	807	197
As	447	110	—	—	—	—	2	—	—	—	449	110
As	67	8	a 14	a 2	1	—	—	—	—	—	82	11
At	206	58	—	—	—	—	1	—	—	—	207	58
Adm	210	50	—	—	11	6	3	1	2	1	226	57
Bg	400	74	—	—	—	—	6	1	—	—	406	75
Bkb	372	82	—	—	1	—	—	—	—	—	373	82
Bbg	258	101	—	—	9	2	2	—	—	—	269	103
Bkp	296	73	—	—	1	—	3	1	—	—	299	74
Arb	293	68	—	—	—	—	—	—	4	—	297	68
Alm	557	99	—	—	—	—	—	—	—	—	557	98
Al	78	21	—	—	—	—	4	—	—	—	82	21
Abg	84	83	—	—	—	—	3	3	—	—	87	86
Al	108	41	—	—	—	—	2	1	—	—	110	42
Al	43	3	—	—	—	—	—	—	—	—	43	3
Ar	157	27	—	—	—	—	6	2	1	—	164	29
Alm	37	3	—	—	—	—	—	—	—	—	37	3
	32 548	13 222	13	8	65	72	92	135	5	3	32 723	13 440
I	2 718	687	1 257	1 354	2	—	7	1	—	—	3 984	2 042
II	3 565	1 278	21	3	—	—	11	1	—	—	3 597	1 281
V	4 104	962	56	10	23	8	47	6	7	1	4 237	987
V	507	178	—	—	—	—	15	6	1	—	523	184
Riket	143 442	16 327	1 347	1 375	89	81	172	149	14	5	45 064	17 934
Entire country												

¹ Här i ingå vissa områden som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda.

² Nationalparker.

³ Därav nationalparker 9 km².

⁴ Därav f. n. avskilda från fullständigt skogsbruk 6 570 km² i fjällregionen.

⁵ » » » » » 830 km² i renbetesfjällen.

⁶ Därav nationalparker 106 km² prod. skogsmark och 134 km² impediment.

statliga myndigheter samt stiftsnämnder vid 1952 års slut. Länsvis

Måttenhet: km²
Unit of measurement: km²

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Annan statlig myndighet <i>Other State Authority</i>										Stiftsnämnd <i>Diocesan Board</i>	
Fortifikations- förvaltningen		Vattenfalls- styrelsen		Lantbruks- styrelsen		Lotsstyrelsen		Summa <i>Total</i>		Summa <i>Total</i>	
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
99	23	25	71	127	107	5	5	256	206	144	123
2	2	21	12	119	14	2	1	144	29	138	55
22	6	3	—	21	8	—	—	46	14	373	147
3	2	1	—	26	4	—	—	30	6	239	46
6	—	—	—	9	3	—	—	15	3	197	29
3	1	—	—	11	3	—	—	14	4	192	44
7	1	—	—	15	4	—	—	22	5	259	56
55	26	—	—	5	—	—	—	60	26	63	10
6	—	1	—	6	—	—	—	13	—	82	17
11	3	—	—	3	—	—	—	14	3	70	13
67	9	—	—	5	—	—	—	72	9	82	16
4	3	—	—	5	1	—	—	9	4	54	10
6	2	—	—	1	—	—	—	7	2	85	14
23	10	—	—	3	—	—	—	26	10	106	19
7	4	3	3	10	3	—	—	20	10	136	33
30	3	—	—	4	—	—	—	34	3	169	58
6	1	—	—	3	3	—	—	9	4	163	51
2	—	—	—	7	1	—	—	9	1	108	15
22	10	—	—	4	—	—	—	26	10	55	15
5	2	—	—	4	2	—	—	9	4	30	29
3	1	—	—	3	1	—	—	6	2	43	13
2	—	—	—	11	3	—	—	13	3	20	2
19	8	—	—	2	—	—	—	21	8	52	7
2	4	—	—	—	—	—	—	2	4	14	1
101	25	46	83	246	121	7	6	400	235	282	178
25	8	4	—	47	12	—	—	76	20	612	193
9	1	—	—	20	6	—	—	29	7	389	73
224	62	4	3	67	12	—	—	295	77	1 377	312
53	25	—	—	24	6	—	—	77	31	214	67
412	121	54	86	404	157	7	6	877	370	2 874	823

Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn vid 1952
Forest land under the supervision of regional forestry authorities

1	2	3	4	5	6	7
Län och länsgrupp Counties	Skogsvårdsstyrelse <i>Regional forestry authorities</i>					
	Härads- och sockenallm. <i>Parishes etc.</i>		Städers skogar <i>Cities</i>		Bolags- skogar ¹ <i>Companies</i>	
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
Nb	2 106	1 027	55	16	3 921	1 968
Vb	1 023	307	18	1	7 271	2 846
Jtl	—	—	5	1	11 728	4 795
Vnr	—	—	32	6	8 578	1 739
Gvl	366	104	76	13	6 038	1 176
Kpb	1 585	725	7	1	6 431	1 514
Vrm	—	—	31	6	4 622	916
Ör	101	20	27	1	1 878	396
Vstm	112	24	52	10	924	171
Ups	171	40	5	—	998	186
Sth	27	4	180	44	384	83
Sdm	187	57	39	11	243	62
Ög	—	—	—	—	—	—
Skb	253	56	12	3	842	153
Äbg	66	17	22	2	304	62
Jkp	17	7	45	14	359	111
.....	13	1	30	5	294	167
Krb	—	—	13	1	719	212
Klm	3	—	37	5	378	74
Gtl	—	—	2	—	39	41
Gbg	—	—	35	28	33	21
Hl	—	—	5	1	49	18
Bl	—	—	18	4	64	7
Krs	—	—	3	—	46	14
Mlm	—	—	26	1	11	5
I	—	—	—	—	—	—
II	3 129	1 334	73	17	11 192	4 814
III	—	—	37	7	20 306	6 534
IV	1 951	829	83	14	12 469	2 690
V	950	226	493	102	11 945	2 593
.....	—	—	89	34	242	106
Riket	6 030	2 389	775	174	56 154	16 737
<i>Entire country</i>						

¹ Enligt 1944 års jordbruksräkning.

² Omfattar förutom gods- och bondeskogar även kommunala skogar (utom städernas), landstingens skogar, vissa allmänna inrättningars skogar m. fl.

³ Skyddsskogar.

⁴ Därav svärförnygrade skogar 1 208 km², återstoden skyddsskogar.

rs slut. Länsvis

Måttenhet: km²
Unit of measurement: km²

						Samtliga skogar (tab. 2 och 3) <i>All forests</i>		
		Summa <i>Total</i>		därav svår- föryng- rade skogar och skydds- skogar		Pro- duktiv skogs- mark	Im- pedi- ment	Summa
8	9	10	11	12	13			
övriga skogar ² <i>Other</i>								
Prod. k.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	S:a	S:a			
11 791	8 497	17 873	11 508	29 381	7 321	40 519	21 488	62 007
13 198	4 255	21 510	7 409	28 919	10 023	32 269	11 282	43 551
11 985	2 360	23 718	7 156	30 874	6 031	26 777	9 088	35 865
8 926	1 138	17 536	2 883	20 419	41	19 149	3 206	22 355
6 571	649	13 051	1 942	14 993	—	14 131	2 178	16 309
9 307	1 785	17 330	4 025	21 355	838	20 265	5 150	25 415
7 578	1 009	12 231	1 931	14 162	—	12 777	2 046	14 823
2 399	127	4 405	544	4 949	—	5 335	777	6 112
2 123	253	3 211	458	3 669	—	3 755	585	4 340
1 363	31	2 537	257	2 794	—	2 703	284	2 987
3 073	902	3 666	1 033	4 699	—	4 027	1 116	5 143
2 470	333	2 939	463	3 402	—	3 228	534	3 762
3 769	582	4 876	794	5 670	—	5 374	885	6 259
2 515	268	2 907	349	3 256	—	3 412	460	3 872
5 646	1 449	6 067	1 581	7 648	—	6 492	1 727	8 219
5 716	1 111	6 053	1 284	7 337	—	6 555	1 419	7 974
4 652	919	5 384	1 132	6 516	—	5 853	1 255	7 108
5 726	976	6 144	1 055	7 199	377	6 818	1 169	7 987
1 156	591	1 197	632	1 829	1 226	1 360	678	2 038
1 431	1 561	1 499	1 610	3 109	—	1 625	1 729	3 354
1 868	661	1 922	680	2 602	370	2 081	737	2 818
1 608	171	1 690	182	1 872	120	1 766	190	1 956
2 278	384	2 327	398	2 725	127	2 564	442	3 006
558	54	595	60	655	59	648	68	716
24 989	12 752	39 383	18 917	58 300	17 344	72 788	32 770	105 558
20 911	3 498	41 254	10 039	51 293	6 072	45 926	12 294	58 220
15 878	2 434	30 381	5 967	36 348	838	34 396	7 328	41 724
47 032	7 960	60 420	10 881	71 301	377	66 329	12 257	78 586
8 899	3 422	9 230	3 562	12 792	1 602	10 044	3 844	13 888
117 709	30 066	180 668	49 366	230 034	25 462	229 483	68 493	297 976
					3471			

Tabell 4. Virkesförråd på bark, totalt och per hektar, fördelat på trädslag och diameterklasser (enl. riksskogstaxeringen 1938—1952) Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis
Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp <i>County</i>	Tax.-år <i>Year of assessment</i>	Trädslag ¹ <i>Species</i>	Virkesförråd i diameterklass (cm på bark) <i>Growing stock by size groups</i>							
			I milj. m ³ sk.				Per hektar skogsmark m ³ sk.			
			Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total	Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total
Nb	1941	tall	23,9	45,3	35,3	104,4	5,9	11,2	8,7	25,8
		gran	22,6	25,4	14,5	62,5	5,6	6,2	3,6	15,4
		björk	23,6	9,2	1,3	34,2	5,9	2,3	0,3	8,5
		övriga	2,2	1,2	0,4	3,8	0,5	0,3	0,1	0,9
		s:a	72,3	81,1	51,6	205,0	17,9	20,0	12,7	50,6
Vb	1939 —41	tall	17,1	35,3	26,2	78,6	5,3	10,9	8,1	24,3
		gran	32,5	36,4	20,1	89,0	10,1	11,3	6,2	27,6
		björk	20,1	10,1	1,7	31,8	6,2	3,1	0,5	9,8
		övriga	1,5	1,3	0,6	3,4	0,5	0,4	0,2	1,1
		s:a	71,1	83,0	48,6	202,7	22,1	25,7	15,0	62,8
Jtl	1939 —40	tall	17,5	23,8	13,3	54,6	6,5	8,9	5,0	20,4
		gran	35,6	38,2	16,1	89,9	13,3	14,3	6,0	33,6
		björk	13,2	7,4	1,5	22,1	4,9	2,8	0,5	8,2
		övriga	1,7	1,0	0,8	3,5	0,6	0,4	0,3	1,3
		s:a	68,1	70,5	31,6	170,1	25,3	26,4	11,8	63,5
Vnr	1938	tall	9,0	17,1	12,1	38,2	4,7	9,0	6,3	20,0
		gran	34,4	33,9	11,6	79,9	17,9	17,7	6,1	41,7
		björk	9,3	6,5	1,9	17,7	4,8	3,4	1,0	9,2
		övriga	3,3	1,8	1,1	6,3	1,7	1,0	0,6	3,3
		s:a	55,9	59,4	26,8	142,1	29,1	31,1	14,0	74,2
Gvl	1942	tall	12,3	23,8	22,0	58,1	8,7	16,8	15,6	41,1
		gran	26,0	28,1	11,9	66,0	18,4	19,9	8,4	46,7
		björk	7,2	4,9	1,5	13,6	5,1	3,5	1,0	9,6
		övriga	2,2	0,9	0,5	3,6	1,6	0,7	0,3	2,6
		s:a	47,7	57,7	35,8	141,2	33,8	40,9	25,3	100,0
Kpb	1943 —44	tall	19,8	38,7	29,4	88,0	9,8	19,1	14,5	43,4
		gran	29,2	32,8	12,6	74,5	14,4	16,2	6,2	36,8
		björk	7,3	3,7	0,9	11,9	3,7	1,8	0,4	5,9
		övriga	1,3	0,4	0,1	1,8	0,6	0,2	0,1	0,9
		s:a	57,6	75,5	43,0	176,2	28,5	37,3	21,2	87,0
Vrm	1950	tall	7,9	19,6	15,9	43,3	6,1	15,4	12,4	33,9
		gran	22,8	36,8	19,4	79,0	17,9	28,8	15,2	61,9
		björk	5,9	4,7	1,4	12,0	4,7	3,6	1,1	9,4
		övriga	1,5	0,8	0,4	2,7	1,2	0,6	0,3	2,1
		s:a	38,1	61,8	37,1	137,1	29,9	48,4	29,0	107,3
Ör	1951	tall	3,7	11,1	12,8	27,6	7,0	21,2	24,4	52,6
		gran	8,8	13,6	6,7	29,1	16,7	25,9	12,9	55,5
		björk	3,1	2,6	0,8	6,5	6,2	5,1	1,5	12,8
		övriga	0,9	0,6	0,3	1,8	1,6	1,2	0,6	3,4
		s:a	16,4	28,0	20,7	65,1	31,5	53,4	39,4	124,3

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vstm Ups Sth Sdm	1950	tall	9,2	21,5	33,6	64,3	6,8	15,7	24,6	47,1
		gran	14,8	26,5	19,3	60,6	10,8	19,4	14,1	41,3
		björk	8,2	6,3	2,3	16,8	6,0	4,6	1,7	12,3
		övriga	2,8	1,8	1,4	6,0	2,0	1,3	1,0	4,3
		s:a	35,1	56,1	56,5	147,7	25,6	41,0	41,4	108,0
Ög	1941	tall	3,0	8,8	16,1	27,9	5,9	17,4	31,7	55,0
		gran	4,5	7,8	6,1	18,3	8,8	15,3	12,0	36,1
		björk	2,1	2,1	0,8	5,1	4,1	4,2	1,7	10,0
		övriga	1,1	0,9	0,7	2,7	2,2	1,7	1,4	5,3
		s:a	10,7	19,6	23,7	54,0	21,0	38,6	46,8	106,4
Skb	1950 —51	tall	2,3	6,4	10,2	18,9	6,6	18,7	29,8	55,1
		gran	3,2	6,2	5,7	15,1	9,2	18,2	16,7	44,1
		björk	2,2	1,8	1,0	5,0	6,5	5,3	2,7	14,5
		övriga	0,7	0,7	0,6	2,0	2,1	2,1	1,6	5,8
		s:a	8,3	15,2	17,4	40,9	24,4	44,3	50,8	119,5
Äbg	1949	tall	3,2	8,8	10,5	22,5	5,0	13,6	16,1	34,7
		gran	7,7	15,5	12,9	36,1	11,9	24,0	19,8	55,7
		björk	3,3	2,6	1,0	6,9	5,1	3,9	1,6	10,6
		övriga	1,0	0,9	0,5	2,4	1,5	1,4	0,8	3,7
		s:a	15,2	27,8	24,9	67,8	23,5	42,9	38,3	104,7
Jkp	1947	tall	3,5	9,1	12,6	25,2	5,4	13,9	19,2	38,5
		gran	7,5	14,1	10,2	31,8	11,6	21,5	15,4	48,5
		björk	2,9	2,4	0,9	6,2	4,4	3,6	1,4	9,4
		övriga	0,6	0,6	0,5	1,7	1,0	0,9	0,7	2,6
		s:a	14,6	26,1	24,1	64,9	22,4	39,9	36,7	99,0
Krb	1946 —47	tall	3,2	8,5	9,4	21,0	5,4	14,5	16,1	36,0
		gran	6,2	11,4	8,3	25,9	10,5	19,6	14,2	44,3
		björk	2,7	2,1	0,7	5,5	4,6	3,6	1,2	9,4
		övriga	0,7	0,6	0,6	1,9	1,2	1,1	1,0	3,3
		s:a	12,7	22,7	19,0	54,4	21,7	38,8	32,5	93,0
Klm	1947	tall	3,9	12,0	17,0	33,0	5,8	17,5	25,0	48,3
		gran	5,8	10,0	7,4	23,2	8,4	14,7	10,9	34,0
		björk	2,8	2,8	1,3	6,9	4,1	4,2	1,9	10,2
		övriga	1,5	1,4	1,5	4,4	2,2	2,1	2,1	6,4
		s:a	14,0	26,3	27,2	67,4	20,5	38,5	39,9	98,9
Gtl	1928	tall	1,1	2,7	2,7	6,5	8,1	20,0	20,5	48,6
		gran	0,5	0,7	0,4	1,6	4,2	5,4	2,8	12,4
		björk	0,1	0,1	0,1	0,2	0,8	0,6	0,5	1,9
		övriga	—	—	0,1	0,2	0,3	0,3	0,6	1,2
		s:a	1,8	3,5	3,2	8,5	13,4	26,3	24,4	64,1
Gbg	1949	tall	0,8	1,8	1,4	4,1	5,2	11,0	8,9	25,1
		gran	1,6	3,0	2,3	6,9	9,5	18,4	14,3	42,2
		björk	0,9	0,7	0,3	1,9	5,4	4,2	1,7	11,3
		övriga	0,5	0,4	0,2	1,1	3,3	2,3	1,4	7,0
		s:a	3,8	5,9	4,3	14,0	23,4	35,9	26,3	85,6
HI	1946	tall	1,2	2,2	2,4	5,7	5,7	10,4	11,3	27,4
		gran	1,5	2,5	2,2	6,2	7,4	11,8	10,5	29,7
		björk	0,9	0,9	0,5	2,3	4,3	4,3	2,3	10,9
		övriga	0,7	0,9	0,9	2,5	3,4	4,2	4,3	11,9
		s:a	4,3	6,4	5,9	16,6	20,8	30,7	28,4	79,9

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bl	1945	tall	0,4	1,0	1,5	2,9	2,1	5,8	8,8	16,7
		gran	1,4	2,5	2,3	6,2	8,2	14,0	13,1	35,3
		björk	0,9	1,0	0,3	2,1	5,3	5,4	1,4	12,1
		övriga s:a	0,8 3,6	0,9 5,3	0,9 5,0	2,6 13,9	4,7 20,3	4,9 30,1	5,0 28,3	14,6 78,7
Krs	1945	tall	0,8	2,3	3,2	6,3	3,0	9,1	12,2	24,3
		gran	1,8	2,6	2,6	7,1	7,1	10,1	10,3	27,5
		björk	1,4	1,2	0,5	3,1	5,4	4,8	1,7	11,9
		övriga s:a	1,7 5,6	2,2 8,4	2,6 8,9	6,4 22,9	6,4 21,9	8,5 32,5	10,1 34,3	25,0 88,7
Mlm	1945	tall	0,1	0,2	0,2	0,5	1,8	2,6	2,7	7,1
		gran	0,6	1,0	1,1	2,7	8,7	16,2	17,2	42,1
		björk	0,1	0,2	0,1	0,5	2,3	2,8	2,4	7,5
		övriga s:a	0,4 1,3	0,8 2,2	2,2 3,6	3,5 7,1	7,1 19,9	13,2 34,8	35,4 57,7	55,7 112,4
I	1939 —41	tall	40,9	80,5	61,5	183,0	5,6	11,1	8,4	25,1
		gran	55,0	61,8	34,6	151,5	7,6	8,5	4,7	20,8
		björk	43,7	19,3	3,0	66,0	6,0	2,7	0,4	9,1
		övriga s:a	3,7 143,4	2,5 164,1	1,1 100,2	7,2 407,7	0,5 19,7	0,3 22,6	0,2 13,7	1,0 56,0
II	1938 —40	tall	26,5	41,0	25,4	92,9	5,8	8,9	5,5	20,2
		gran	70,0	72,1	27,7	169,8	15,2	15,8	6,0	37,0
		björk	22,5	13,9	3,4	39,8	4,9	3,0	0,8	8,7
		övriga s:a	5,0 124,0	2,9 129,8	1,9 58,4	9,8 312,2	1,1 27,0	0,6 28,3	0,4 12,7	2,1 68,0
III	1942 —44	tall	32,1	62,5	51,4	146,0	9,4	18,2	14,9	42,5
		gran	55,2	60,9	24,5	140,5	16,0	17,7	7,1	40,8
		björk	14,5	8,6	2,3	25,4	4,2	2,5	0,7	7,4
		övriga s:a	3,5 105,4	1,3 133,3	0,6 78,8	5,5 317,4	1,0 30,6	0,4 38,8	0,2 22,9	1,6 92,3
IV	1941 —51	tall	40,0	105,8	138,0	283,8	6,1	16,1	20,9	43,1
		gran	81,3	142,0	95,9	319,2	12,3	21,5	14,6	48,4
		björk	33,2	27,4	10,2	70,8	5,0	4,2	1,5	10,7
		övriga s:a	10,7 165,2	8,3 283,5	6,6 250,6	25,6 699,3	1,6 25,0	1,3 43,1	1,0 38,0	3,9 106,1
V	1928 —49	tall	4,4	10,2	11,4	25,9	4,4	10,0	11,4	25,8
		gran	7,5	12,3	10,9	30,7	7,5	12,3	10,9	30,7
		björk	4,3	4,0	1,7	10,0	4,3	4,0	1,7	10,0
		övriga s:a	4,2 20,4	5,1 31,6	6,9 30,9	16,3 83,0	4,3 20,5	5,1 31,4	6,9 30,9	16,3 82,8
Riket Entire country	1928 —51	tall	144,0	299,9	287,7	731,6	6,3	13,1	12,5	31,9
		gran	268,9	349,1	193,6	811,6	11,7	15,2	8,5	35,4
		björk	118,3	73,2	20,6	212,0	5,2	3,2	0,9	9,3
		övriga s:a	27,2 558,3	20,2 742,4	17,0 518,9	64,3 1 819,6	1,2 24,4	0,9 32,4	0,7 22,6	2,8 79,4

Tabell 5. Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (med bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—52¹

Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the National Forest Survey

Anm.: För Norrlandslänen och Kopparbergs län äro siffrorna för totala tillväxten (med bark) justerade till att avse tillväxten vid medelklimat; för övriga län äro siffrorna ojusterade.

1	2	3	4	5
Län County	Tillväxt hos träd, som vid taxeringstillfället voro minst 10 cm i brh (utan bark) ² Samtliga ägoslag <i>All ground</i>		Total tillväxt (med bark) <i>Total increment (incl. bark)</i> Skogsmark inkl. hagmark <i>Forests only</i>	
	Tall <i>Pine</i>	Gran <i>Spruce</i>	Samtliga trädslag <i>All species</i>	
	milj. m ³ sk. ub.	milj. m ³ sk. ub.	milj. m ³ sk.	m ³ sk. per ha
Nb	1,90	0,81	4,9	1,2
Vb	1,46	1,63	5,2	1,6
Jtl	1,03	1,90	4,7	1,8
Vnr	0,76	1,81	4,5	2,3
Gvl	1,42	1,81	5,1	3,6
Kpb	1,97	1,92	5,8	2,8
Vrm	1,17	2,45	5,3	4,2
Ör	0,56	0,65	2,1	4,0
Vstm	0,41	0,42	1,5	4,2
Ups	0,27	0,28	1,0	3,6
Sth	0,35	0,39	1,3	3,2
Sdm	0,39	0,36	1,2	3,7
Ög	0,67	0,52	1,9	3,7
Skb	0,55	0,56	1,7	5,1
Äbg	0,64	1,25	2,8	4,4
Jkp	0,70	1,15	2,8	4,2
Krb	0,60	0,99	2,5	4,2
Klm	0,93	0,92	2,9	4,3
Gtl	0,13	0,03	0,3	1,9
Gbg	0,15	0,26	0,7	4,1
Hl	0,21	0,29	0,9	4,3
Bl	0,09	0,25	0,6	3,7
Krs	0,18	0,29	1,0	3,9
Mlm	0,01	0,11	0,3	5,0
Hela riket	16,55	21,05	61,0	2,7
<i>Entire country</i>				

¹ För Västmanlands, Örebro, Uppsala, Stockholms, Östergötlands och Gotlands län äro uppgifterna hämtade från den första riksskogstaxeringen 1923—29.

² *Increment of trees having, at the time of assessment, at least 10 cm.*

Tabell 6. Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder under år 1952, skogar¹ = II, aktiebolagsskogar² = III och övriga enskilda skogar³ = IV)

Silvicultural measures taken, by forest-owner groups (Crown forests = I, other public

Ann.: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se källförteckning s. 95) med delvis förelser de olika ägargrupperna emellan. Se även texten s. 29 ff.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>					Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Working the soil (incl. broadcast burning)</i>				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb 25	193,0	35,1	36,8	99,7	364,6	84,5	2,1	5,7	7,2	99,5
Vb 27	55,9	2,7	105,8	163,0	327,4	52,7	1,4	55,4	19,9	129,4
JH 23	4,8	4,2	95,3	34,8	139,1	3,0	0,6	24,7	3,2	31,5
Vnr 22	4,9	5,4	92,6	59,1	162,0	7,6	0,9	28,0	1,7	38,2
Gvl 21	2,6	4,8	59,2	47,6	114,2	4,4	1,1	26,2	6,8	38,5
Kpb 20	5,7	19,6	40,3	46,7	112,3	4,6	8,6	11,4	4,9	29,5
Vrm 17	1,1	5,6	79,9	52,2	138,8	2,2	0,6	12,2	1,3	16,3
Ör 13	2,6	0,4	9,2	2,2	14,4	2,1	0,3	3,4	0,6	6,4
Vstm 19	1,8	2,8	3,0	1,9	9,5	0,7	0,3	1,7	0,8	3,5
Ups 18	0,9	3,5	6,1	2,8	13,3	1,3	1,3	4,6	3,3	10,5
Sth 11	1,9	3,0	5,2	16,2	26,3	1,5	0,7	1,0	6,4	9,6
Sdm 14	2,6	2,0	1,4	7,1	13,1	0,9	0,2	0,2	0,5	1,8
Ög 5	2,3	1,6	3,5	1,8	9,2	1,2	0,3	2,0	1,2	4,7
Skb 16	2,3	0,6	2,4	2,2	7,5	2,1	0,2	0,4	0,5	3,2
Åbg 12	2,9	0,9	1,8	1,8	7,4	0,7	0,2	0,2	0,8	1,9
Jkp 6	2,2	1,1	0,6	14,1	18,0	1,0	0,1	0,3	3,8	5,2
Krb 7	2,4	0,7	2,8	4,1	10,0	1,8	0,2	1,0	0,3	3,3
Klm 8	7,4	1,2	1,2	⁶ 14,1	23,9	1,9	0,1	0,3	⁶ 2,1	4,4
GH 9	0,5	—	—	0,9	1,4	1,2	—	—	0,6	1,8
Gbg 14	1,4	0,3	0,2	2,4	4,3	0,2	—	—	0,1	0,3
HI 13	0,3	0,1	—	2,9	3,3	—	—	0,1	—	0,1
BI 10	0,5	0,1	0,2	1,0	1,8	0,2	—	0,1	0,1	0,4
Krs 11	0,9	0,4	0,1	1,0	2,4	0,4	—	—	0,6	1,0
Mlm 12	0,1	—	—	0,5	0,6	—	0,1	—	0,4	0,5
I	248,9	37,8	142,6	262,7	692,0	137,2	3,5	61,1	27,1	228,9
II	9,7	9,6	187,9	93,9	301,1	10,6	1,5	52,7	4,9	69,7
III	8,3	24,4	99,5	94,3	226,5	9,0	9,7	37,6	11,7	68,0
IV	30,4	23,4	117,1	120,5	291,4	17,4	4,5	27,3	21,6	70,8
V	3,7	0,9	0,5	8,7	13,8	2,0	0,1	0,2	1,8	4,1
Riket <i>Entire country</i>	301,0	96,1	547,6	580,1	1 524,8	176,2	19,3	178,9	67,1	441,5

¹ Ecklesiastiska skogar, härads- och sockenallmänningar samt skogar under Skogssällskapets förvaltning.

² Skogar tillhörande medlemmar i Sveriges skogsägareförbund (ca 92 % av samtliga bolagsskogars areal)

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller eljest till dess kännedom komna åtgärder utförda å andra enskilda

⁴ Vid jämförelse med motsvarande siffror för år 1951, se texten sid. 30.

⁵ Därav Kalmar läns norra: hyggesrensning 13,4, markberedning 2,0, skogsodling 10,2 och röjning 4,5 km².

ördelade på skogsägargrupper (kronoskogar = I, övriga allmänna änsvis

rests = II, companies' forests = III and other private forests = IV)

siljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttagas vid jäm-

Måttenhet: km²

Unit of measurement: km²

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Skogsodling <i>Planting and sowing</i>					Röjning i plant-, ung- och stavaskog <i>Thinning in seedling and young stands</i>				
I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV ⁴	S:a ⁴
20,3	1,6	4,1	1,2	27,2	144,1	16,6	81,2	22,0	263,9
21,8	0,2	36,1	19,1	77,2	101,5	2,9	85,4	22,0	211,8
2,9	0,4	14,9	6,6	24,8	2,9	0,5	22,5	4,0	29,9
2,6	0,6	26,1	5,3	34,6	8,7	2,3	83,9	21,4	116,3
2,4	1,2	25,4	7,7	36,7	1,5	3,2	29,7	7,9	42,3
1,6	2,8	15,3	7,5	27,2	7,3	32,6	37,8	64,0	141,7
0,5	1,2	22,6	8,4	32,7	1,7	1,8	20,4	37,0	60,9
2,7	0,9	5,2	4,6	13,4	2,5	0,9	4,1	7,6	15,1
1,3	1,4	3,7	2,6	9,0	0,5	0,8	3,8	2,0	7,1
0,7	2,2	6,8	8,0	17,7	0,5	2,3	7,4	4,3	14,5
0,7	1,4	4,6	7,1	13,8	1,4	3,2	5,4	11,7	21,7
0,6	2,3	1,0	6,0	9,9	0,8	3,0	1,2	6,6	11,6
1,7	2,9	4,6	11,4	20,6	0,8	1,5	4,8	3,3	10,4
2,3	1,6	1,7	9,0	14,6	3,0	3,1	2,9	8,0	17,0
2,0	2,0	1,7	17,7	23,4	1,5	2,9	3,2	5,8	13,4
2,5	1,8	0,5	24,3	29,1	1,0	1,4	0,9	32,2	35,5
2,0	1,1	3,3	9,8	16,2	4,9	2,5	11,9	6,8	26,1
2,9	1,2	1,6	14,9	20,6	3,0	1,8	2,7	6,5	17,0
0,6	0,1	—	1,7	2,4	0,3	—	—	0,2	0,5
0,7	0,7	0,2	4,5	6,1	1,5	2,3	0,4	7,9	12,1
1,2	1,3	—	7,8	10,3	2,5	1,5	0,1	6,3	10,4
0,5	0,2	0,3	4,7	5,7	1,7	0,8	3,9	4,3	10,7
2,0	2,7	0,1	16,0	20,8	7,5	1,9	1,2	9,0	19,6
0,4	0,8	—	4,0	5,2	0,4	0,9	—	8,1	9,4
42,1	1,8	40,2	20,3	104,4	245,6	19,5	166,6	44,0	475,7
5,5	1,0	41,0	11,9	59,4	11,6	2,8	106,4	25,3	146,1
4,0	4,0	40,7	15,2	63,9	8,8	35,8	67,5	71,9	184,0
19,9	20,0	57,3	123,8	221,0	21,6	25,2	68,7	134,7	250,2
5,4	5,8	0,6	38,7	50,5	13,9	7,4	5,6	35,8	62,7
76,9	32,6	179,8	209,9	499,2	301,5	90,7	414,8	311,6	1 118,6

amt vissa andra bolagsskogar.
kogar än bolagsskogar.

Tabell 7. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. under år 1952. Länsvis

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires

Ann.: Till riksbrandinspektionens kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Län County	Antal bränder No. of fires		Bränd areal Burnt area		Brandskada Damage			Beräk- nad släck- nings- kostnad Costs of extin- guishing fires	Antal förbru- kade ar- betstim- mar för släck- ning No. of working hours for extin- guish- ing fires
	totalt	till- bud under 0,1 ha less than 0,1 ha burnt	skogs- mark produc- tive forest	impedi- ment unprod. forest	å växan- de skog on grow- ing forest	å upp- huggna effekter m. m. on cut wood	totalt		
								hektar	
Nb	21	9	9,3	1,5	1 550	—	1 550	4 070	1 147
Vb	17	5	117,7	1,0	6 775	100	6 875	10 622	1 834
JlI	24	13	5,8	4,4	1 250	—	1 250	4 428	884
Vnr	61	32	38,6	20,7	13 195	81 015	94 210	26 401	5 268
Gvl	60	32	54,6	5,8	40 580	250	40 830	37 267	6 259
Kpb	22	13	30,9	15,1	2 975	650	3 625	9 165	2 117
Vrm	16	9	13,1	0,5	4 210	10 000	14 210	12 131	1 167
Ör	16	8	7,3	0,4	3 050	—	3 050	7 635	914
Vstm	11	4	5,8	3,0	2 400	—	2 400	11 363	2 115
Ups	22	11	8,1	0,9	3 550	—	3 550	14 123	2 593
Sih	76	49	79,8	11,9	72 905	325	73 230	49 139	23 918
Sdm	12	6	3,9	1,1	6 550	—	6 550	5 797	671
Ög	53	32	3,7	53,3	1 200	1 450	2 650	15 000	1 688
Skb	12	7	0,6	0,5	500	150	650	3 101	447
Äbg	19	8	4,3	6,0	3 460	50	3 510	6 718	1 121
Jkp	27	12	2,8	6,5	810	25	835	6 205	777
Krb	29	15	15,1	84,1	12 813	—	12 813	12 242	2 028
Klm	18	5	7,5	0,6	6 468	1 800	8 268	10 973	1 343
Gül	9	5	2,2	0,6	250	—	250	4 189	892
Gbg	31	15	5,6	7,0	4 020	—	4 020	11 535	2 038
HI	24	10	7,2	7,3	8 248	300	8 548	6 674	1 030
BI	36	19	7,3	7,2	475	—	475	8 997	1 036
Krs	16	7	3,3	13,2	3 805	50	3 855	6 592	660
MIIm	3	1	1,0	1,0	950	—	950	1 419	83
I	38	14	127,0	2,5	8 325	100	8 425	14 692	2 981
II	85	45	44,4	25,1	14 445	81 015	95 460	30 829	6 152
III	82	45	85,5	20,9	43 555	900	44 455	46 432	8 376
IV	311	166	152,0	168,8	117 916	13 800	131 716	154 427	38 782
V	119	57	26,6	36,3	17 748	350	18 098	39 406	5 739
Riket Entire country	635	327	435,5	253,6	201 989	96 165	298 154	285 786	62 030

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda under år 1952 med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1952, by forest-owner groups

Se anmärkning till tab. 6!

Måttenhet: km
Unit of measurement: km

1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags- skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	31,5	19,2	23,2	15,4	89,3
Vb	61,8	7,0	28,2	10,0	107,0
Jll	—	7,6	100,6	13,6	121,8
Vnr	28,8	—	163,8	40,2	232,8
Gvl	21,5	9,0	152,2	20,6	203,3
Kpb	38,6	77,6	124,9	53,7	294,8
Vrm	4,5	7,5	148,7	30,8	191,5
Ör	13,0	24,3	37,7	13,8	88,8
Vstm	1,3	9,8	24,0	5,6	40,7
Ups	—	8,4	14,8	10,0	33,2
Sth	3,7	2,5	2,2	14,2	22,6
Sdm	5,7	8,7	0,9	45,1	60,4
Ög	7,7	23,2	36,0	42,2	109,1
Skb	5,7	13,9	9,9	34,2	63,7
Äbg	15,6	14,7	9,3	21,3	60,9
Jkp	1,2	22,4	11,2	65,4	100,2
Krb	9,7	7,5	35,2	37,2	89,6
Klm	8,0	5,8	19,0	² 21,4	54,2
Gtl	—	—	—	5,8	5,8
Gbg	4,4	4,9	—	9,0	18,3
Hl	1,5	9,7	0,5	17,7	29,4
Bl	—	4,1	8,3	22,4	34,8
Krs	3,4	5,2	30,9	32,5	72,0
MLm	—	3,6	—	29,3	32,9
I	93,3	26,2	51,4	25,4	196,3
II	28,8	7,6	264,4	53,8	354,6
III	60,1	86,6	277,1	74,3	498,1
IV	76,1	148,7	348,9	341,2	914,9
V	9,3	27,5	39,7	116,7	193,2
Riket	267,6	296,6	981,5	611,4	2 157,1
<i>Entire country</i>					

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 12,6 km.

Tabell 10. Under år 1952 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1952, by forest-owner groups

Se anmärkning till tab. 6!		Måttenhet: km Unit of measurement:			
1	2	3	4	5	6
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	Aktiebolags- skogar ¹ <i>Companies' forests</i>	Övriga enskilda skogar ¹ <i>Other private forests</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	81,0	17,7	69,2	5,0	172,9
Vb	111,0	0,1	77,9	15,9	204,9
JH	7,0	1,2	89,1	17,7	115,0
Vnr	23,5	0,6	74,2	28,5	126,8
Gvl	22,7	6,0	77,7	10,2	116,6
Kpb	27,8	51,3	96,4	6,0	181,5
Vrm	2,5	1,6	46,3	11,4	61,8
Ör	27,3	1,5	12,5	3,8	45,1
Vstm	22,5	8,6	35,9	16,1	83,1
Ups	3,8	9,1	15,4	14,3	42,6
Sth	2,2	5,5	1,8	12,9	22,4
Sdm	7,0	49,7	0,4	20,0	77,1
Ög	8,6	15,0	8,4	23,5	55,5
Skb	6,6	2,1	4,5	13,4	26,6
Äbg	29,9	19,0	6,9	11,1	66,9
Jkp	7,7	5,5	5,5	43,2	61,9
Krb	6,7	8,0	6,2	29,9	50,8
Klm	8,4	0,1	0,2	² 15,0	23,7
Gl	—	—	—	16,6	16,6
Gbg	8,2	0,9	0,2	12,9	22,2
HI	5,2	1,6	—	15,9	22,7
Bl	1,8	0,6	1,1	2,0	5,5
Krs	12,3	—	2,2	37,2	51,7
Mlm	2,1	1,1	—	24,6	27,8
I	192,0	17,8	147,1	20,9	377,8
II	30,5	1,8	163,3	46,2	241,8
III	50,5	57,3	174,1	16,2	298,1
IV	133,2	125,7	144,0	214,6	617,5
V	29,6	4,2	3,5	109,2	146,5
Riket <i>Entire country</i>	435,8	206,8	632,0	407,1	1 681,7

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 6,3 km.

**Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren
1942/43—1951/52**

Estimated yearly cutting, by assortments

Måttenhet: milj. m³ f. ub.¹
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Sortiment <i>Assortment</i>	1942 /43	1943 /44	1944 /45	1945 /46	1946 /47	1947 /48	1948 /49	1949 /50	1950 /51	1951 /52
Sågtimmer av barr- träd ²	11,1	9,7	9,5	12,3	12,7	10,9	11,5	12,5	13,7	12,2
<i>Coniferous timber</i>										
Massaved	12,5	9,0	10,3	12,7	14,0	12,4	17,0	10,5	14,5	19,5
<i>Pulp wood</i>										
Brännved ³	26,1	18,6	27,5	17,3	17,0	10,9	10,3	9,0	8,5	7,5
<i>Fuel wood</i>										
Övrigt virke ⁴	1,6	1,5	1,6	2,1	2,1	2,5	2,0	2,0	2,0	2,5
<i>All other wood</i>										
S:a ¹ i milj. m ³ f. ub.	51,3	38,8	48,9	44,4	45,8	36,7	40,8	34,0	38,7	41,7
Total i milj. m ³ sk.	63,1	47,7	60,1	54,6	56,3	45,1	50,2	41,8	47,6	51,3

¹ Summaraden är dessutom omräknad till m³ sk., varvid summan m³ f. ub. ökats med 23 %. — *In addition, the total is given in forest cubic metres (m³ sk), i. e. increased by 23 %.*

² Inkl. bjälk-, sparr- och slipersämnen samt fanérvirke. — *Incl. wood for beams, rafters, sleepers and veneer.*

³ Långved, kastved (även ved för husbehov). — *Long logs and billets (also for housing use).*

⁴ Props, stolpar, gagnvirke av lövträd, kubb, samt virke för husbehov. — *Pitprops, poles, and industrial broadleaved wood.*

Tabell 12. Avverkningen på kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar under åren 1943—1952

Cutting in Crown forests, diocesan forests and other public forests in the years 1943—52

1	2	3	4	5	6	7	8	9
År Year	Samtliga skogar <i>All forests</i>		D ä r a v <i>Of which</i>					
	Summa avverk. per ha skogsm. <i>Total cutting Milj. m³ sk.</i>	Avverkn. per ha skogsm. <i>Cutting per ha m³ sk.</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>		Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>		Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	
			totalt Milj. m ³ sk.	per ha ² m ³ sk.	totalt Milj. m ³ sk.	per ha m ³ sk.	totalt Milj. m ³ sk.	per ha ² m ³ sk.
1943	63,1	2,79	6,44	1,61	1,05	3,75
1944	47,7	2,11	7,15	1,79	0,81	2,89
1945	60,1	2,63	6,31	1,58	0,91	3,25
1946	54,6	2,39	7,09	1,76	0,92	3,29
1947	55,7	2,43	5,67	1,41	0,75	2,68
1948	45,1	1,97	4,59	1,14	0,74	2,64
1949	50,2	2,19	5,19	1,28	0,71	2,54
1950	41,8	1,82	5,10	1,26	0,79	2,72
1951	47,6	2,07	4,82	1,19	0,82	2,83	1,37	1,48
1952	51,9	2,27	4,69	1,16	0,66	2,28	1,34	1,40
Genomsnitt för 1943—52	51,8	2,27	5,71	1,42	0,82	2,89
<i>Yearly average 1943—52</i>								

¹ Bergverksskogar, renbetesfjäll, fjällstugor, skogar under lantbruksstyrelsens och fortifikationsförvaltningens tillsyn, kronoallmänningar, vissa ekklesiastiska skogar, allmänna inrättnings skogar, städers skogar, samt härads- och sockenallmänningar.

² Beräknat på hela prod. skogsmarksarealen. Jfr tab. 2 noterna 4 och 5.

Tabell 13. Avverkningen på kronoskogar, stiftsskogar och övriga allmänna skogar under år 1952. Länsvis

Cutting in Crown forests, diocesan forests and other public forests in 1952

1	2	3	4	5	6	7
Län och länsgrupp County	Kronoskogar Crown forests		Stiftsskogar Diocesan forests		Övriga allmänna skogar ¹ Other public forests	
	Summa avverkn. Total cutting 1 000 m ³ sk.	Avverkn. per ha Cutting per ha m ³ sk.	Summa avverkn. Total cutting 1 000 m ³ sk.	Avverkn. per ha Cutting per ha m ³ sk.	Summa avverkn. Total cutting 1 000 m ³ sk.	Avverkn. per ha Cutting per ha m ³ sk.
Nb	1 348	0,68	6	0,44	216	0,87
Vb	985	0,97	10	0,72	88	0,73
Jll	97	0,82	47	1,25	60	0,46
Vnr	146	1,09	40	1,69	15	2,31
Gvl	158	1,82	37	1,89	70	1,53
Kpb	359	1,37	39	2,03	193	1,17
Vrm	93	4,19	75	2,90	27	2,79
Ör	249	3,21	22	3,43	73	3,07
Vstm	156	3,50	27	3,37	78	2,45
Ups	23	3,44	16	2,27	93	2,86
Sth	36	1,74	19	2,29	82	2,57
Sdm	62	3,00	21	3,87	99	3,92
Ög	126	3,17	27	3,14	103	3,49
Skb	151	4,07	38	3,57	35	3,01
Äbg	117	4,55	35	2,57	22	2,34
Jkp	118	4,01	49	2,92	20	2,38
Krb	94	3,20	62	3,80	8	2,65
Klm	216	3,91	31	2,91	18	3,22
Gll	8	0,97	8	1,51	3	1,17
Gbg	27	3,18	9	2,83	7	1,58
Hl	36	3,52	10	2,26	4	2,37
Bl	13	3,05	7	3,05	8	2,45
Krs	58	3,71	17	3,29	11	3,06
Mlm	18	4,84	4	2,50	10	3,69
I	2 333	0,78	16	0,58	304	0,82
II	243	0,96	87	1,42	75	0,54
III	517	1,48	76	1,96	263	1,25
IV	1 441	3,52	422	3,07	658	2,96
V	160	3,19	55	2,52	43	2,34
Riket Entire country	4 694	1,16	656	2,28	1 343	1,40

¹ Se not 1 till tabell 12.

Tabell 14. Av virkesmätningföreningarna under säsongerna 1949/50—1951/52 inmätta kvantiteter virke

Volume of timber measured in the cutting-years 1949/50—1951/52 by timber measurement associations

Anm.: Redan inmätt virke, som ånyo mätes i sågbo, är ej medräknat; ej heller inmätta kvantiteter ribbved, flis och sågat virke eller props och massaved i exporthamn.

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Virkesmätningförening Association	Sågtimmer ¹ Timber			Massaved ² Pulpwood			Övrigt virke ³ Other wood			Summa Total		
	1949/50	1950/51	1951/52	1949/50	1950/51	1951/52	1949/50	1950/51	1951/52	1949/50	1950/51	1951/52
Norrbottnens ...	640	634	591	563	1 363	1 288	3	1 203	1 997	1 882
Skellefteå	292	296	311	204	381	470	13	13	3	509	690	784
Umeå	298	368	327	342	582	636	73	38	11	713	988	974
Örnsköldsviks ...	196	218	190	467	678	1 016	48	69	104	711	965	1 310
Ångermanälvens	433	368	293	640	949	1 219	98	4	8	1 171	1 321	1 520
Sundsvalls	607	541	408	1 132	1 621	2 690	122	103	119	1 861	2 265	3 217
Summa Total	2 466	2 425	2 120	3 348	5 574	7 319	354	227	248	6 168	8 226	9 687
Ljusnans	214	243	216	457	749	1 122	13	..	11	684	992	1 349
Dalälvarnas ...	867	883	856	1 057	1 799	2 952	68	64	263	1 992	2 746	4 071
Wermländska ...	781	795	787	1 697	1 873	2 878	6	1	7	2 484	2 669	3 672
Summa Total	1 862	1 921	1 859	3 211	4 421	6 952	87	65	281	5 160	6 407	9 092
Sydvästra	149	116	..	378	1 202	..	10	11	..	537	1 329
Mellansvenska	..	230	395	..	434	1 023	..	15	86	..	679	1 504
Sydöstra	47	62	..	131	453	..	8	100	..	186	615
Summa Total	..	426	573	..	943	2 678	..	33	197	..	1 402	3 448

¹ Inkl. slipers- och sparrämnen, fanérvirke samt sågbar kubb.

² Inkl. flottningsbrännved, boardved samt massaved av lövträd.

³ Huvudsakligen brännved.

Tabell 15. Medelvolymer för av virkesmättningsföreningarna under drivningssäsongerna 1950/51 och 1951/52 inmätt virke i fast mått under bark

Average volume of timber measured by timber measurement associations

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Virkesmättningsförening Association	Redovisnings- enhet Unit used	1950/51						1951/52					
		Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		Allt in- mätt virke All wood	Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		Allt in- mätt virke All wood
		tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved		tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved	
Norrbottens	f ³ tr.	6,32	6,27	6,31	1,92	2,18	2,67	5,93	5,54	5,88	1,77	1,91	2,44
Skellefteå	»	6,71	5,79	6,49	1,59	1,86	2,50	6,43	5,87	6,34	1,65	1,80	2,38
Umeå	»	5,94	5,84	5,92	1,84	1,91	2,67	6,29	6,52	6,33	1,81	1,88	2,59
Örnsköldsviks	»	7,10	6,59	6,89	1,89	2,12	2,60	7,87	8,79	8,12	2,01	2,23	2,62
Ångermanälvens	»	6,77	7,81	7,32	2,28	2,11	2,88	7,08	8,46	7,68	2,35	2,13	2,74
Sundsvalls	»	7,06	7,20	7,14	2,55	2,44	3,12	6,57	8,25	7,36	2,69	2,75	3,02
Ljusnans	f ³ fl. el. f ³ mi ¹	7,88	1,75	1,47	2,05	7,85	1,79	1,42	1,89
Dalälvarnas	f ³ to.	5,59	5,31	5,47	6,04	6,48	6,18
Wermländska	» el. f ³ mi ¹	5,56	2,46	2,76	3,14	5,78	2,46	2,79	2,97
Sydvästra Sveriges	» » »	5,50	6,00	5,84	2,40	2,55	4,30	5,86	6,54	6,29	2,72	2,69	3,54
Mellansvenska	» » »	5,49	..	2,22	5,24	..	2,12	..
Sydöstra Sveriges	» » »	4,53	..	2,42	4,79	..	2,25	..

1 För massaved och allt inmätt virke är redovisningsenheten f³mi.

Tabell 16. Virkesmätningföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1947/48—1951/52

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the cutting years 1947/48—1951/52

Ann.: Kostnader för virkesredovisning (d. v. s. kubering, prISRäkning o. d.) ej medräknade.
Måttenhet: öre per volymenhet
Unit of measurement: öre per volume unit

1	2	3	4	5	6	7
Virkesmätning- förening <i>Association</i>	Anmärkning (sortiment, enhet etc.) <i>Remarks (assortments, units etc.)</i>	Drivningsåssång <i>Cutting year</i>				
		1947/48	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
Norrbottnens ...	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹	2,5	2,7	5,3	5,4	7,4
Skellefteå	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹	1,9	2,1	3,4	4,6	5,2
Umeå	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	2,2 34,4	3,0 29,7	3,2 16,1	3,3 38,2	4,4 52,2
Örnsköldsviks...	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	1,9 25,3	1,9 17,8	2,6 16,4	2,8 22,9	4,5 21,8
Ångermanälvens	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	2,1 36,9	2,0 32,7	2,4 31,1	2,9 44,0	3,6 38,0
Sundsvalls	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	2,0 24,3	2,0 22,8	2,4 19,0	2,7 21,8	3,8 28,2
Ljusnans	per enhet fast mått per enhet travat mått	1,9 1,7	1,7 1,7	2,1 2,5	2,3 3,0	2,6 3,3
Dalälvarnas ...	f ³ mi. m ³ t.	1,4 15,0	1,5 15,0	2,0 18,5	2,4 20,9	2,3 22,5
Wernländska ...	f ³ mi. massaved brännved m ³ t.	1,5 32,8 31,5	1,6 35,3 43,7	1,8 36,4 49,4	2,4 48,0 42,4	2,5 43,9 40,0
Sydvästra Sveriges	sågtimmer massaved massaved m ³ t.	f ³ to. f ³ mi. m ³ t. 38,4	3,7 4,2 63,2	4,5 4,5 51,6
Mellansvenska...	sågtimmer fanér o. lövtimmer massaved brännved m ³ t.	f ³ to. f ³ mi. m ³ t. m ³ t. 3,8 6,9 39,9 39,9	4,3 6,1 33,4 32,0
Sydöstra Sveriges	sågtimmer, barr sågtimmer, löv massaved massaved props, landsvägs brännved m ³ t.	f ³ to. f ³ mi. m ³ f. m ³ t. m ³ t. m ³ t. 103,9 39,7 39,7 19,3	4,6 10,0 133,9 59,4 61,3 34,0	5,1 8,8 105,9 51,3 68,6 41,9

¹ T. o. m. 1948/49 mätning i f³ fl., därefter i f³ tr.

Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder år 1952

Floatings associations and floatways

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Vattendomstols- o. flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- ening- ar ¹	Antal flot- tan- de ²	Vattendomstols o. flodområden <i>River basins</i>	Flottlederna <i>Floatways</i>		Antal för- ening- ar ¹	Antal flot- tan- de ²
	Total längd <i>Length</i> km	Under året tra- fikerad längd <i>Used</i> <i>length</i> km	<i>No. of</i> <i>asso-</i> <i>cia-</i> <i>tions</i>	<i>Float-</i> <i>ing</i> <i>mem-</i> <i>bers</i>		Total längd <i>Length</i> km	Under året tra- fikerad längd <i>Used</i> <i>length</i> km	<i>No. of</i> <i>asso-</i> <i>cia-</i> <i>tions</i>	<i>Float-</i> <i>ing</i> <i>mem-</i> <i>bers</i>
Norrbygden ...	23 826	20 239	69	272	Österbygden ...	6 375	5 776	24	64
Torneälv	1 530	1 430	2	23	Ljusnan	2 257	1 940	17	19
Sängsån	200	200	1	10	Testeboån	194	190	1	4
Kalixälv	1 894	1 774	1	19	Dalälven	3 664	3 461	2	35
Råneälv	600	410	1	10	Olandsån	77	60	1	1
Luleälv	1 248	982	1	15	Hedströmmen	68	68	1	3
Piteälv	1 343	1 225	1	22	Övriga	115	57	2	2
Åbyälv, Byskeälv	876	727	1	11	Söderbygden ...	450	231	3	3
Kågeälv	144	127	1	5	Lagan	149	116	1	1
Skellefteälv	1 422	1 304	1	17	Övriga	301	115	2	2
Riekleån m. fl.	358	158	1	1	Västerbygden ...	3 162	2 814	24	91
Umeälv	3 016	2 783	1	14	Nissan	203	203	1	5
Hörneån, Öreälv	672	668	1	8	Klarälven	1 161	1 145	1	13
Lögdeälv	351	312	1	5	Norsälven	556	556	1	22
Gideälv m. fl. ...	1 620	1 002	1	5	Byälven	488	473	7	25
Nätraån	300	294	1	5	Upperrudsälven	334	272	8	16
Angermanälven	3 735	3 289	7	31	Örekilsälven ...	160	45	1	1
Indalsälven ...	2 203	2 042	18	34	Övriga	260	120	5	9
Ljungan	1 168	1 054	21	17	Riket	33 813	29 060	120	430
Harmångersån	127	113	1	2	<i>Entire country</i>				
Delångersån ...	168	168	1	4					
Övriga	851	177	5	14					

¹ Endast föreningar som under året bedrivit flottning.² Det bör beaktas att samma intressent kan flotta inom flera flodområden.

Tabell 20. Rundvirkestransporter på järnväg under år 1952

Transports of unprocessed wood by rail

(Tabellen omfattar transporter på SJ och med dem samtrafikerande järnvägar)

Sortiment <i>Assortment</i>	2		3	4	5	6		7
	Lastat gods <i>Loaded</i>		Beräknad volym ¹ 1 000-tal m ³ t el. m ³ f <i>Esti- mated volume</i>	Tonkm 1 000-tal	Medel- trans- port- längd <i>Average distance of trans- portation km</i>	Fraktkostnad <i>Freight</i>		öre per tonkm
	Vikt <i>Weight</i> 1 000-tal ton	1 000-tal kronor						
Sågtimmer och annat rund- virke ej nedan nämnt <i>Timber and other roundwood not mentioned below</i>	238,1	317	72 426	304	3 883	5,4		
Stolpar, pålar, master, spiror <i>Posts, poles, pilings, masts</i>	143,1	220	31 031	217	2 191	7,1		
Pappersved, props <i>Pulpwood, pitprops</i>	1 411,5	2 972	375 924	266	21 044	5,6		
Kolved, tjärved <i>Charcoal wood, resinous wood</i>	48,7	130	6 365	131	425	6,7		
Brännved, träbriketter <i>Fuelwood</i>	126,5	316	31 123	246	1 822	5,9		
Allt virke <i>All wood</i>	1 967,9	.	516 869	263	29 365	5,7		

Not se nederst å sidan 124.

Tabell 21. Rundvirkestransporter på järnväg fördelade efter transportavstånd, år 1952

Transports of unprocessed wood by rail according to distance of transportation

Måttenheter: ton
Unit of measurement:

Sortiment <i>Assortment</i>	Transportsträcka, km <i>Distance transported</i>							
	1—50	50—100	100—200	200—300	300—400	400—700	>700	Samt- liga
Sågtimmer och annat rund- virke ej nedan nämnt <i>Timber and other roundwood not mentioned below</i>	7 614	35 175	80 040	41 208	21 836	26 260	25 936	238 069
Stolpar, pålar, master, kolved, tjärved etc. <i>Posts, poles, pilings, masts, charcoal wood etc.</i>	56 419	17 847	54 095	29 199	12 858	13 577	7 757	191 752
Pappersved, props <i>Pulpwood, pitprops</i>	107 106	194 480	343 759	323 974	148 556	215 785	77 876	1 411 536
Brännved, träbriketter <i>Fuelwood</i>	2 865	11 651	47 053	29 852	21 385	11 503	2 189	126 498
Allt virke <i>All wood</i>	174 004	259 153	524 947	424 233	204 635	267 125	113 758	1 967 855

Tabell 22. Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlad
april samt september, oktober år 1952

Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during four months in 1952

Ann.: Endast transporter på längre avstånd än 100 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ursprungslän <i>County of origin</i>	Destinationslän <i>County of destination</i>										
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth
Nb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jtl	—	—	—	198	120	—	—	—	—	—	—
Vnr	—	—	—	18	40	—	—	—	—	—	—
Gvl	—	—	—	—	15	—	—	—	—	—	51
Kpb	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	114
Vrm	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—
Ör	—	—	—	—	—	135	12	5	—	—	12
Vstm	—	—	—	—	70	—	—	5	—	—	85
Ups	—	—	—	—	—	6	—	8	29	—	186
Sth	—	—	—	—	—	—	—	—	20	64	145
Sdm	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	186
Ög	—	—	—	—	—	—	31	—	—	—	—
Skb	—	—	—	—	—	—	—	448	—	—	6
Åbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jkp	—	—	—	—	—	—	9	105	—	—	—
Krb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket	—	—	—	216	245	141	52	583	58	64	793
<i>Entire country</i>											

¹ Timmer och osågat virke, massaved och brännved.

Not till tabell 20:

¹ Beräkningen har skett på grundval av följande relationstal för omvandling av vikt till volym, varvid virket antagits vara skogstorrt: Sägtimmer etc. 750 kg/m³f
Stolpar etc. 650 »
Pappersved etc. 475 kg/m³t
Kolved etc. 375 »
Brännved etc. 400 »

Vikten är omräknad till m³f resp. m³t utan hänsyn till barkningsgraden.

virke¹, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken under månaderna mars,Måttenhet: ton
Unit of measure: ton

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Destinationslän County of destination													Riket Entire country
Sdm	Ög	Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	318
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58
—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	84
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	123
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	18	—	—	—	—	—	—	—	22	—	8	212
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	160
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	229
11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	240
12	342	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	548
24	10	—	—	—	6	18	—	—	—	—	—	—	89
—	18	—	—	10	—	—	—	110	—	—	—	10	602
—	—	59	—	—	—	—	—	12	143	—	—	—	214
—	543	—	—	15	—	20	—	39	29	133	5	158	1 056
—	—	—	—	27	—	38	—	42	26	191	129	1 605	2 058
—	—	—	—	1	51	—	—	—	—	—	—	—	60
12	—	—	126	—	8	12	—	—	2	6	—	—	166
—	—	—	—	—	—	—	—	60	—	7	—	—	67
—	—	—	—	—	7	—	—	—	8	22	15	—	78
—	—	14	5	15	468	58	—	—	—	184	—	26	1 097
—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	15	353	22
59	913	91	131	68	547	146	—	281	208	565	164	2 160	7 485

Tabell 23. I rikets hamnar och lastageplatser under år 1952 lossade kvantiteter av oförädlat virke (endast inrikes fartygstransporter)

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs

Måttenhet: m³ ft¹
Unit of measurement: m³ ft¹

1	2	3	4	5	6	7
Län County	Lossade varor Unloaded goods					
	Timmer- master spiror <i>Timber poles</i>	Massa- ved o. d. Props <i>Pulp- wood etc., pit- props</i>	Bränn- ved <i>Fuel wood</i>	Lövträ <i>Broad- leaved wood</i>	Ej speci- ficerat <i>Unspeci- fied</i>	Summa <i>Total</i>
Nb.	—	793	—	—	—	793
Vb.	1 075	—	—	150	—	1 225
Vnr.	5 757	60 082	573	—	—	66 412
Gvl.	2 400	28 723	73	—	—	31 196
Vrm.	6 405	280	—	3 260	—	9 945
Vstm.	671	70	748	—	—	1 489
Ups.	—	—	419	—	—	419
Sth.	29	3 030	336	—	—	3 395
Sdm.	15	—	103	22	—	140
Ög.	1 792	3 313	1 344	—	—	6 449
Skb.	5 769	3 876	78	—	—	9 723
Äbg.	—	382	1 128	—	—	1 510
Jkp.	585	18 807	—	86	—	19 478
Klm.	3 426	8 258	7 433	1 643	50	20 810
Gtl.	241	455	—	—	177	873
Gbg.	848	—	6 436	—	111	7 395
Bl.	—	—	535	—	—	535
Krs.	—	—	247	818	—	1 065
Mlm.	—	—	10	79	—	89
Okänd ort.	—	30 011	—	7 371	274	37 656
Riket <i>Entire country</i>	29 013	158 080	19 463	13 429	612	220 597

¹ Omräknat till fast mått utan hänsyn till barkningsgraden.

tabell 24. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1948—52

early consumption of roundwood by forest industries

nm.: Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). *Only enterprises which usually have at least five workers employed.*

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub.

1	2	3	4	5	6	7
Industrigren och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>	1948	1949	1950	1951	1952	Års- medel tal Ave- rage 48/52
Trävirke ¹ <i>Saw mills¹</i>	7 698	8 486	8 868	9 877	18 939	8 774
Träbjälkar, slipersämmen och sågkubb <i>Timber, sleepers</i>						
av furu <i>of pine</i>	3 904	4 288	4 367	5 093	4 753	4 481
» gran <i>» spruce</i>	2 745	3 372	3 468	3 775	3 144	3 301
» björk <i>» birch</i>	60	57	36	77	73	61
» annat lövträ <i>» other broadleaved wood</i>	96	206	292	121	133	170
ej spec. <i>unspecified</i>	893	563	705	811	836	761
Ämnér- o. plywoodfabr. <i>Veneer- and plywood factories</i>	150	150	159	163	144	153
Träbjälkar o. d. <i>Logs etc.</i>						
av furu <i>of pine</i>	100	108	121	120	106	111
» gran <i>» spruce</i>	2	6	1	1	—	2
» björk <i>» birch</i>	17	18	18	24	17	19
» annat lövträ <i>» other broadleaved wood</i>	23	14	19	18	21	19
ej spec. <i>unspecified</i>	8	4	—	—	—	2
Wallboardfabr. <i>Wallboard factories</i>	326	446	463	471	315	404
Pappersved <i>Pulpwood</i>						
av furu <i>of pine</i>	169	173	279	325	210	231
» gran <i>» spruce</i>	58	178	112	136	76	112
ej spec. <i>unspecified</i>	99	95	72	10	29	61
Pappersmassfabr. <i>Pulp mills</i>	12 912	11 625	13 017	14 811	12 965	13 066
Pappersved <i>Pulpwood</i>						
av furu <i>of pine</i>	3 485	2 678	2 958	3 888	3 462	3 294
» gran <i>» spruce</i>	8 778	8 377	9 301	10 517	9 082	9 211
» asp <i>» aspen</i>	76	106	82	65	81	82
» björk <i>» birch</i>	248	285	254	276	271	267
ej spec. <i>unspecified</i>	325	179	422	65	69	212

¹ Inkluderar från år 1951 även snickerifabrikernas förbrukning av rundvirke.
From 1951 also consumption by the carpentry industry is included in this group.

Tabell 25. Sågverkens och hyvleriernas samt lådämnesfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1952. Länsvis

Production of lumber and boxboard

Anm. Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegii industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — *Only enterprises which usually have at least five workers employed.*

Måttenhet: 1 000 m³ (nominellt)
Unit of measurement:

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp <i>County</i>	Ohyvlade plank etc. (av barrträd) <i>Unplaned planks etc. (coniferous)</i>		Bräd- o. plankstump läkt, ribb, list, stav etc. <i>Ends, slatings, staves etc.</i>	Bjälkar, sparrar, syllar <i>Balks and sleepers</i>	Virke av lövträd <i>Broad-leaved lumber etc.</i>	Lådämnen (sågade) <i>Box-board (sawn)</i>	Hyvlade bräder <i>Planed lumber</i>
	Antal arbetsställen <i>No. of mills</i>	produktion <i>production</i>					
Nb	42	340	1	14	—	—	24
Vb	61	263	4	15	—	—	30
Jtl	23	60	2	4	—	—	25
Vnr	44	536	13	1	—	—	31
Gvl	65	652	24	5	7	8	83
Kpb	79	370	7	18	1	1	114
Vrm	70	454	5	2	2	9	51
Ör	36	216	5	5	3	1	33
Vstm	40	143	1	4	1	6	53
Ups	22	130	—	3	1	—	17
Slh	36	79	1	5	1	4	60
Sdm	38	159	2	4	2	7	27
Ög	77	176	3	10	8	9	38
Skb	54	151	—	6	3	6	28
Äbg	62	103	—	4	1	3	32
Jkp	113	205	5	37	11	18	90
Krb	88	184	2	44	4	11	38
Klm	95	261	3	9	13	18	51
Gtl	4	4	—	1	—	—	2
Gbg	15	14	1	—	4	6	29
Hl	27	16	1	18	4	7	2
Bl	29	43	—	1	2	—	13
Krs	44	64	2	7	23	14	3
Mlm	13	9	—	5	12	—	5
I	103	603	5	29	—	—	54
II	67	596	15	5	—	—	56
III	144	1 022	31	23	8	9	197
IV	731	2 261	27	133	50	92	518
V	132	150	4	32	45	27	54
Riket <i>Entire country</i>	1 177	4 632	82	222	104	128	879

¹ Därav ca 5 000 m³ av utländska träslag.

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1952. Länsvis

Pulp and wallboard production

Måttenheter: 1 000 ton
Unit of measurement: 1 000 ton

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp <i>County</i>	Pappersmassa <i>Pulp</i>						Wallboards	
	Mekanisk		Sulfit		Sulfat		Antal arbets- ställen <i>No. of facto- ries</i>	Produk- tion 1 000 ton
	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>	Antal arbets- ställen <i>No. of mills</i>	Produk- tion 1000 ton (torr- tänkt vikt) <i>(dry weight)</i>		
Nb	1	15	—	—	2	74	2	..
Vb	5	123	1	39	1	31	2	..
JH	2	20	2	31	—	—	1	..
Vnr	5	102	10	447	7	318	5	..
Gvl	2	17	7	263	5	212	2	..
Kpb	2	93	5	61	2	21	—	..
Vrm	3	51	8	185	5	150	1	..
Ör	3	14	1	15	2	47	1	..
Vstm	2	1	1	8	—	—	1	..
Ups	—	—	1	27	1	57	1	..
Sth	2	83	1	17	—	—	—	..
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	..
Ög	1	71	3	42	1	26	—	..
Skb	1	—	1	17	—	—	1	..
Äbg	5	29	5	82	2	25	—	..
Jkp	1	1	4	53	1	31	—	..
Krb	3	11	3	22	1	15	—	..
Klm	2	9	1	8	1	11	—	..
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	..
Gbg	2	11	1	12	—	—	—	..
Hl	2	3	1	20	—	—	—	..
Bl	1	5	—	—	—	—	—	..
Krs	—	—	—	—	—	—	—	..
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	..
I	6	138	1	39	3	105	4	..
II	7	122	12	478	7	318	6	..
III	4	110	12	324	7	233	2	..
IV	23	270	29	476	14	362	6	..
V	5	19	2	32	—	—	—	..
Riket	45	1 659	56	1 349	31	1 018	18	230
<i>Entire country</i>								

Anm. Det totala antalet arbetsställen för massatillverkning är 118. Då vissa fabriker tillverka flera slags massa stämmer icke summan arbetsställen i tabellen med detta tal.

¹ Härtill kommer fibermassa: 13 802 ton.

² Därav oblekt massa 709, blekt massa 315, dissolvingmassa 325.

³ Därav oblekt massa 718, blekt massa 300.

Tabell 27. Import av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1948—52

Imports of roundwood, sawn wood etc., 1948—52

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tullens stat. nr Customs No.	Sortiment Assortment	1948	1949	1950	1951	1952	1948	1949	1950	1951	1952
		Kvantitet ¹ Quantity					Värde (tusentals kronor) Value (1000 Sw. cr)				
	Oarbetade trävaror Unprocessed wood										
712, 713	Sågtimmer m. m. av barrträd <i>Coniferous timber</i> 1 000 m ³	100,2	161,1	458,3	456,4	357,7	5 374	8 005	22 192	31 999	35 473
716	Massaved <i>Pulpwood</i> 1 000 m ³	610,0	436,1	489,8	741,6	781,9	27 885	16 293	18 015	46 628	67 479
715	Props <i>Pitprops</i> 1 000 m ³	—	—	0,1	0,1	—	—	—	5	1	—
751, 752	Brännved <i>Fuel wood</i> 1 000 m ³	8,2	9,4	9,3	18,2	21,5	104	186	128	380	575
714, 717	Övr. barrträdsvirke (stolpar etc.) <i>Other coniferous wood</i> 1 000 m ²	0,3	0,9	0,6	5,1	2,4	15	32	24	240	104
718, 719	Övr. inhemskt lövträdsvirke <i>Other broadleaved wood</i> 1 000 m ³	12,1	3,0	4,1	8,3	14,1	3 309	1 431	2 158	3 169	2 177
720, 721	Virke av utländska trädslag <i>Wood from foreign species</i> 1 000 m ³	21,5	13,1	15,8	25,7	10,1	4 782	2 868	4 291	8 419	3 880
	Summa oarbetade trävaror <i>Total unprocessed wood</i> 1 000 m ³	752,3	623,6	978,0	1 255,4	1 187,7	41 469	28 815	46 813	90 836	109 688
	Sågat virke Sawn wood										
726—741	Av barrträd <i>Coniferous</i> 1 000 stds	17,6	14,9	15,5	15,6	10,9	7 346	6 081	7 336	12 336	7 925
742	Av inhemska lövträd <i>Broadleaved</i> 1 000 m ³	15,4	8,0	21,6	31,2	19,9	5 470	2 686	7 252	13 893	10 375
743	Av utländska trädslag <i>Foreign species</i> 1 000 m ³	10,3	7,5	7,5	16,3	8,6	6 248	3 792	5 037	11 494	5 899
	Fanérskivor Veneer										
758, 759	Högst 7 mm tjocka <i>Up to 7 mm thick</i> ton	699,5	498,2	901,0	1 422,0	883,0	2 243	1 885	3 952	6 074	3 249
759:1, 760, 761	Höppressade (plywood m. m.) <i>Plywood</i> ton	4 204,9	3 555,9	4 244,0	5 946,0	3 073,0	4 013	3 387	3 947	7 010	3 978

¹ För »sågat virke av barrträds» anges kvantiteten i 1 000-tals standards (stds), för »fanérskivor» i ton och för övriga sortiment i 1 000-tals m³. En standard motsvarar 4,672 m³.

Tabell 28. Export av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1948—1952

Exports of roundwood, sawn wood etc., 1948—52

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tullens stat. nr	Sortiment	1948	1949	1950	1951	1952	1948	1949	1950	1951	1952
Customs No.	Assortment	Kvantitet ¹ Quantity					Värde (tusentals kronor) Value (1 000 Sw. cr.)				
	Oarbetade trävaror <i>Unprocessed wood</i>										
712, 713	Sågtimmer m. m. av barrträd 1 000 m ³ <i>Coniferous timber</i>	25,8	41,9	32,3	28,8	48,1	1 748	3 204	2 370	2 724	6 448
716	Massaved <i>Pulpwood</i> 1 000 m ³	116,7	129,1	255,3	170,1	182,7	4 832	4 913	9 925	11 808	18 549
715	Props <i>Pitprops</i> 1 000 m ³	195,3	659,2	241,8	316,4	1000,3	10 255	34 078	12 058	25 892	120 453
751, 752	Brännved <i>Fuel wood</i> 1 000 m ³	—	0,4	0,4	—	—	—	9	8	—	—
714, 717	Övrigt barrträdsvirke (stolpar etc.) 1 000 m ³ <i>Other coniferous wood (poles etc.)</i>	47,0	71,2	78,7	42,2	77,4	6 111	9 403	9 342	6 810	19 893
719	Övrigt inhemskt lövträdsvirke 1 000 m ³ <i>Other broadleaved wood</i>	—	2,3	0,2	0,2	0,1	2	183	30	175	73
720, 721	Virke av utländska trädslag 1 000 m ³ <i>Wood from foreign species</i>	0,1	0,1	0,5	—	—	21	8	121	4	18
	Summa oarbetade trävaror 1 000 m ³ <i>Total unprocessed wood</i>	384,9	904,2	609,2	557,7	1 308,6	22 969	51 798	33 854	47 323	165 434
	Sågat och bilat virke <i>Sawn and axed wood</i>										
	Av barrträd: <i>Coniferous:</i>										
722—724	Bjälkar, sparrar <i>Balks</i> 1 000 stds	14,0	15,3	38,3	58,3	32,6	6 749	6 740	17 643	41 720	25 657
725	Slipers <i>Steepers</i> 1 000 stds	8,6	9,9	9,0	6,2	9,1	4 921	5 939	5 622	5 328	11 337
726—737	Ohyvlade plankor etc. <i>Unplaned</i> 1 000 stds	446,2	547,1	645,3	739,1	587,8	287 413	345 347	442 806	785 910	608 693
776—781	Hyvlade bräder <i>Planed</i> 1 000 stds	50,7	52,8	63,8	63,9	35,4	33 848	34 756	46 215	67 825	41 496
745	Ohyvlade lädämnen <i>Boxboards</i> 1 000 stds	29,9	34,7	32,9	29,2	20,5	29 962	32 494	31 200	45 851	32 855
783	Hyvlade lädämnen 1 000 stds	12,6	11,4	9,5	9,4	9,6	10 582	8 955	7 356	11 511	13 845
738—741	Övrigt barrträdsvirke 1 000 stds <i>Other coniferous lumber</i>	4,7	4,8	10,7	9,1	9,6	2 525	2 412	4 605	8 107	8 781
	Summa virke av barrträd <i>Total</i> 1 000 stds	566,7	676,0	809,5	915,2	704,6	376 000	436 643	555 447	966 252	749 664
742	Av lövträd: summa 1 000 m ³ <i>Broadleaved: total</i>	4,8	5,8	23,3	17,4	7,9	1 438	1 701	4 570	3 820	2 397
	Fanérskivor <i>Veneer</i>										
758, 759	Högst 7 mm tjocka 1 ton <i>Up to 7 mm thick</i>	241,1	402,6	669,0	622,0	622,0	328	673	1 120	1 135	1 422
759: 1, 760, 761	Hoppressade (plywood m. m.) 1 ton <i>Plywood</i>	11 486,9	16 246,9	15 740,0	14 243,0	7 963,0	13 490	17 483	15 999	16 900	9 946

¹ För »arbetade trävaror» och »sågat virke av lövträd» anges kvantiteten i 1 000-tals m³, för »sågat virke av barrträd» i 1 000-tals standards (stds) och för »fanérskivor» i ton. En standard motsvarar 4,672 m³.

Tabell 29. Sveriges import och export av oförädlad virke med fördelning på export- resp. importländer under år 1952

Swedish imports and exports of roundwood by countries of origin and destination

1	2	3	4		6		7
Tullens stat. nr Customs No.	Sortiment <i>Assortment</i>	Export- resp. importland	Import		Export		
			1 000-tal m ³	1 000-tal kronor	1 000-tal m ³	1 000-tal kronor	
712,713 714	Såg- och fanér- timmer, mastträ, spiror och stolpar av barrträd <i>Coniferous timber, poles, pilings etc.</i>	Belgien, Luxem- burg Britt. Östafrika Danmark Egypten Finland Fr. Marocko Irländska rep. Island Israel Nederländerna Norge Nya Zeeland Storbritannien Västtyskland Övriga Samtliga	— — — — 296,8 — — — — — — 61,0 — — — — — — — 357,8	— — — — 29 321 — — — — — — 6 152 — — — — — — — 35 473	6,7 2,2 3,6 4,0 — 1,6 6,5 1,7 4,7 26,5 17,3 2,1 27,0 16,6 3,1 123,6	1 648 582 654 848 — 396 2 223 466 1 147 3 851 1 785 452 7 856 3 269 959 26 136	
716	Massaved av barr- träd <i>Coniferous pulp- wood</i>	Finland Norge Västtyskland Övriga Samtliga	497,3 284,7 — — 782,0	44 469 23 010 — — 67 479	— 112,2 70,2 0,3 182,7	— 10 442 8 092 15 18 549	
715	Props av barrträd <i>Coniferous pit- props</i>	Belgien, Luxem- burg Nederländerna Storbritannien Turkiet Västtyskland Övriga Samtliga	— — — — — — — —	— — — — — — — —	21,6 54,6 625,9 96,3 201,3 0,5 1000,3	2 249 7 079 74 572 10 976 25 506 71 120 453	
717	Övrigt barrträds- virke <i>Other coniferous wood</i>	Norge Storbritannien Övriga Samtliga	2,4 — — 2,4	104 — — 104	— 1,9 0,1 2,0	— 197 8 205	
718,719	Virke av svenska lövträdsarter <i>Wood from Swe- dish broadleaved species</i>	Finland Frankrike Norge Övriga Samtliga	8,8 1,7 3,0 0,6 14,1	500 1 266 49 362 2 177	— — — 0,1 0,1	— — — 73 73	
720,721	Virke av utländska trädslag <i>Wood from foreign species</i>	Britt. Västafrika Fr. Ekv. Afrika Fr. Västafrika Övriga Samtliga	2,6 2,2 4,7 0,6 10,1	1 031 730 1 622 497 3 880	— — — — —	— — 18 — 18	
	Summa oförädlad virke <i>Total unprocessed wood</i>		1 166,4	109 113	1 308,7	165 434	

Tabell 30. Rånnettövarärdet för virkesuttagen å kronoskogar
åren 1943—1952. Länsvis

Net value of wood cut in Crown forests in 1943—52

Måttenhet: Kronor per m³ sk
Unit of measurement.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952
Nb	4:04	4:15	3:48	6:14	10:93	12:09	11:95	12:82	28:04	30:86
Vb	6:29	6:58	5:75	7:82	13:89	15:11	15:23	17:54	32:31	37:03
Jmt	7:96	7:10	6:82	10 56	13:46	12:97	13:41	19:71	35:18	35:42
Vnr	7:29	7:31	6:76	8:68	14:63	13:53	12:92	20:89	39:98	38:50
Gvl	7:72	7:78	7:28	10:76	16:09	17:38	16:58	21:45	38:37	45:40
Kpb	9:03	8:72	8:11	11:00	14:84	19:12	18:07	20:91	42:54	41:61
Vrm	11:35	10:76	11:11	13:56	16:69	20:74	21:18	31:77	60:25	48:90
Ör	10:90	9:82	10:22	12:41	14:45	18:68	17:81	18:59	34:92	49:20
Vstm	11:02	11:00	11:09	14:84	16:37	19:87	18:92	19:20	37:68	47:13
Ups	11:35	11:90	10:89	14 35	18:41	23:54	23:11	27:88	46:40	51:52
Sth	8:92	9:88	9:01	10:77	11:97	18:73	18:08	23:66	42:39	38:23
Sdm	12:08	11:21	11:38	15:48	17:28	21:14	20:01	26:92	52:68	46:59
Ög	12:83	10:40	10:52	13:83	16:40	20:43	21:07	26:07	45 21	47:49
Skb	13:16	11:33	11:43	15:82	16:23	22:08	21:40	26:48	48:15	54:37
Äbg	11:47	10:99	10:80	13:90	14:89	21:52	21:71	28:51	50:55	42:09
Jkp	11:86	13:82	12:79	19:01	19:73	25:44	24:42	35:82	64:87	49:10
Krb	11:25	11:34	12:38	17:65	19:33	24:04	23:60	29:39	48:59	53:25
Klm	11:37	12:02	11:57	16:98	17:82	21:30	23:08	32:89	47:72	42:15
Gtl	11:53	6:78	12:46	13:20	16:14	21:77	20:47	26:57	43:23	33:20
Gbg	9:81	9:03	8:92	9:99	12:16	14:84	14:61	17:09	34 80	39:21
HI	11:15	10:51	10:21	13 40	16:32	14:19	19:72	24:29	41:02	41:44
Bl	11:20	11:13	10:80	15 74	15:31	18.60	16:34	23:81	44:08	35:49
Krs	13:24	13:89	13:04	18:02	18:02	21:70	20:69	26:85	46:95	40:78
Mlm	15:05	16:40	16:14	20:71	17:93	23:85	22:87	30:75	61:80	46:86
Riket Entire country	7:35	7:29	6:89	9:55	13:71	16:27	15:69	19:34	36:55	39:28

Tabell 31. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1951/52.
Sågtimmer av furu och gran

Gross prices and costs during the cutting year 1951/52. Coniferous timber

a) Norra Sverige

Ann.: Priserna gälla — där intet annat angives — obarkat timmer fritt utsorterat vid slutskilje.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Flodområde <i>River basin</i>	Träd- slag ² <i>Species</i>	Bruttopriser i öre per f ³ tr. ¹ <i>Gross prices</i>								Omkostnader i öre per f ³ tr. ¹ <i>Costs</i>				
		5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	hugg- ning <i>cutt- ing</i>	kör- ning <i>trans- port</i>	flott- ning <i>float- ing</i>	ge- mens. kosn. <i>com- mon costs</i>	sum- ma <i>total</i>
Torneälv	t	..	259	269	274	284	294	304	319					
	g	269	274	279	289	299	41		29	20	90
Kalixälv	t	..	261	271	276	286	296	306	321					
	g	271	276	281	291	301	41		20	20	81
Luleälv	t	..	261	271	276	286	296	306	321					
	g	271	276	281	291	301	41		21	20	82
Piteälv	t	..	261	271	276	286	296	306	321					
	g	271	276	281	291	301	41		27	20	88
Skellefteälv	t	..	262	272	277	287	297	307	322					
	g	272	277	282	292	302	39		25	21	85
Umeälv	t	..	263	273	278	288	297	307	323					
	g	273	278	283	293	303	39		21	21	81
Öreälv	t	..	263	273	278	288	297	307	323					
	g	273	278	283	293	303	39		14	21	74
Gideälv m. fl. ...	t	255	265	275	280	290	300	310	325					
	g	265	270	270	275	280	285	295	305	20	23	20	20	83
Ångermanälven	t	255	265	275	280	290	300	310	325					
	g	265	270	270	275	280	285	295	305	20	23	19	20	82
Indalsälven	t	255	265	275	280	290	300	310	325					
	g	265	270	270	275	280	285	295	305	20	23	14	20	77
Ljungan	t	255	265	275	280	290	300	310	325					
	g	265	270	270	275	280	285	295	305	20	23	15	20	78
Ljusnan ³	t, g	..	248	263	278	298	313	328	348	17	21	16	18	72

¹ I Ljusnans flodområde tillämpas flottningskubikfot (f³ fl.), som nära överensstämmer med f³ tr.

² Trädslag: t = tall — pine, g = gran — spruce.

³ Priserna gälla för fritt utsorterat vid Marmen.

Tabell 31 (forts.).

b) Övriga Sverige

Ann.: Priserna gälla — där intel annat angives — obarkat timmer och körväg 1 km eller under.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Län County	Träd- slag ¹ Species	Bruttopriser i öre per f ³ to. Gross prices								Me- del- längd Aver- age length	Omkostnader i öre per f ³ to. Costs			
		5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"		hugg- ning cut- ting	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon costs	sum- ma total
Gvl (Gästrik- land) ²	t	300	320	340	360	370	385	400	400	15'	18	"25	18	61
	g	300	320	340	350	365	380	390	390					
Kpb (vid Dal- älven) ⁴	t	300	319	337	356	369	385	398	398	..	16	"25	14	55
	g	300	319	337	352	363	377	389	389					
Vrm ⁵ (vid Klar- älven)	t, g	..	340	350	370	385	395	410	410	16'	35	"29	17	81
(vid Fryken) ⁶	t, g	..	345	355	365	375	380	385	385	16'	35	"29	17	81
(vid Vänerne) ⁶	t, g	..	340	350	360	370	375	380	380	16'	35	"29	17	81
(vid Dalsl. ka- nalsjöarna) ⁶	t, g	..	325	340	345	350	355	360	360	16'	35	"29	17	81
Ör ⁷	t	300	305	315	325	340	355	365	370	16'	17	21	15	53
	g	300	305	315	325	340	350	360	365					
Vstm ⁷ (Dalaom- rådet)	t	275	285	305	345	355	390	405	405	15'	15	19	18	52
	g	275	285	305	345	355	355	355	355					
(övr. Vstm)	t	250	290	290	310	325	325	350	350	14-15'	15	19	18	52
	g	250	290	290	295	310	310	335	335					
Ups ⁷ (n. delen)	t	265	275	295	310	325	340	350	360	14-15'	15	20	18	53
	g	260	270	290	310	320	330	335	335					
(övr. Ups) ...	t	260	270	290	305	315	325	335	345	14-15'	15	20	18	53
	g	260	270	290	305	310	315	225	325					
Sth ⁸	t	215	225	245	260	270	280	290	300	14-15'	14	20	15	49
	g	215	225	245	260	265	270	280	280					
Sdm	t	315	315	330	345	360	375	390	405	..	14	18	12	44
	g	315	315	330	345	355	365	375	375					
Ög (senhösten 1951)	t, g	..	340	350	360	380	390	400	400	13'	"12	"15	12	39
(våren 1952)	t, g	268	284	294	305	315	320	326	326	13'	"12	"15	12	39
Skb ⁸	t, g	250	275	275	290	300	310	320	320	14'	18	23	11	52
Äbg (DaIsI.) ¹⁰	t, g	..	310	325	330	335	340	345	345	..	20	25	16	61
(övr. Äbg)	t, g	..	260	270	300	310	320	330	330					
Jkp	t, g	290	300	310	315	320	325	330	335	12-14'	20	20	10	50
Krb	t, g	241	256	265	274	283	288	293	293	14'	18	21
Klm	t, g	¹¹ 325	14'	17	21
Gtl	t, g	¹² 275	15	16	8	39
Gbg	t, g	225	250	275	290	300	310	320	330	..	20	23	15	58
Hl	t, g	¹³ 285	22	26	12	60
Bl	t, g	¹⁴ 325	13	22	25	11	58
Krs	t, g	230	275	275	300	300	325	325	325	12-14'	19	21
Mlm	t, g	¹⁵ 300	17	16	3	36

Noter: se nedert ä följande sida!

**Tabell 32. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1951/52
Massaved av barrträd**

Gross prices and costs during the cutting year 1951/52. Coniferous pulpwood

a) Norra Sverige och Värmland

Ann.: Priserna avse — där intet annat angives — massaved fritt utsorterad vid slutskilje.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Flodområde etc. River basin etc.	Bruttoprisk i öre per f ³ tr. ¹ <i>Gross prices</i>				Omkostnader i öre per f ³ tr. ob. ¹ <i>costs</i>					
	sulfitved		sulfatved		flott- nings- bränn- ved	hugg- ning cut- ting	kör- ning trans- port ca 3 km	flott- ning float- ing	ge- mens. kostn. com- mon costs	sum- ma total
	hb.	ob.	hb.	ob.						
Torne älv	264	244	244	224	164	74	29	20	123	
Kalix älv	266	246	246	226	166	74	20	20	114	
Lule älv	266	246	246	226	166	74	21	20	115	
Pite älv	266	246	246	226	166	74	27	20	121	
Skellefte älv	267	247	247	227	167	68	25	21	114	
Ume älv	268	248	248	228	168	68	21	21	110	
Öre älv	268	248	248	228	168	68	14	21	103	
Gideälv m. fl.	270	250	250	230	170	68	20	21	109	
Ångermanälven	270	250	250	230	170	68	19	20	107	
Indalsälven	270	250	250	230	170	68	14	20	102	
Ljungan	270	250	250	230	170	68	15	20	103	
Ljusnan ²	271	—	251	—	171	41	27	18	102	
Klarälven m. fl. ³ ...	269	—	249	—	—	37	² 24	14	—	

¹ I Ljusnans flodområde samt i Värmland äro priserna angivna i öre per f³ mi., som nära överensslämmer med f³ tr. Priserna avse här helbarkat virke.

² Fritt utsorterat vid Marmen.

³ Vid huvudälv.

Noter till tabell 31 b:

¹ Trädslag: t = tall — pine, g = gran — spruce.

² Vid Dalälven 5 öre högre pris.

³ Körväg 2 km.

⁴ Vid bilväg 15 öre lägre pris.

⁵ Priserna gälla helbarkat timmer fallande $\frac{1}{2}$ -tumsmätning och kubering på klassmitt, obarkat 10 öre lägre pris; priserna vid Klarälven och Fryken avse $\frac{1}{4}$ "-mätning. Våren 1952 ca 1 kr lägre priser.

⁶ Vid bilväg 7 öre lägre pris.

⁷ Efter nyåret 1952 ca 15 % lägre priser.

⁸ Medelpriser för hela säsongen.

⁹ Enligt gällande avtal, utan tillägg.

¹⁰ Fallande $\frac{1}{2}$ -tumsmätning och kubering på klassmitt.

¹¹ Medelpris för samtliga dimensioner. Variation 270—405 öre.

¹² » » » » » 245—305 »

¹³ » » » » » »

¹⁴ » » » » » 300—350 »

Tabell 32 (forts.).

b) Övriga Sverige

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Län County	Bruttopriser i kronor per m ³ t. Gross prices									Omkostnader i kronor per m ³ t. hb. Costs			
	sulfitved hb.				sulfatved hb.				kol- ved ob.	hugg- ning cutting	körning trans- port 1 km ¹	gemens. omkostn. common costs	summa total
	prima		sekunda		prima		sekunda						
	2 m	3 m	2 m	3 m	2 m	3 m	2 m	3 m					
Gvl (Gästrikland)													
bilväg	63	..	44	..	58	..	41	28	} 11: —	} 5: 50	} 3: —	} 19: 50
huvudälv	64	..	45	..	59	..	41	30				
Kpb bilväg													
n. delen	64	62	44	43	59	57	41	40	27	} 9: 25	} 5: 25	} 2: 50	} 17: —
s. delen	65	63	44	44	60	58	42	41	28				
huvudälv	66	64	46	45	61	59	42	41	30				
Ör	65	..	43	..	60	..	42	10: —	4: —	2: 20	16: 20
Vstm	65	63	45	44	60	58	42	41	..	12: —	4: —	3: 25	19: 25
Ups	65	63	45	44	60	58	42	41	..	10: —	4: —	3: 25	17: 25
Stb ²	55	53	38	37	50	48	35	34	..	10: —	4: —	3: —	17: —
Sdm ²	55	53	38	37	50	48	35	34	..	9: 50	3: 75	1: 75	15: —
Ög	65	..	45	..	60	..	42	7: —	3: 15	1: 75	11: 90
Skb	65	..	45	..	60	..	42	10: —	4: 25	1: 80	16: 05
Äbg	65	60	10: —	4: 25	3: —	17: 25
Jkp	63	..	43	..	58	..	40	9: —	4: —	1: 25	14: 25
Krb	60	..	42	..	55	..	38	10: —	4: —
Klm	62	..	43	..	57	..	40	10: —	4: —
GU	60	55	10: —	3: 50	1: 50	15: —
Gbg	65	60	10: —	5: —	3: —	18: —
Hl	63	55	12: 30	4: 60	2: 30	19: 20
Bl	62	57	..	40	10: 50	3: 70	1: 80	16: —
Krs	60	..	40	..	55	..	38	10: 50	4: 25
Mlm	63	57	8: —	3: 70	0: 70	12: 40

¹ I Gävleborgs och Kopparbergs län körning ca 2 km.

² Avse de vid årsskiftet sänkta priserna.

³ Enligt gällande avtal utan tillägg.

Tabell 33. Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1951/52
Brännved

Gross prices and costs during the cutting year 1951/52. Fuel wood

Ann.: Där två priser angivas avser det högre priset höstpriset och det lägre det s. k. garantipriset.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län County	Bruttopriser vid bilväg i kr per m ³ t. <i>Gross prices at road</i>				Omkostnader i kr per m ³ t. (1 m. ved) <i>Costs (1 meter lengths)</i>			
	björk <i>birch</i>		1:a barr <i>coniferous, 1:st class</i>	pannved ¹	hugg- ning <i>cutting</i>	kör- ning <i>trans- port ca 1 km</i>	gem. kost- nader <i>com- mon costs</i>	sum- ma <i>total</i>
	prima	sekunda						
Nb ²	25	22	22	20	³ 15:—	2: 80	17: 80	
Vb ²	32	29	29	26	³ 16:—	2: 50	18: 50	
Jtl ⁴	45	40	40	35	
Vnr ⁵	40	36	..	32	⁶ 13:—	4:—	17: 50	
Gvl	28	23	23	18	9: 25	5:—	16: 25	
Kpb	
Vrm	30	20	9:—	4: 50	14: 50	
Ör	32 — 28	26 — 23	26 — 23	21 — 18	8: 50	4:—	14: 30	
Vstm	40 — 28	38 — 23	35 — 23	25 — 18	8:—	3: 50	13: 50	
Ups	32 — 28	32 — 23	32 — 23	26 — 18	8:—	3: 50	13: 50	
Sth	28	23	23	18	7: 50	3: 50	12: 50	
Sdm	35 — 28	27 — 23	27 — 23	22 — 18	7: 50	3: 75	12: 50	
Ög	45 — 28	..	30 — 23	25 — 18	⁷ 6: 75	⁷ 2: 90	10: 90	
Stb	28	23	23	18	7: 25	3: 75	12: 50	
Äbg	30	..	25	18	9:—	4: 25	15:—	
Jkp	28	23	23	18	8:—	4: 25	13: 25	
Krb	28	23	23	18	8:—	4: 25	..	
Klm	28	23	23	18	8:—	4: 25	..	
Gtl	28	..	23	18	8: 75	3: 40	13: 40	
Gbg	30	..	25	20	8:—	4: 75	14: 50	
Hl	28	23	23	18	8: 40	4: 50	14: 40	
Bl	35 — 28	28 — 23	25 — 23	20 — 18	8:—	3: 50	13:—	
Krs	28	23	23	18	7: 50	4: 25	..	
Mlm	30	24	24	20	6: 75	3: 25	10: 65	

¹ Firewood for central-heating boilers.

² Priser i kustlandet.

³ Ca 2 km körning.

⁴ Fritt banvagn, avsändningsstation. Höstpriser.

⁵ Fritt leveransort.

⁶ Ca 2,5 km körning.

⁷ Enligt gällande avtal, utan tillägg.

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kronor¹,
vintrarna 1939/40 samt 1948/49 till 1951/52. Länsvis

Average daily wages of forest workers

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Huggare <i>Woodcutters</i>					Körare <i>Hauliers</i>				
	1939/40	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52	1939/40	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52
Nb	8,6	22	19	25	34	17,6	45	41	51	66
Vb	9,2	22	21	28	37	18,4	43	43	51	67
Jhl	8,1	20	19	27	45	16,0	36	34	43	66
Vnr	7,8	19	18	24	37	15,6	36	35	47	64
Gvl	9,0	19	19	23	34	17,0	35	32	40	63
Kpb	8,6	22	21	26	40	15,6	38	36	43	70
Vrm	6,9	16	16	20	28	11,6	21	23	30	41
Ör	6,7	16	16	19	28	10,8	23	24	28	39
Vstm	6,8	16	16	18	26	11,9	25	26	29	38
Ups	9,0	14	15	17	24	13,0	23	24	29	38
Sth	7,8	14	14	17	24	12,8	24	25	28	38
Sdm	7,1	15	15	17	27	10,5	22	22	26	37
Ög	6,2	14	15	17	24	9,8	22	23	26	36
Skb	6,0	15	16	17	26	10,2	25	25	26	38
Äbg	6,3	15	15	18	26	10,8	23	24	29	39
Jkp	6,5	14	16	18	27	10,6	25	27	30	39
Krb	5,7	15	16	19	25	9,8	24	27	32	39
Klm	6,3	16	16	19	25	10,0	26	26	30	38
Gtl	6,0	12	12	15	22	10,0	22	22	24	36
Gbg	5,5	15	15	19	26	10,0	27	30	31	41
HI	6,3	16	17	21	24	11,0	25	25	29	40
Bl	6,0	15	15	20	25	10,0	25	25	32	38
Krs	5,8	16	15	19	25	10,3	25	25	31	38
Mlm	6,5	15	15	18	25	12,0	25	26	30	40
Riket	7,7	19	18	22	32	14,5	34	32	39	53
<i>Entire country</i>										
Index basår Basic year 1939/40	100	242	230	290	416	100	234	224	270	366

¹ För 1939/40 har dagsförtjänsten angivits med en decimal, för övriga år i hela kronor.

Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket under år 1952 vid domänverket och 54 större skogsbolag

Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests

Anm.: Uppgifterna avse antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsgivare <i>Employer</i>	Tidpunkt <i>Month</i>	Antal arbetare sysselsatta i <i>Number of workers employed in</i>				
		avverkningsarbete ¹ <i>cutting</i>		skogs- vårds- arbeten ² <i>silvi- culture</i>	hus- byggn.- o. anlägg- nings- arbeten ³ <i>building</i>	Samtliga <i>All</i>
		total	därav körning <i>of which hauling</i>			
Domänverket <i>Crown forests</i>	febr.	13 472	3 682	9	265	13 746
	maj	4 127	620	3 091	693	7 911
	aug.	3 465	..	3 087	2 299	8 851
	nov.	8 140	..	456	1 633	10 279
Skogsbolagen <i>Companies' forests</i>	febr.	65 328	23 154	8	1 037	66 373
	maj	26 349	7 621	3 793	1 200	31 342
	aug.	21 382	..	4 117	2 195	27 694
	nov.	35 250	..	621	1 801	37 672
Summa <i>Total</i>	febr.	78 800	26 836	17	1 302	80 119
	maj	30 476	8 241	6 884	1 893	39 253
	aug.	24 847	..	7 204	4 494	36 545
	nov.	43 390	..	1 077	3 484	47 951

¹ Utsynning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi.

² Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning o. d., samt plantskolearbeten och skogsdikning.

³ Skogsvägsbyggnader samt uppförande av skogsarbetarhostäder.

Not till tab. 37

¹ Statistiken omfattar arbetstillfällen inom avverkning, flottning, kolning och skogsvård, men icke inom anläggningsverksamhet (väg- och husbyggnad). Platser, som tillsatts med praktikanter är medräknade, däremot icke sådana som tillsatts med tillfälligt placerad skolungdom. Beträffande lediga platser gäller, att talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräknande även av dem som kvarstått aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att års-siffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammans, liksom att antalet tillsatta platser på 100 lediga under året blir högre än för någon av årets månader.

Noter till tab. 38

¹ Enligt den i riksförsäkringsanstaltens statistik använda yrkesgruppsindelningen, vilken är en indelning efter arbetsföretagets art. Ett företag kan ha arbetare tillhörande olika yrken, men hänföres i sin helhet till den yrkesgrupp företaget väsentligen tillhör.

² En årsarbetare motsvarar 300 dagsverken eller 2 400 arbetstimmar.

³ Exkl. bagatellskador, d. v. s. skador, vilka ej medföra avbrott i arbetet.

Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet år 1952

Personnel engaged in floating activity

1	2	3	4	5	6	7	8
Vattendoms- och flodområden <i>River basins</i>	Förvalt- nings- personal <i>Adminis- trative person- nel</i>	Arbetarpersonal, antal under högsäsong sysselsatta <i>No. of workers employed during peak season</i>			Av arbetarpersonalen fullgjorda dagsverken, 1 000 st. <i>No. of working days performed by workers, in thousands</i>		
		i flott- nings- arbete m. m. <i>in floating etc.</i>	vid skilje <i>in sorting</i>	summa <i>total</i>	i flott- nings- arbete m. m. <i>in floating etc.</i>	vid skilje <i>in sorting</i>	summa <i>total</i>
<i>Norrbygden</i>	322	16 323	3 895	20 218	716	383	1 099
Torneälv	17	1 069	490	1 559	58	96	153
Sangisån	20	149	29	178	5	—	5
Kalisälv		2 317	265	2 582	69	21	90
Råneälv		249	69	318	9	2	11
Luleälv	31	1 013	220	1 233	52	17	69
Piteälv		1 040	158	1 198	29	9	38
Åby o. Byske älvar	7	450	114	564	27	5	33
Kågeälv	13	69	7	76	1	—	2
Skellefteälv		480	260	740	42	22	64
Rickle- o. Dalkarlsåarna	4	314	10	324	4	1	5
Umeälv	43	1 000	469	1 469	78	39	118
Hörneälv o. Öreälv		250	129	379	11	5	16
Lögdeälv		83	47	130	5	1	6
Gideälv m. fl.	12	1 090	281	1 371	23	11	34
Nätraån	2	292	18	310	5	1	6
Ångermanälven	63	1 972	535	2 507	105	63	167
Indalsälven	67	1 941	331	2 272	85	42	127
Ljungan	29	1 893	428	2 321	77	46	123
Harmångersån	2	174	—	174	10	—	10
Delångersån	8	247	21	268	17	2	19
Övriga	4	231	14	245	3	1	4
<i>Österbygden</i>	141	5 683	1 118	6 801	273	116	389
Ljusnan	43	2 818	417	3 235	106	47	153
Testeboån	5	159	40	199	7	3	10
Dalälven	86	2 514	650	3 164	153	66	219
Olandsån	1	125	—	125	5	—	5
Hedströmmen	2	31	11	42	1	—	2
Övriga	4	36	—	36	1	—	1
<i>Söderbygden</i>	4	39	—	39	4	—	4
<i>Västerbygden</i>	61	3 761	609	4 370	253	63	316
Nissan	3	18	—	18	—	—	—
Klarälven	27	1 296	285	1 581	50	34	83
Norsälven	11	979	133	1 112	147	18	165
Byälven	6	641	51	692	34	1	35
Upperudsälven	6	634	132	766	13	9	22
Örekilsälven	2	10	—	10	1	—	1
Övriga	6	183	8	191	7	1	8
Riket	528	25 806	5 622	31 428	1 245	563	1 808
<i>Entire country</i>							

Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket
åren 1950—52¹

Labour-exchange activities in forestry

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Månad Month	Lediga platser Vacancies			Tillsatta platser Placements			Tillsatta platser på 100 lediga No. of placements per 100 vacancies		
	1950	1951	1952	1950	1951	1952	1950	1951	1952
Januari	11 666	15 403	10 308	6 365	4 467	5 812	55	29	56
Februari	7 692	13 329	6 576	3 277	3 247	3 722	43	24	57
Mars	4 534	9 447	4 122	2 008	1 971	2 742	44	21	67
April	3 652	7 625	3 135	1 606	1 806	2 287	44	24	73
Maj	7 293	11 565	6 057	3 906	3 557	3 895	54	31	64
Juni	7 335	10 777	4 753	2 664	2 754	2 539	36	26	53
Juli	5 842	9 490	3 265	946	1 952	1 276	16	21	40
Augusti	6 909	10 316	3 300	1 103	1 770	1 473	16	17	45
September	9 299	10 572	3 485	1 153	1 963	1 633	12	19	47
Oktober	11 232	11 680	3 492	1 659	2 617	1 768	15	22	51
November	14 239	13 168	3 992	3 233	4 326	2 698	23	33	68
December	13 947	10 858	2 909	2 761	3 060	1 862	20	28	64
Hela året ¹ Whole year	55 566	60 465	41 224	30 731	33 490	31 707	.	.	.

Not, se under tab. 35.

Tabell 38. Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottnings-
arbeten under år 1950. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating.

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel ha minst fem personer sysselsatta.
Only employers which usually have at least five employees.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsområde ¹ Field of activity	Antal arbets- givare No. of employ- ers	Antal årsar- betare ² No. of full-year employ- ees	Antal Number of			
			olycks- fall ³ accidents	invalidi- tetsfall cases of disabi- lity	dödsfall fatal cases	sjuk- dagar days of sick leave
Skogsvård	1 293	2 434	151	1	2	3 365
<i>Silviculture</i>						
Avverkning	5 077	40 320	10 873	99	10	247 692
<i>Cutting</i>						
Flottning och skiljning	145	5 299	637	6	5	18 323
<i>Floating and sorting</i>						
Övriga	142	1 429	101	1	—	2 927
<i>Other</i>						
Totalt	6 657	49 482	11 762	107	17	272 307
<i>Total</i>						

Noter, se under tab. 35.

Tabell 39. Antal förlorade arbetsdagar¹ per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1950 samt i genomsnitt för perioden 1945—1949. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating in 1950 and on an average for the period 1945—1949

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel ha minst fem personer sysselsatta.
Only employers which usually have at least five employees.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Tidsperiod och arbetsområde ² <i>Period and field of activity</i>	Olycksfallsorsak <i>Cause of accident</i>							Påföljd <i>Consequence</i>		
	Handverktyg <i>Manual tools</i>	Fordon (ej spårbanor) <i>Vehicles (not on rails)</i>	Vattnen <i>Water</i>	Fallande föremål <i>Falling objects</i>	Börda <i>Load</i>	Övriga <i>Other</i>	Samtliga <i>Total</i>	Sjukdom <i>Sickness</i>	Invaliditet <i>Disability</i>	Död <i>Death</i>
1950										
Skogsvård <i>Silviculture</i>	0,23	3,50	--	1,16	0,10	3,34	8,33	1,14	1,03	6,16
Avverkning <i>Cutting</i>	2,19	2,68	--	2,33	2,28	1,75	11,23	5,05	4,32	1,86
Flottnings och skiljning <i>Floating and sorting</i>	0,22	1,12	5,66	0,22	0,93	3,01	11,16	2,84	1,24	7,08
Övriga <i>Other</i>	0,16	0,17	--	0,14	0,33	1,41	2,21	1,68	0,53	--
Summa <i>Total</i>	1,82	2,48	0,61	1,99	1,97	1,95	10,82	4,52	3,72	2,58
1945/49										
Skogsvård <i>Silviculture</i>	0,44	1,66	--	0,68	0,09	0,36	3,23	1,06	0,56	1,61
Avverkning <i>Cutting</i>	3,03	2,81	0,72	2,01	1,92	1,72	12,21	5,07	4,12	3,02
Flottnings och skiljning <i>Floating and sorting</i>	0,72	1,21	2,90	0,61	1,65	2,65	9,74	2,47	3,88	3,39
Övriga <i>Other</i>	0,16	3,34	1,10	0,11	1,52	1,80	8,03	1,57	2,08	4,38
Summa <i>Total</i>	2,60	2,60	0,92	1,75	1,80	1,76	11,43	4,52	3,88	3,03

¹ Som mått på olycksfallsrisken bestämmes antalet förlorade arbetsdagar så, att 365 sjukdagar anses motsvara 300 förlorade arbetsdagar, varje dödsfall 7 500 arbetsdagar och varje invaliditetsprocent 75 arbetsdagar.

² Se not 1 till tab. 38!

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt för åren 1936—1945 samt åren 1948—1952. Länsvis

Number of elk killed during legal shooting season

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län <i>County</i>	1936/ 1945 års- me- deltal <i>Year- ly aver- age</i>	1948	1949	1950	1951	1952				
						ljur <i>bulls</i>	ko <i>cows</i>	års- kal- var <i>calves (less than 1 year)</i>	ej an- givet kön <i>sex un- spec.</i>	sum- ma <i>total</i>
Nb	91	191	248	221	316	238	173	—	—	411
Vb	158	612	668	752	844	588	544	5	—	1 137
Jtl	488	1 363	1 427	1 821	2 219	1 565	1 360	82	—	3 007
Vnr	147	700	808	942	1 062	823	656	—	—	1 479
Gvl	379	881	1 065	1 174	1 381	837	699	62	—	1 598
Kpb	1 093	1 285	1 359	1 479	1 716	1 118	860	30	4	2 012
Vrm	670	875	984	1 072	1 325	826	682	92	—	1 600
Ör	888	963	967	1 116	1 223	702	651	82	34	1 469
Vstm	685	1 020	951	1 007	948	574	519	57	—	1 150
Ups	733	906	970	986	1 016	554	583	24	—	1 161
Sth	581	942	882	783	857	550	496	28	45	1 119
Sdm	625	873	814	856	968	664	545	34	—	1 243
Ög	696	937	858	977	957	630	586	53	16	1 285
Skb	369	533	522	553	571	427	364	15	—	806
Äbg	430	665	608	703	728	449	447	24	—	920
Jkp	324	445	470	479	482	294	251	11	—	556
Krb	503	498	516	498	522	295	316	10	—	621
Klm	565	741	582	709	776	359	382	119	—	860
Gll	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	81	229	214	224	208	118	98	—	—	216
Hl	190	211	269	290	315	239	194	15	—	448
Bl	93	58	66	64	57	52	43	4	—	99
Krs	198	153	165	157	133	92	85	4	—	181
Mlm	36	32	22	33	17	16	16	13	—	45
Riket <i>Entire country</i>	10 023	15 143	15 435	16 896	18 641	12 010	10 550	764	99	23 423

Tabell 41. Antal under åren 1948—52¹ dödade skogsvillebråd

Number of game killed in 1948—52

1		2	3	4	5	6
Villebråd		1948	1949	1950	1951	1952
Game						
Älg	<i>Elk</i>	15 143	15 435	16 896	18 641	23 423
Kronhjort	<i>Red deer</i>	20	30	30	53	33
Dovhjort	<i>Fallow-deer</i>	280	380	420	500	800
Rådjur	<i>Roe deer</i>	16 000	17 000	18 500	18 000	22 600
Skogshare	} <i>Hare</i>	158 000	142 000	126 300	123 000	134 000
Fälthare		98 000	120 000	124 500	107 000	108 000
Vildkanin	<i>Rabbit</i>	110 000	163 000	192 000	135 000	151 000
Rödräv	<i>Fox</i>	67 000	77 000	79 000	82 000	80 000
Grävling	<i>Badger</i>	11 000	10 000	9 700	10 000	10 500
Utter	<i>Otter</i>	1 500	1 500	1 400	1 200	1 300
Mård	<i>Marten</i>	1 000	1 000	1 000	900	800
Iller	<i>Po.ecat</i>	1 500	1 000	1 000	1 000	1 400
Vildmink	<i>Mink</i>	2 200	3 500	3 500	4 000	4 200
Hermelin och småvessla	<i>Ermine and weasel</i>	6 000	6 000	5 800	7 000	10 000
Ekorre	<i>Squirrel</i>	401 000	265 000	203 500	201 000	258 000
Säl	<i>Seal</i>	1 786	1 443	971	706	533
Björn	<i>Bear</i>	30	15	11	23	20
Lodjur	<i>Lynx</i>	17	5	2	8	14
Varg	<i>Wolf</i>	9	1	16	5	9
Järv	<i>Glutton</i>	50	51	35	49	21
Tjäder	<i>Capercaillie</i>	51 000	27 000	23 100	29 000	fridl.
Orre	<i>Blackgrouse</i>	70 000	35 000	30 100	33 000	»
Järpe	<i>Hazel-hen</i>	89 000	39 000	35 000	36 000	»
Ripa	<i>Grouse</i>	130 000	130 000	96 300	95 000	86 000
Fasan	<i>Pheasant</i>	89 000	100 000	104 300	113 000	154 000
Duvhök	<i>Goshawk</i>	9 000	8 000	7 500	6 700	7 000
Sparvhök	<i>Sparrow-hawk</i>	8 000	8 000	7 800	7 000	7 000

¹ I de fall jaktsäsongen pågår över årsskiftet avse uppgifterna jaktåren 1948/49—1952/53; betr. säl, björn, lodjur, varg och järv avses dock kalenderår.

Tabell 42. Under budgetåret 1951/52 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut medel). Länsvis

State subsidies paid for special silvicultural measures

1	2	3	4	5	6	7	8	
Län County	Skogsförbättringsanslaget Grants for forest improvement							
	Återväxtåtgärder och röjningsgallring Measures of reproduction			Skogsdikning Drainage			Div. mindre företag ² Small enter- prises	
	Areal Area	Beräknad brutto- kostnad Estimated gross cost	Stats- bidrag Govt. grants	Båtnads- areal Area	Beräknad brutto- kostnad Estimated gross cost	Stats- bidrag Govt. grants	Stats- bidrag Govt. grants	
	ha	1 000 kronor		ha	1 000 kronor			
Nb	764	88,8	43,1	25	6,8	2,7	—	
Vb	1 489	218,5	105,8	219	56,1	22,4	—	
Jtl	121	30,3	11,4	1 057	213,4	85,3	—	
Vnr	32	6,7	3,4	220	52,1	20,8	—	
Gvl	3	1,6	0,8	168	31,8	12,7	—	
Kpb	21	6,8	3,4	153	20,8	8,3	4,0	
Vrm	48	16,2	7,9	115	30,8	12,3	—	
Ör	7	3,4	1,7	29	5,1	1,9	—	
Vstm	25	11,7	5,6	47	11,5	4,7	2,5	
Ups	34	16,1	8,1	104	41,4	16,1	3,0	
Sth	12	3,5	1,7	84	59,3	23,6	—	
Sdm	57	20,7	8,8	38	11,1	4,4	—	
Ög	78	26,3	10,4	79	30,5	12,2	0,2	
Skb	173	88,6	42,8	56	16,7	6,6	3,9	
Abg	—	11,0	5,1	23	7,5	3,0	2,5	
Jkp	283	107,1	51,0	414	110,4	44,1	—	
Krb	72	35,6	15,4	407	155,3	60,5	2,4	
Klm	255	112,8	49,6	286	138,1	55,2	1,8	
Gtl	89	35,2	17,5	214	30,1	11,1	2,0	
Gbg	130	60,6	29,3	21	9,8	3,9	0,9	
Hl	108	65,0	31,1	128	58,7	23,5	1,3	
Bl	233	129,7	60,3	55	23,5	9,4	1,5	
Krs	324	212,0	95,7	156	77,0	30,8	6,5	
Mlm	198	106,8	50,1	15	4,5	1,8	7,0	
Summa Total	4 506	1 415,0	660,0	4 113	1 202,3	477,3	39,5	
Skogssällskapet	100	57,5	22,4	16	9,4	3,8	6,5	
Riket Entire country	4 606	1 472,5	682,4	4 129	1 211,7	481,1	46,0	

¹ Prisutjämningsmedel för återuppbyggnad av skogsbeståndet (SFS 374/1949).

² Hit hänföres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de icke kräva särskild planläggning (s. k.

³ Hit hänföres bidrag till skogsvårdsåtgärder och vägbyggnader samt förvaltningsbidrag.

tilldelade bidragsmedel för särskilda skogsvårdsåtgärder (statsbidrag, prisutjämnings-

9		10	11	12		13	14	15	16		17	18	
Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Prisutjämningsmedel ¹ <i>Grants from the "price equalization fund"</i>						Norrländska prod.-anslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>		Summa beviljade bidragsmedel <i>Total funds granted</i>		
Vägbyggnad <i>Road-building</i>			Återväxtåtgärder och röjningsgallring <i>Measures of reproduction</i>				Div. mindre företag ² <i>Small enterprises</i>			Betesanläggning <i>Grazing</i>	Övriga åtgärder ³ <i>Other measures</i>		
Väglängd <i>Road length</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Statsbidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>	Beräknad bruttokostnad <i>Estimated gross cost</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Bidrag <i>Grants</i>							
km	1 000 kronor		ha	1 000 kronor									
29,3	152,0	70,2	32*	3,7*	1,8	—	—	434,1	138,2	—	690,1		
14,0	200,5	91,2	437*	66,3*	32,1	2,8	—	269,5	325,8	—	849,6		
38,2	670,0	275,0	668*	150,0*	62,9	25,0	—	—	95,8	—	555,4		
19,1	312,8	156,4	763*	159,8*	81,1	1,2	—	—	14,0	—	276,9		
28,1	407,4	203,7	54*	28,6*	14,3	—	—	—	1,0	—	232,5		
18,7	261,5	128,0	—	—	—	—	—	—	—	—	143,7		
37,2	699,7	263,6	—	—	—	—	—	—	—	—	283,8		
17,3	136,6	45,0	—	—	—	—	—	—	—	—	48,6		
3,1	23,3	9,3	—	—	—	—	—	—	—	—	22,1		
4,2	102,0	51,0	—	—	—	—	—	—	—	—	27,2		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76,3		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,2		
2,9	37,9	11,1	—	—	—	—	—	—	—	—	33,9		
2,2	29,0	14,5	—	—	—	—	—	—	—	—	67,8		
17,4	305,0	88,9	—	—	—	—	—	—	—	—	99,5		
19,3	166,7	69,2	—	—	—	—	—	—	—	—	164,3		
8,4	88,8	35,5	—	—	—	—	—	—	—	—	113,8		
33,4	247,7	95,9	—	—	—	—	—	—	—	—	202,5		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30,6		
7,3	118,2	45,8	—	—	—	—	—	—	—	—	79,9		
9,2	185,5	66,4	—	—	—	—	—	—	—	—	122,3		
11,7	104,8	41,9	—	—	—	—	—	—	—	—	113,1		
10,6	93,6	37,4	—	—	—	—	—	—	—	—	170,4		
7,4	65,1	26,0	—	—	—	—	—	—	—	—	84,9		
339,0	4 408,1	1 826,0	1 954	408,4	192,2	29,0	703,6	574,8	—	—	4 502,4		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32,7		
339,0	4 408,1	1 826,0	1 954	408,4	192,2	29,0	703,6	574,8	—	—	4 535,1		

underhållsbidrag och förenklat förfarande) samt förvaltningsbidrag till Skogssällskapet.

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landrealen, i vissa länder, år 1952

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries

1	2	3	4	5	6
Land Country	Land- areal ¹ milj. ha Land area	Invånare milj. No. of inhabi- tants	Skogsmarksareal ² Forest area		
			Totalt milj. ha	i % av land- arealen	ha per invå- nare
Argentina	281	17,6	17,1	6,1	1,0
Australien	770	8,4	13,7	1,8	1,6
Belgien och Luxemburg	3	9,0	0,6	20,0	0,1
Belgiska Kongo	234	³ 11,5	69,0	29,5	6,0
Brasilien	852	53,4	152,6	17,9	2,9
Burma	68	18,7	25,4	37,4	1,4
Canada	996	14,0	116,3	11,7	8,3
Colombia	114	11,3	60,0	52,6	5,3
Finland	34	4,0	20,7	60,9	5,2
Frankrike	55	42,2	11,0	20,0	0,3
Franska Ekv. Afrika	251	4,5	12,0	4,8	2,7
Franska Västafrika	475	17,3	25,0	5,3	1,4
Italien	30	46,6	5,6	18,7	0,1
Japan	37	84,3	19,7	53,2	0,2
Jugoslavien	26	16,3	47,8	30,0	0,5
Kina	974	*463,5	16,9	1,7	—
Norge ⁵	32	3,3	5,2	16,3	1,6
Peru	125	8,6	15,0	12,0	1,7
Polen	31	*25,0	6,5	21,0	0,3
Portugal	9	8,6	2,5	27,8	0,3
Sovjetunionen	2 227	⁶ 191,9	310,0	13,9	1,6
Spanien	50	28,1	5,0	10,0	0,2
Storbritannien	25	50,7	1,3	5,2	—
Sverige	45	7,1	22,3	49,6	3,1
Tanganyika	94	7,8	5,4	5,7	0,7
Turkiet	77	*20,9	3,0	3,9	0,1
Tyskland (västzon)	25	48,1	47,0	28,0	0,1
Uganda	24	5,2	0,3	1,3	0,1
USA ⁷	783	154,4	170,8	21,8	1,1
Österrike	8	6,9	2,5	31,3	0,4

¹ Inkl. insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*

² För exploatering tillgänglig skog ("accessible forests").

³ Endast den infödda befolkningen. — *Native population only.*

⁴ All skogsmark. — *All forest area.*

⁵ Exkl. Svalbard och Jan Mayen.

⁶ Uppgiften avser år 1939, inkl. de asiatiska delarna.

⁷ Exkl. Alaska, Panamakanalzonen och Puerto Rico.

Tabell 44. Avverkning av virke i vissa länder med betydande skogsavverkning under åren 1951 och 1952

Logging in certain countries with extensive logging

Mättenhet: milj. m³ f. ub.
Unit of measurement: milj. m³ f. ub.

1	2	3	4	5	6	7
Land Country	1951			1952		
	Barrträd Coni- ferous	Lövträd Broad- leaved	Summa Total	Barrträd Coni- ferous	Lövträd Broad- leaved	Summa Total
Argentina	15,5
Australien	1,1	15,7	16,8	1,2	16,0	17,2
Brasilien	3,4	95,1	*98,5	3,6	95,5	*99,1
Canada	81,1	7,5	88,6	79,1	7,4	86,5
Colombia	—	8,8	8,8	—	8,9	8,9
Finland	25,4	8,0	33,4	20,5	6,4	26,9
Frankrike	10,9	12,4	*23,3	9,5	12,0	*21,5
Indien ¹	1,6	19,7	21,3
Italien ¹	2,4	10,4	12,8	2,7	11,3	14,0
Japan	26,3	29,2	55,5	28,3	23,5	51,8
Jugoslavien	20,5	20,6
Norge ¹	8,2	1,2	9,4	10,9	1,2	12,1
Polen	*11,7	*12,3
Rumänien	*15,0
Sovjetunionen	*335,0	*365,0
Spanien ¹	3,4	4,6	8,0
Sverige ¹	34,1	4,6	38,7	37,5	4,7	42,2
Tanganyika	—	18,9	18,9	—	19,0	19,0
Tjeckoslovakien	*11,0	*10,7
Tyskland (västzon) ¹	20,3	6,2	26,5	19,0	6,2	25,2
Tyskland (östzon)	*12,0	*10,0
Uganda	—	10,5	10,5	—	10,5	10,5
USA	195,9	96,1	292,0	199,7	88,6	288,3
Österrike	8,8	1,4	10,2	7,7	1,3	9,0

¹ Avser drivningsåren 1950/51 resp. 1951/52.

² 1950 års avverkning.

³ Planerad avverkning.

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel under år 1952

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade

Måttenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land <i>Country</i>	Export					Import				
	Såg- och fanéertimmer <i>Timber</i>		Massaved <i>Pulp-wood</i>	Props <i>Pit-props</i>	Summa <i>Total</i>	Såg- och fanéertimmer <i>Timber</i>		Massaved <i>Pulp-wood</i>	Props <i>Pit-props</i>	Summa <i>Total</i>
	barr <i>Coniferous</i>	löv <i>Broad-leaved</i>				barr <i>Coniferous</i>	löv <i>Broad-leaved</i>			
Australien	—	50	—	—	50	20	45	—	—	65
Belgien, Luxemburg	58	176	11	89	234	118	169	144	378	609
Belgiska Kongo	—	90	—	—	90	—	8	—	—	8
Brasilien	—	46	—	—	46
Canada	111	125	6 358	1 017	7 611	326	—	79	—	405
Filippinerna	3870
Finland	699	67	2 631	1 653	5 050	—	2	—	—	2
Frankrike	85	230	3	98	416	56	219	571	354	1 200
Guldkusten	—	213	—	—	213	—	—	—	—	—
Italien	3	—	—	1	4	127	40	658	5	830
Japan	9	—	—	—	9	30	556	—	—	586
Jugoslavien	17	3	397	4	421	—	—	—	—	—
Nederländerna	—	11	—	—	11	74	133	274	205	686
Nigeria	—	278	—	—	278	—	—	—	—	—
N. Borneo	—	101	—	—	101	—	—	—	—	—
Norge	4	4	12	145	165	17	—	399	1..	406
Portugal	—	—	17	245	262	1	34	—	—	35
Schweiz	14	1	—	2	17	19	74	354	—	447
Sovjetunionen	301
Storbritannien	1	—	—	—	1	138	347	464	3 049	3 998
Sverige	47	—	183	1 000	1 230	358	24	781	—	1 163
Turkiet	1	6	—	—	7	6	—	74	137	217
Tyskland (västzon)	3	3	8	60	74	86	273	1 186	900	2 445
USA	201	90	43	..	334	515	349	5 418	..	6 282
Österrike	33	—	—	308	341	2	2	109	—	113

¹ Inkl. stolpar och pålar samt i Norge även props.

² Avser år 1951.

Tabell 46. Produktion av några viktigare träindustriprodukter i vissa betydande producentländer år 1952

Production of certain important timber industry products in some countries with extensive timber industries

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Sågvirke Lumber		Låd- äm- nen Box- board	Sli- pers Sleep- ers	Ply- wood	Massa Pulp				Sum- ma Total
	barr coniferous	löv broad- leaved				Meka- nisk Me- chanical	Sulfit		Annan Other	
			dis- solv- ing	annan other						
	1 000 stds	1 000 m ³	1 000 m ³			1 000 ton				
Australien	74	2 063	566	161	70	71	—	—	114	185
Belgien o. Luxemb.	35	290	140	30	12	50	—	16	15	81
Brasilien	685	811	340	..	63	90	..	80	..	170
Canada	3 520	1 458	228	659	374	4 689	348	1 811	1 046	7 894
Chile	15	1 466	165	66	14	18	—	—	—	18
Finland	739	265	52	137	233	723	85	627	444	1 879
Frankrike	439	1 300	950	665	144	280	—	95	100	475
Italien	242	877	..	183	140	142	135	—	14	291
Japan	2 740	1 423	2 363	295	298	499	186	361	143	1 189
Jugoslavien	234	770	97	68	22	15	..	34	..	49
Nederländerna ...	14	392	..	—	20	60	..	40	..	100
Norge	370	30	140	65	12	514	..	412	84	1 010
Nya Zeeland	234	93	165	1	14	27	—	—	—	27
Portugal	113	35	..	36	30	—	—	—	7	7
Schweiz	201	110	..	20	16	80	..	77	..	157
Storbritannien ...	56	1 122	..	24	29	136	..	12	..	148
Sverige	1 140	2 145	257	234	50	682	335	1 020	1 015	3 052
Thailand	—	853	..	24	—	..	—	—	—	—
Tyskland (v.-zon) ..	1 380	1 457	..	343	419	398	110	347	35	890
USA	15 139	18 243	3 540	3 120	641	2 147	9 031	14 939
Österrike	4629	3 492	19	98	..	258	..	356

¹ Budgetåret 1951/52.

² Exkl. produktion vid små sågverk.

³ Produktionen av lådämnen inkluderad i uppgiften för sågvirke.

⁴ Produktionen av slipers inkluderad i uppgiften för sågvirke.

⁵ Produktionen av dissolving och annan kemisk massa inkluderad i uppgiften för »annan sulfittmassa».

⁶ Produktionen av dissolving massa inkluderad i uppgiften för »annan sulfittmassa».

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror, år 1952

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land Country	Sågat och hyvlat virke, lådännen <i>Sawn and planed lumber, boxboards</i>				Slipers <i>Steepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broadleaved</i>		Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.						
	1 000 stds		1 000 m ³				1 000 ton			
Australien	—	126	76	24	12	1	—	18	—	53
Belgien o. Luxemb.	1	106	11	45	1	105	2	24	7	141
Brasilien	136	—	26	—	6	—	2	—	—	100
Canada	1 726	47	344	150	75	49	43	8	1 751	50
Chile	6	—	65	—	—	—	1	—	—	32
Danmark	—	124	8	6	—	14	1	11	—	64
Egypten	—	60	—	—	—	51	—	7	—	4
Finland	592	—	23	3	65	—	221	—	865	—
Frankrike	71	84	165	20	135	6	11	1	5	330
Italien	2	236	7	68	—	—	5	1	3	131
Japan	18	5	147	2	9	6	21	—	2	56
Jugoslavien	104	—	151	—	73	—	1	—	5	2
Malaja	105	18	1	—	1	—	—	—
Norge	8	31	—	29	—	—	1	5	534	8
Nederländerna	7	274	5	40	—	33	4	18	2	134
Schweiz	1	13	3	57	—	11	—	3	2	66
Sovjetunionen	130
Storbritannien	—	1 031	3	690	—	82	1	255	—	1 462
Sverige	716	20	8	44	42	—	12	5	1 631	—
Tyskland (västzon)	2	396	31	28	1	84	6	22	41	261
USA	276	1 154	202	507	210	6	11	51	192	1 756
Österrike	522	—	23	3	18	—	—	1	95	2